

(1) CAMÍ DE FELANITX A SANT JOAN / TRAVESSIA DE FELANITX A SANT JOAN / CAMÍ DE SES TALAIES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-7-6 / 699-7-7

Inici: terme municipal de Felanitx.

Final: terme municipal de Sant Joan.

Longitud: 4.119 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (2001).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Dos de "Travessia de Felanitx a Sant Joan" al tram 1.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Entre els trams 4 i 5 el camí travessa la carretera Ma-5101 km 5,7, a la possessió es Pagos.
- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Del terme municipal de Felanitx fins prop de ses Talaies.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.910 m

Amplada mínima: 3,4 m

màxima: 3,9 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins una distància de 125 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 125 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 462 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 462 m

Amplada mínima: 5 m

màxima: 7,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a connectar amb la carretera Ma-5101.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 623 m

Amplada mínima: 3,9 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins a una distància de 160 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 160 m

Amplada mínima: 3,7 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 6

Continuació fins a una distància de 663 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 663 m

Amplada mínima: 2,7 m
màxima: 3,1 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins al terme municipal de Sant Joan.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 176 m

Amplada mínima: 2,7 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 3 de juny de 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral aixecà les actes de l'operació de delimitació entre els termes de Sant Joan i Porreres, on podem llegir: "Mojón dieciocho [...] Está en la margen norte del camino de San Juan a Felanitx y es la linde que separa las fincas ...". (IGN. Sense signatura).

El camí de Felanitx a Sant Joan està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 11.400 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

Travessia de Felanitx a Sant Joan

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclosa la travessia de Felanitx a Sant Joan / travessia de Sant Joan a Felanitx (AMP. Sense signatura).

Camí de ses Talaies

El 28 de febrer de 1979 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 19.857 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició del camí de ses Talaies (AMP. Sign. 640), i el 29 de setembre de 1979 un altre de 1.061 pta. presentat pel mateix concepte (AMP. Sign. 641).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- CANUTO, F. (1999). Al seu treball sobre la toponímia dels Pagos podem llegir: "7. A. **Es camí de Felanitx**. Camí carreter utilitzat un temps pels santjoaners per anar a Felanitx. Passa sota la possessió des Pagos, travessa la carretera que va de Vilafranca a Porreres i continua pel camí de se (Es) Talaies, entrant dins el terme de Felanitx per devora Son Valls i Son Navata. En aquest camí l'actuació contra-bandística ha estat molt accentuada, per això se'n contenen divertides anècdotes entre contrabandistes i persseguidors. [...] B. **Es camí de Sineu**. Topònim registrat en el mapa de 1880, indicador de la importància d'aquesta vila per a les transaccions

comercials [...] 41. **Es Camí de ses (Es) Talaies.** Camí carreter que comença sota les cases de la possessió des Pagos, passa per Ses Talaies i Son Doctor i arriba fins a Felanitx, per Son Valls. Pareix ésser que aquest camí era una antiga via utilitzada pels mercaders de bestiar per anar al mercat de Sineu, passant pel poble de Sant Joan. Les referències de la gent major del poble santjoaner són constants, inclús és atribuït als felanitxers la construcció d'un pou públic a l'entrada del poble – Es Pou Nou- per abeurar el bestiar. No descartam la possibilitat que pugui ésser una antiga via de transhumància. El nom d'aquest camí en boca de tots els nostres informants és Es Camí de ses Estalaies, amb l'article determinat aglutinat” (pàgs. 174-179).

- *L'Observador del Pla de Mallorca*. Març 2008. A la secció dedicada a excursions apareix un itinerari de Porreres a Vilafranca pels camins de sa Torre, es Pagos i Hortella, on podem llegir: “Aviat tornarem a trobar una nova cruïlla, senyalitzada com “Travessia de Felanitx a Sant Joan”, on caldrà continuar cap a l'esquerra.

Aviat el camí volta a la dreta i ens mostra al davant la possessió de ses Talaies, emplaçades damunt un turonet coronat per dues torres de molí de vent fariner. Llavors gira a l'esquerra i voreja el puig Rodó des Pagos [...] Ara el ferm és de terra. En pocs minuts serem a la carretera de Vilafranca, just sota del bell casal [...]

Just al davant parteix el camí que puja a les cases. Doncs sense pujar-hi, giram uns metres a la dreta per la carretera i tot d'una ens incorporam a la pujada que parteix a l'esquerra. Aquí ara, en lloc de pujar cap a la possessió, continuam pel camí de carro que deixa a l'esquerra les cases. Es tracta d'un camí rural, sense asfaltar, molt castigat sobretot per les pluges i vehicles pesants, com ara tractors.”

- PICORNELL, R. (1994). A *Llum d'oli* núm. 42 dedicat al pou des Pagos diu: “... El camí de Ses Talaies, ve quasi perpendicular cap els marges des Pagos, en arribar torç a la dreta i després va paral·lel a la carretera de Porreres/Vilafranca, formant una placeta.

En aquest tram hi ha el pou ...” (pàg. 9).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de San Juan. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix la continuació d'aquest camí dins Sant Joan amb el nom de “Cº de San Juan a Felanitx”.

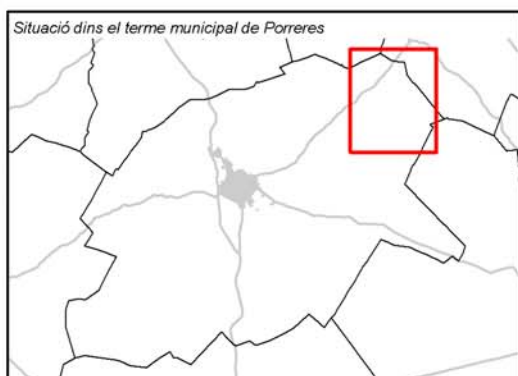
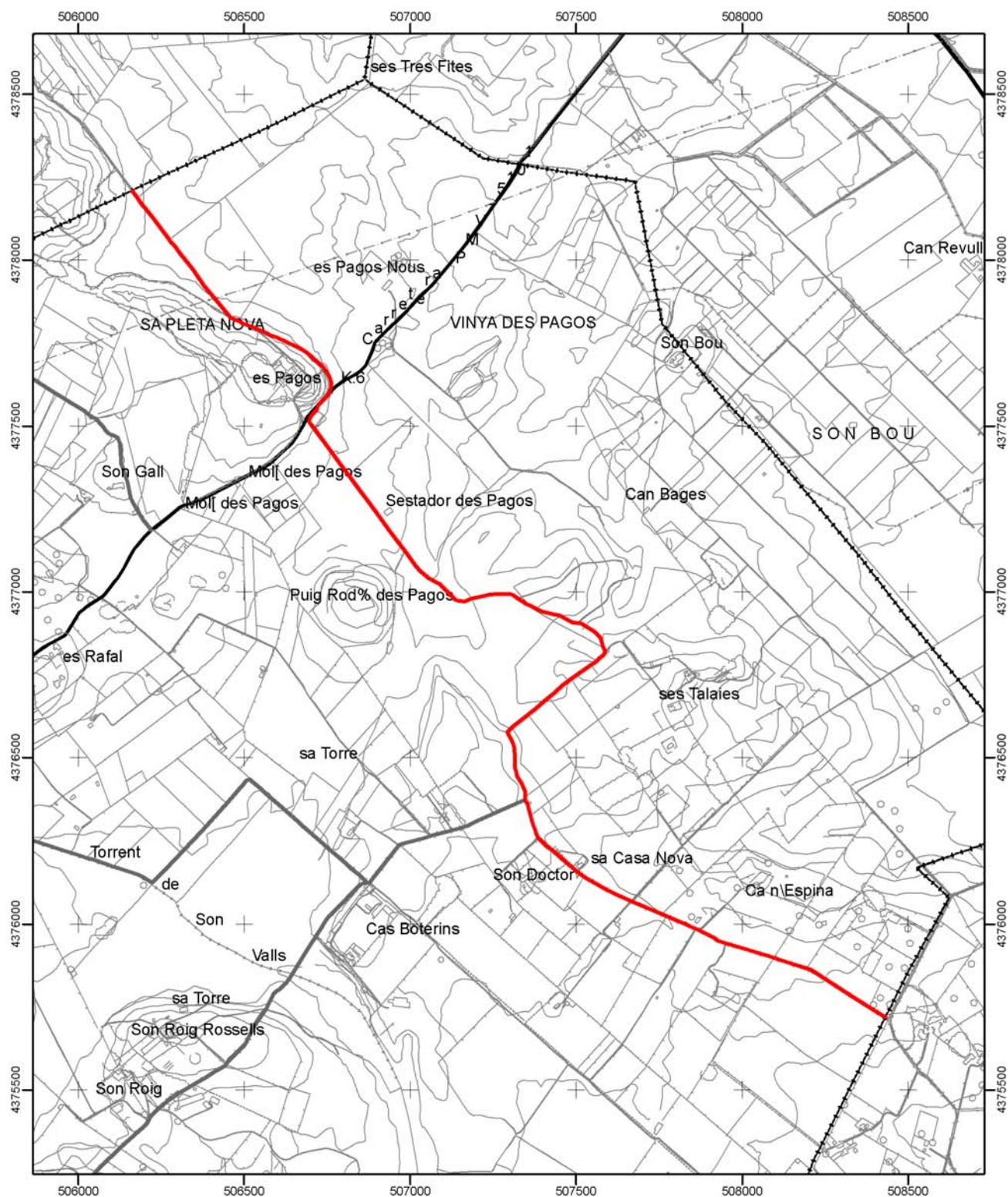
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras. Hoja 724 (Lluchmayor) Cuarto I, Campos del Puerto.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7). Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de ses Estalaies".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Travessia de Sant Joan a Felanitx".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(1) CAMÍ DE FELANITX A SANT JOAN / TRAVESSIA DE FELANITX A SANT JOAN / CAMÍ DE SES TALAIES

Escala: 1:17.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(2) CAMÍ REIAL DE PALMA / CAMÍ DE BANYERES / CAMÍ VELL DE MONTUÏRI A PORRERES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-7

Inici: carretera de Montuïri a Porreres Ma-503 a l'església de Santa Creu.

Final: terme municipal de Montuïri.

Longitud: 1.939 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Fitació de terme.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

☐ Fites

☐ Pintades

☒ Indicadors - Un de "Camí de Banyeres" a l'inici del camí.

☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Els primers metres de camí recorren pel límit de la zona urbana de Porreres.
- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.939 m

Amplada mínima: 4,5 m

màxima: 5,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 29 d'agost de 1772 Benet Vaquer venia a Mateu Sastre un censal damunt una peça de terra en el lloc anomenat el Badaluc, que "... alinda de una parte con camino Real por donde se va a la ciudad de Palma, con otro camino por donde se va a la Posesión Son Mas ..." (ARM. CH 473).

El dia 18 de gener de l'any 1825, Jaume Gelabert declarava tenir El clot de l'argila: "... linda con camino real de Palma, con tierra de Juan Malia als Beya, con los herederos de Juan Vaquer Burell cirujano, con tierra de los herederos de Juan Juan del Orguer, con la del Patron Bujosa de Bañalbufar, con la de Pedro Antonio Barcelo y con la de Miquela Coll ..." (ARM. ECR 1017).

El dia 14 de setembre de 1854, Josepa Moragues va vendre a Damià Vaquer una quarterada de terra que pertany al predi Son Mas: "... confinante con camino antiguo que conduce a Palma, con los numeros 45 y 46 y con camino de establecedores ..." (ARM. CH 479).

Camí de Banyeres

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aprovaren dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

L'Ajuntament de Porreres, seguint les disposicions del Governador Civil, formà l'any 1893 un estat de camins veïnals del terme, on apareix el camí de Banyeres, que es dirigeix a la carretera de Palma, amb una longitud de 3.340 metres i 2 km en mal estat de conservació (AMP. Sign. 402).

En el ple del 24 d'agost de 1902 el consistori porrerenc acordà subhastar "... las tierras recogidas en la limpia de los caminos vecinales de Bañeras, de Marina y de Son Oms ..." (AMP. Sign. 30).

El 6 de març de 1933 s'aprovà un compte de 212 pessetes en concepte de jornals invertits en la recomposició i neteja dels camins veïnals de Son Mainou, Manacor i Banyeres (AMP. Sign. 53).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 31 d'octubre de 1934 s'acordà "... Construir una cloaca conductora de las aguas que atraviesa la finca propiedad del vecino Bartolomé Barceló Ramis con desagüe en el Camino de Bañeras ..." (AMP. Sign. 55).

En el ple del 4 d'abril de 1936 el consistori porrerenc acordà "... Hacer las gestiones oportunas acerca de la Diputación Provincial para que a ser posible declare carreteras provinciales los caminos vecinales que partiendo de esta villa por Bañeras y Son Oms enlazan con la carretera del Estado que de Palma conduce a Manacor" (AMP. Sign. 57).

En una relació de notes setmanals dels jornals invertits en la recomposició i neteja de camins municipals durant el primer trimestre de 1937, apareix un compte de 194'25 pta. en concepte de jornals invertits en el camí de Banyeres (AMP. Sign. 584).

El 22 de novembre de 1961 els enginyers de camins Andreu Parietti Llitas i Joan Cerdó Pons elaboraren el projecte de reparació de diversos camins del terme, a la memòria del qual podem llegir: "El Ayuntamiento de Porreras tiene a su cargo los caminos locales de Porreras a Pedrera, Son Servera, Son Lluís, Son Homs y Bañeras, todos ellos afirmados con macadam ordinario que el paso del tráfico y el tiempo ha degradado, necesitándose por tanto su bacheo" (AMP. Sign. 404).

El 22 de desembre de 1966 el mateix consistori acorda sol·licitar a la Diputació Provincial ajuda tècnica per elaborar el projecte d'asfaltat del camí rural de Banyeres (AMP. Sign. 67).

El 30 de desembre de 1966 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 1959 pta. a Miquel Barceló i pedrera de Son Lluïssó per material per reparar el camí de Banyeres (AMP. Sign. 621).

En el ple celebrat el 22 de febrer de 1967 l'Ajuntament de Porreres aprovà per unanimitat el projecte tècnic de pavimentació asfàltica del camí de Banyeres en un tram de 2.000 metres (AMP. Sign. 67).

Segons consta a l'acta del ple de l'11 de juny de 1967 el camins de Banyeres i Bellviure eren inclosos dins el Pla de cooperació de la Diputació Provincial, per la qual cosa els corresponia una subvenció que es va dividir entre els dos camins (AMP. Sign. 67).

El 30 de maig de 1969 s'aprovà l'expedient d'urgència per a la realització de les obres de pavimentació asfàltica del camí municipal de Banyeres (AMP. Sign. 67).

Segons consta a l'acta del 20 de novembre de 1970 el consistori porrerenc aprovà, previ informe de l'enginyer Andreu Parietti, la recepció definitiva de les obres de pavimentació asfàltica del camí municipal de Banyeres (AMP. Sense signatura).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla,

que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Banyeres és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici a un ramal C-715 a Porreres i final al terme de Montuïri, amb una longitud de 3'60 quilòmetres i una amplada total de 4'5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El camí de Banyeres està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 5.700 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de Banyeres (AMP. Sense signatura).

El 30 d'agost de 2001 el consistori porrerenc aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per a les obres de pavimentació asfàltica del camí de Banyeres i acordà demanar la seva inclusió en el Pla d'Obres i Serveis de 2002 (AMP. Sense signatura).

El 3 de desembre de 2001 el consistori porrerenc aprovà el conveni de cooperació pel finançament d'actuacions a camins rurals amb la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balears, relatiu a la pavimentació asfàltica del camí de Banyeres (AMP. Sense signatura).

El camí de Banyeres és un dels camins de Porreres inclosos dins la relació d'obres de reforma i/o millora de camins subvencionades per la Direcció Insular de Cooperació Local del Consell de Mallorca de l'any 2002 a 2006 (Arxiu Cooperació Local. Sense signatura).

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial dugué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins les quals apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, "La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi" (AMP. Sense signatura).

Camí Vell de Montuïri a Porreres

El 5 de juny de 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral aixecà les actes de l'operació de delimitació entre els termes de Montuïri i Porreres, on podem llegir: "Mojón siete [...] Está en una ladera y en el paraje denominado "Son Moyo", en el punto de unión de tres lindes que van en dirección noreste, suroeste y sureste. En este mojón empieza un camino de labor que viene del camino viejo de Montuiri a Porreras. Está en el ángulo noroeste del final de este camino ..." (IGN. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porreres apareix un article dedicat a camins antics, on quan parla del mapa del cardenal Despuig, cita els camins de carro que apareixen: "... el camí de Montuïri era el mateix que l'anterior [camí d'Algaida] però després de Banyeres es desviava a la dreta cap a Son Palou i Son Ripoll. No hi figura l'actual carretera per davant Son Mas [...] el camí d'Algaida. Transitava pel costat de La Creu i continuava per Banyeres, Son Apoloni, Son Ribes, Son Trobat i confluint a l'actual carretera Palma-Manacor a l'altura de Son Munar. Una camada, a l'esquerra, arribava directament a Castellitx. Al Mapa de l'illa de Mallorca confeccionat per Josep Mascaró Pasarius és anomenat com camí vell de Porreres ..." (pàg. 198).

- PICORNELL, R. (1994). A *Llum d'oli* núm. 44 dedicat al pou de Son Pau diu: "[...] i passat el pou Nou enfilava cap a la creu d'en Net, Son Bergues i Banyeres seguint cap a terres de Montuïri, Biniali, etc ..." (pàgs. 6- 7).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuïri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix la continuació d'aquest camí dins Montuïri amb el nom de "Camino Viejo de Porreras".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras. Apareix amb el nom de "Camino de Bañeres".

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7).

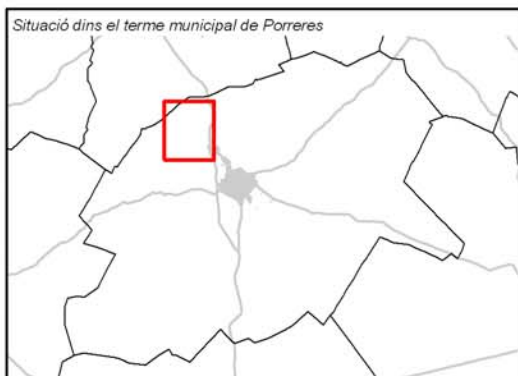
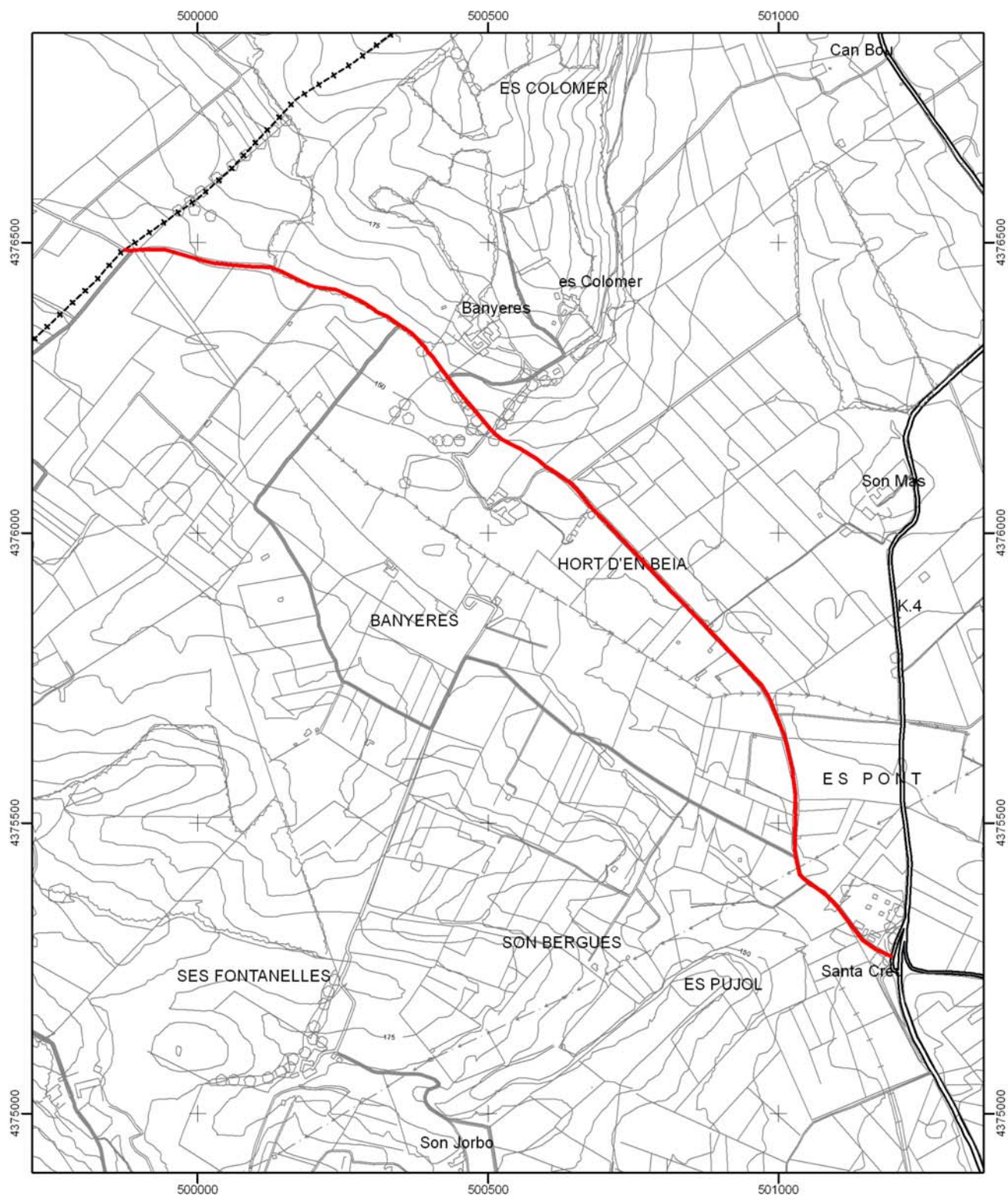
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. 699-IV.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí Vell de Montuïri".

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Banyeres".

**Consell de
Mallorca**

■ Departament de
Medi Ambient

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES

(2) CAMÍ REIAL DE PALMA / CAMÍ DE BANYERES

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(3) CAMÍ REIAL DE SINEU / CAMÍ DE SANT JOAN / CAMÍ DE SON OMS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-6-6 / 699-6-7 / 699-6-8

Inici: nucli urbà de Porreres.

Final: terme municipal de Montuiri.

Longitud: 3.465 m.

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Fitació de terme.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (2001).

SENYALITZACIÓ

☐ Fites

☐ Pintades

☒ Indicadors

☐ Panells

- Un de "Camí de Sant Joan" a la connexió amb la Volta des Frare, núm. 36.

DELIMITACIÓ LATERAL

☒ Sí

☐ No

paret, reixa i obert.

LIMITACIÓ DE PAS

☐ Sí

☒ No

OBSERVACIONS

- El pont assenyalat com a element constructiu es troba a l'inici del camí.
- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 3.465 m**Amplada mínima:** 3,4 m**màxima:** 4,3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**

☐ Cadena	☒ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

L'11 de setembre de 1673 Bartomeu Feliu va vendre a Margarida Jaume uns quartons de terra que pertanyien a la Vinyossa i que "... affrontatur ex una parte cum camino Regio villa de Sineu, ex alia cum terra heredam Francisci Feliu tatrís, ex alia cum terra Joannis Masquida mediant sequia et ex alia parte cum terra mihi remanentis ..." (ARM. ECR 87).

El 19 de setembre de 1770 Jaume Sitjar venia a Andreu Noguera una peça de terra a na Bosca, que feia partió amb torrent del pont Gros, camí de pobladors i camí reial que va a Sineu (ARM. CH 473).

El dia 13 de desembre de l'any 1824, Pau Barceló declarava tenir un quartó de terra anomenada La Sort dels arbres: "... linda con camino real de Sineu, con tierras de Jayme Nicolau Racó, con la de Maria Oliver, con la de Bartholome Mercadal y con la de Antonio Nicolau ..." (ARM. ECR 1017).

El dia 10 d'abril de l'any 1833, Aina Barceló declarava tenir cinc quartons de terra anomenats El Pont Gros: "... linda con camino Real de Sineu, con tierra de Juan Frau, con la de Apolonia Pastor y con la de Jayme Nicolau Raco ..." (ARM. ECR 1018).

El dia 24 de novembre de 1848 Pere Joan i Maria Monserrat, la seva dona, varen deixar als seus fills diverses finques i terres. Una peça de vinya que està en el Pou de la Carrera: "... confinante con tierra viña del honor Bartolome Escarrer, con camino de pobladores y con otro llamado Sineu ..." (ARM CH 475).

Camí de Sant Joan

El 16 de maig de 1777 Jaume Nicolau Recó venia al rector de Porreres un censal pel qual obligava una peça de terra "... en el camino por donde se passa de dicha villa ala de San Juan llamada los Amaredos ..." (ARM. CH 473).

El dia 15 de novembre de l'any 1824, Jaume Vaquer declarava tenir sis quartons de terra anomenada Son Mora Baco: "... linda con el camino de San Juan,

con camino de Son Baco, con tierra de Benito Vaquer y con la de Sebastian Mora ...” (ARM. ECR 1017).

L'Ajuntament de Porreres, seguint les disposicions del Governador Civil, formà l'any 1893 un estat de camins veïnals del terme, on apareix el camí de Sant Joan, amb una longitud de 9.460 metres i bon estat de conservació (AMP. Sign. 402).

El 5 de juny de 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral aixecà les actes de l'operació de delimitació entre els termes de Montuïri i Porreres, on podem llegir: “Mojón treinta y ocho [...] Se halla en el paraje denominado “Son Homs” y el el ángulo nor-este del camino de San Juan a Porreras y enfrente de la union de este camino con el de Mianes ...” (IGN. Sense signatura).

En el ple del 19 de desembre de 1959 l'Ajuntament aprovà els projectes d'asfaltat de tres quilòmetres del camí de Porreres a Vilafranca i també de tres quilòmetres del camí de Porreres a Sant Joan Son Oms, elaborats per l'enginyer Andreu Parietti Lliteres (AMP. Sign. 66).

El 30 de maig de 1970 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 1.320 pta. a Rafel Sorell per transports de material per a la recomposició del camí de Sant Joan (AMP. Sign. 628).

El camí de Sant Joan està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 9.300 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

L'arquitecte municipal formà el projecte bàsic i d'execució de pavimentació asfàltica del camí de Sant Joan, a la memòria del qual es diu que el camí té una longitud de 3.400 m i l'amplada de 4 m (AMP. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclòs el camí de Sant Joan (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 25 de març de 2002, l'Ajuntament de Porreres aprovà l'expedient de sol·licitud de l'ajut financer a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Sant Joan (AMP. Sense signatura).

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial dugué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins les quals apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, “La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi” (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Oms

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aprovaren dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

En el ple del 20 de desembre de 1896 es tractà l'expedient d'obres de reparació del camí veïnal de Son Oms, aprovat per la Diputació Provincial, i el pagament a Rafel Sitjar, encarregat de les obres, d'un compte de 800'25 pta. satisfets als jornalers que participen en les obres (AMP. Sign. 26).

En una altra sessió del consistori porrerenc del 13 de desembre de 1898 es va aprovar el pagament de 577 pta. a Rafel Sitjar per jornals de recomposició invertits en el camí veïnal de Son Oms, i 22'50 pta. a Joan Bover per materials d'obra aportats per a la recomposició del mateix camí (AMP. Sign. 26).

El 18 de desembre de 1900 el mateix consistori aprovà la subhasta de la terra acumulada en el camí veïnal de Son Oms i el plec de condicions confeccionat per la comissió d'hisenda que havia de regir aquesta subhasta (AMP. Sign. 29).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 22 de gener de 1905 "... se acordó la venta de las tierras/remelsos, procedentes de la limpia del camino de Son Oms, nombrandose en comision al Sr. Sindico D. Juan Servera y D. Bartolomé Barceló para que con el Sr. Alcalde presidan las subastas oportunas". Mesos després, segons consta a l'acta del 24 de desembre de 1905, el mateix consistori acordà el pagament de 50 pessetes a un veïnat "... en concepto de los perjuicios ocasionados en la finca propiedad del nombrado Fiol El Pou de la Carrera, con motivo de las obras municipales verificadas en el camino de Son Oms, cuya cantidad será aplicada al artº 9 del capitulo 6º de gastos del actual presupuesto" (AMP. Sign. 33).

El 20 de gener de 1924 el consistori porrerenc llegí "... la nota de los jornales devengados por varios vecinos en la recomposicion del Camino Vecinal de Son Oms, importante doscientas sesenta y dos pesetas, siendo aprobada por unanimidad" (AMP. Sign. 49).

El 27 de gener de 1924 el mateix ajuntament aprovà un compte de 227 pessetes en concepte de jornals invertits en la recomposició dels camins veïnals de Son Oms i de Manacor (AMP. Sign. 49).

Durant l'any 1933 varen esser nombrosos els pagaments fets per l'Ajuntament de Porreres per la recomposició d'aquest camí:

El 30 de gener de 1933 s'acordava el pagament de 261 pessetes pels jornals invertits en la recomposició i neteja del camí veïnal de Son Oms (AMP. Sign. 53).

El 6 de febrer de 1933 també s'aprovà el pagament de 220'75 pessetes pel mateix concepte (AMP. Sign. 53).

El 22 de maig de 1933 s'aprovà un compte de 110'50 pessetes pels jornals de neteja del camí veïnal de Son Oms (AMP. Sign. 53).

El 31 de maig de 1933 s'aprovà un altre compte de 65'50 pessetes per jornals invertits en el camí veïnal de Son Oms (AMP. Sign. 53).

En sessió plenària de la corporació local de Porreres reunida el 16 d'octubre de 1935 "... hizo uso de la palabra el Sr. Alcalde manifestando habia ordenado durante la semana la limpieza de las cunetas del camino de Son Oms con el fin de evitar que las aguas pluviales queden encharcadas en la misma en perjuicio de la Carretera.

Y el Ayuntamiento prestó su conformidad haciendo suyas las ordenes de la Alcaldia" (AMP. Sign. 57).

En el ple del 4 d'abril de 1936 el consistori porrerenc acordà "... Hacer las gestiones oportunas acerca de la Diputación Provincial para que a ser posible declare carreteras provinciales los caminos vecinales que partiendo de esta villa por Bañeras y Son Oms enlazan con la carretera del Estado que de Palma conduce a Manacor" (AMP. Sign. 57).

En una relació de notes setmanals dels jornals invertits en la recomposició i neteja de camins municipals durant el primer trimestre de 1937, apareixen diversos pagaments fets per jornals invertits en el camí de Son Oms (AMP. Sign. 584).

En el ple de l'Ajuntament de Porreres celebrat el 22 d'abril de 1941 "... se acordó llevar a efecto el levantamiento de un plano de ensanche en la parte Norte de esta poblacion o sea desde el Camino Vecinal llamado de Son Oms hasta la carretera del Estado que de Palma conduce a Puerto Colom ..." (AMP. Sign. 60).

El 16 de febrer de 1957 el consistori porrerenc tractà la conveniència de reparar diversos carrers i camins del poble i acordà que la brigada municipal començàs a treballar a diferents carrers i al camí de Son Oms (AMP. Sign. 66).

El 13 de novembre de 1959 Andreu Parietti Lliteras formà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Porreres a Sant Joan (Son Oms), segons el qual s'havia d'eleva la rasant del camí i dotar-la de ferm asfàltic (AMP. Sign. 405).

En el ple del 19 de desembre de 1959 l'ajuntament aprovà els projectes d'asfaltat de tres quilòmetres del camí de Porreres a Vilafranca i també de tres quilòmetres del camí de Porreres a Sant Joan Son Oms, elaborats per l'enginyer Andreu Parietti Lliteres. (AMP. Sign. 66).

El juliol de 1960 els enginyers provincials Joan Cerdó i Andreu Parietti elaboraren el projecte de sanejament del camí de Porreres a Sant Joan (Son Oms) per evitar l'embassament d'aigua que es produïa amb les pluges de l'hivern (AMP. Sign. 406).

En la sessió plenària celebrada el 12 de juny de 1961 l'Ajuntament de Porreres aprovà el projecte de sanejament del camí de Porreres a Sant Joan (Son Oms), redactat pels enginyers provincials, i s'acordà sol·licitar la seva inclusió dins el pla d'obres a executar pels serveis tècnics. En aquest sentit el 15 de novembre de 1961 es llegí una comunicació segons la qual el projecte de sanejament del camí de Son Oms havia estat inclòs dins el pla a realitzar l'any 1961 (AMP. Sign. 66).

El 22 de novembre de 1961 els enginyers de camins Andreu Parietti Lliteras i Joan Cerdó Pons elaboraren el projecte de reparació de diversos camins del terme, a la memòria del qual podem llegir: "El Ayuntamiento de Porreras tiene a su cargo los caminos locales de Porreras a Pedrera, Son Servera, Son Lluís, Son Homs y

Bañeras, todos ellos afirmados con macadam ordinario que el paso del tráfico y el tiempo ha degradado, necesitándose por tanto su bacheo" (AMP. Sign. 404).

El 14 d'abril de 1962 el consistori porrerenc aprovà l'avantprojecte de pressupost extraordinari de les obres d'asfaltat de tres km del camí de Porreres a Sant Joan (Son Oms), i l'11 de juny de 1962 s'aprovà el projecte d'asfaltat del camí, elaborat per l'enginyer Parietti Coll (AMP. Sign. 66).

En el ple reunit el 13 d'agost de 1962 s'aprovà el projecte d'asfaltat de tres kms del camí de Son Oms, des de Porreres a Sant Joan, i la seva exposició pública, després de la qual es procediria a la subhasta de les obres (AMP. Sign. 66).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 12 de desembre de 1962 "... se trató de la conveniencia de ensanchar en diferentes puntos el camino de Son Homs, antes de proceder a su asfaltado, ya que son bastantes las curvas y estrechos en que no pueden pasar dos coches, sobre todo si son un poco grandes, acordándose que se encarguen de estas gestiones los concejales Sres. Fiol Morlas y Meliá Nicolau ..." (AMP. Sign. 66).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Oms és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al nucli urba de Porreres i final al terme de Montuïri, amb una longitud de 3'60 quilòmetres i una amplada total de 4'5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 1479 pta. presentat per Pere Rigo per materials emprats en la recomposició dels camins de Son Oms i Son Oliver (AMP. Sign. 639).

Camí de Sa Pobla

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on es registrà una peça de terra anomenada la font de Baix, propietat de Catalina Font Rabassa, que feia partió al nord amb terres de Joan Font, a l'est amb terres d'Antoni Rosselló, al sud amb camí i a l'oest amb camí de Sa Pobla (AMP. Sign. 972).

El 27 de novembre de 1937 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 111'50 pta. en concepte de jornals invertits en el camí de Sa Pobla, i el 22 de gener de 1938 un altre compte de 152'75 pta. pel mateix concepte (AMP. Sign. 584 i 585).

Camí des pou de sa Carrera

El 25 de febrer de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovava un compte de 9770 pta. presentat per Pere Rigo en concepte de materials per a la recomposició dels camins de sa Pedrera, Son Jordi, Son Servera i pou de sa Carrera (AMP. Sign. 637).

En aquest camí es troba el pou de sa Carrera, que està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996 amb la categoria de bé patrimonial (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Baco

El 30 de juny de 1969 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 4.187 pta. a Jaume Veny Mestre en concepte de treballs de pala i compressor en el camí de Son Baco, i un altre de 10.375 pta. pel mateix concepte (AMP. Sign. 625).

Camí de Mianes

El 30 de març de 1968 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 2.500 pta. per transport de materials per a la recomposició dels camins de Mianes i Son Servera (AMP. Sign. 622).

Camí de Son Bages

El 30 de març de 1968 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 2.000 pta. a Jaume Veny Mestre per jornals de pala en el camí de Son Bages (AMP. Sign. 622).

El mateix consistori aprovà, el 31 de maig de 1969, el pagament d'un altre compte de 1.500 pta. a Miquel Julià Barceló per jornals a diversos camins, entre ells el de Son Bages (AMP. Sign. 625).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porreres apareix un article dedicat a camins antics, on diu: "La vila de Porreres constituïa el punt de convergència dels camins que, de manera radial, l'enllaçaven d'una banda amb els pobles veïns i per altra banda amb les principals alqueries i possessions del seu terme.

Així, pel que fa als primers, a finals del Quatre-cents s'esmenten:

- el camí reial a la villa de Sineu. Partia de just darrera l'església en direcció a Sant Joan" (pàg. 196).

Un poc més avall parla del mapa del cardenal Despuig i cita els camins que hi apareixen: "... el camí de Sineu ..." (pàg. 197).

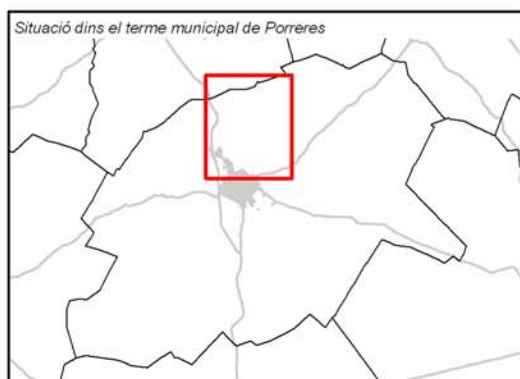
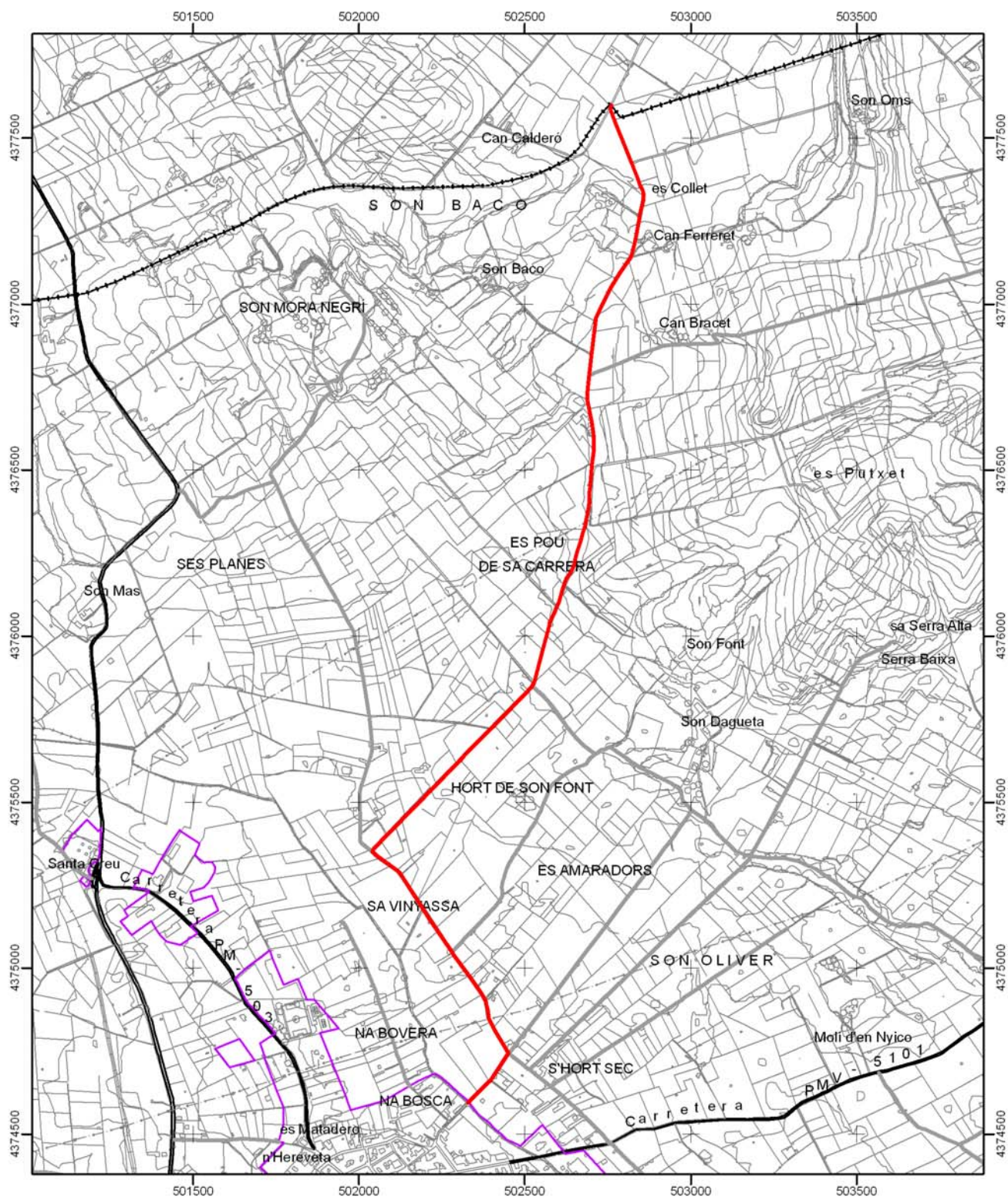
- PICORNELL, R. (1995). A la revista *Llum d'oli* núm. 46; hi ha l'article dedicat al pou de sa Carrera diu: "... El tenim a la vora del camí de Sant Joan a l'altura de Son Font [...]

Després de deixar la vila, veurem el molí d'en Racó, seguirem per la carretera que fa tot un seguit de corbes i ja a l'indret del camí de l'hort de ses Ànimes, torç quasi amb escaire cap a la dreta amb una tirada prou recta cap a Son Oms [...]

Direm que, en acabar la recta del camí ja veureu el Pou de sa Carrera, a l'esquerra forma una petita placeta d'on surt un altre camí que entronca, no massa lluny, amb el troços de Son Baco ..." (pàg. 6).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000. Apareix aproximadament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuïri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix la continuació d'aquest camí dins Montuïri amb el nom de "Cº de San Juan a Porreras".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras. Apareix amb el nom de "Cº de San Juan".
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7). Apareix aproximadament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Sant Joan".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(3) CAMÍ REIAL DE SINEU / CAMÍ DE SANT JOAN / CAMÍ DE SON OMS

Escala: 1:17.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(4) CAMÍ DE SES PLANES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-7 / 699-6-7

Inici: camí Reial de Sineu, núm. 3.

Final: carretera de Montuiri a Porreres Ma-5030, km 3,4.

Longitud: 1.564 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí rural.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Ses Planes" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.564 m**Amplada mínima:** 3,1 m**màxima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☒ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☒ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 27 de juliol de 1784 Antoni Canet, rector de Porreres, com a administrador de l'herència de Rafel Mora (a) Ponsalas, venia a Gregori Barceló (a) Porquera una peça de terra a les Planes, i "... dicha herencia alinda de una parte con camino de las Planas que va a la posesion Son Miró ..." (ARM. CH 473).

El 24 d'abril de 1932 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 206 pta. en concepte de jornals invertits en la recomposició dels camins de Son Servera i ses Planes (AMP. Sign. 580).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 27 de març de 1933 s'aprova el pagament d'un compte de 343 pta. per jornals invertits en la recomposició i neteja dels camins veïnals de Son Pau, la Serra i ses Planes (AMP. Sign. 53).

El 30 de març de 1968 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 2.200 pta. a Miquel Julià Barceló per jornals invertits en la recomposició dels camins veïnals de sa Mesquida, Son Colom i ses Planes (AMP. Sign. 623).

Un altre pagament de 2.410 pta. fou aprovat pel consistori porrerenc el 30 d'abril de 1969 en concepte de transport de materials als camins del pou Florit el "pou Salat" i ses Planes (AMP. Sign. 625).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 26 de juny de 1990 es llegí un escrit de la Conselleria d'Agricultura i Pesca "... on informa que ha resolt acometre la realització del millorament dels següents camins rurals: "Es Tast- Es Moreis", "Marina-Matadero", "Son Obra", "S'Olivar", i "Ses Planes" ..." (AMP. Sense signatura).

El mes d'octubre de 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear elaborà el projecte d'acondicionament del camí rural de ses Planes, inclòs dins el Pla de camins rurals de Balears. El projecte contemplava la millora del traçat i el ferm del camí, d'una longitud de 1.559'29 km, mitjançant el seu eixamplament, eliminació de paretons i construcció de les obres de sanejament i evacuació d'aigües (AGCM. Sign. 7771/3).

El camí de ses Planes està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 4.200 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

El 12 de novembre de 1996 el Consell Insular de Mallorca procedí a la devolució de la fiança a l'empresa encarregada de les obres d'agençament del camí de ses Planes, inclosa en el Programa d'Acció Especial de la Mancomunitat del Pla de 1994 (AGCM. Sign. 6426/1).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 s'examina la proposta de senyalització de camins núm. 2/98 i s'acordà ajornar la inclusió dels camins de Ses Planes, S'Estepa, Son Cota, des Moreis i de Marina (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Monegrí

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

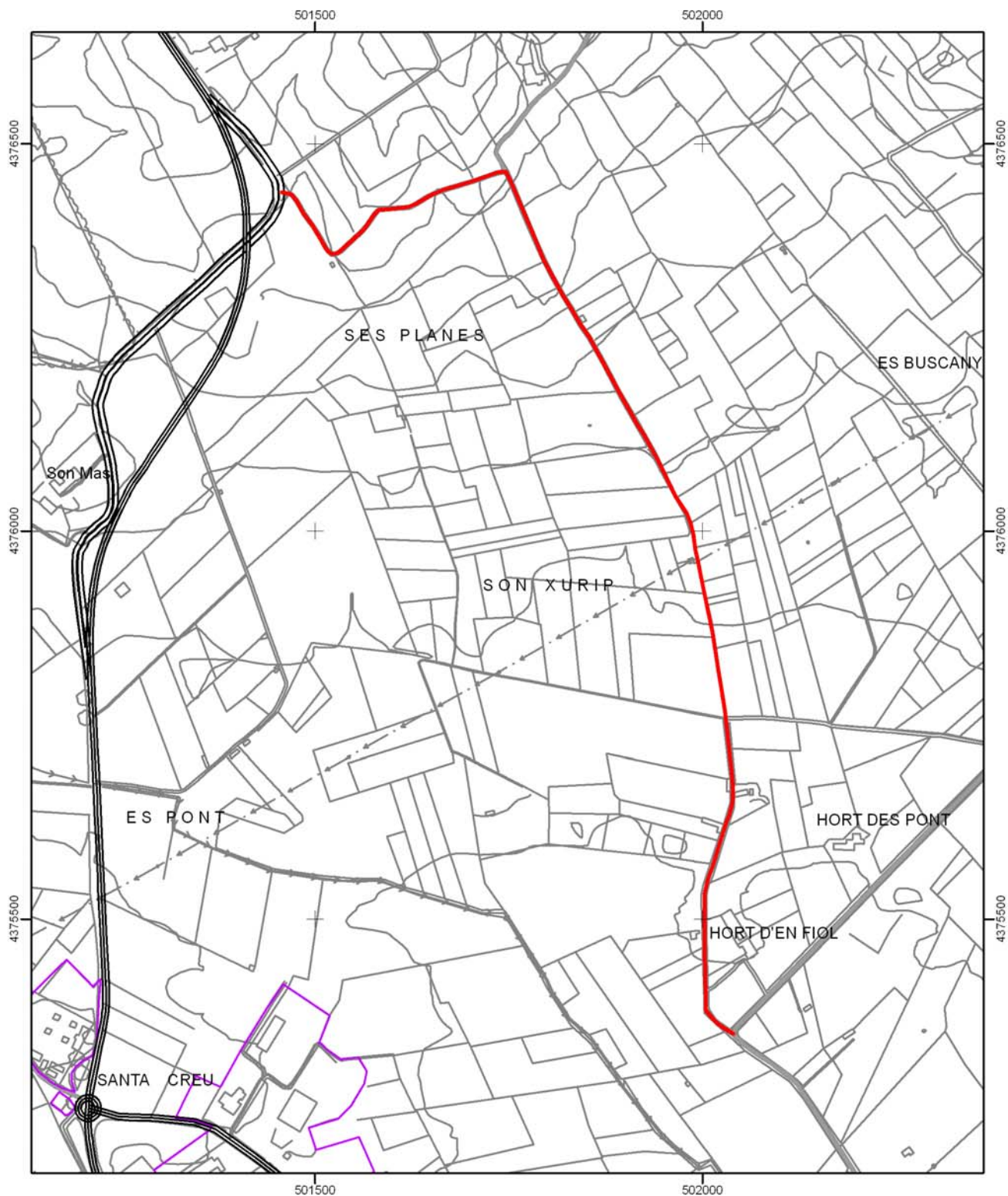
Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Monegrí és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Son Oms i final al ramal de la C-715 a Porreres, amb una longitud de 2'5 quilòmetres i una amplada total de 3'2 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Tot i que en aquest document el camí catalogat rep aquest nom, el camí de Son Móra Negri és el catalogat amb el núm. 62.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de ses Planes".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(4) CAMÍ DE SES PLANES

Escala: 1:7.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(5) CAMÍ DE SON JORDI / CAMÍ DE SON BATLET

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-6-6 / 699-6-7

Inici: carretera de Porreres a Vilafranca Ma-5101, km 3.

Final: partió de terme amb Vilafranca de Bonany.

Longitud: 3.115 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Son Jordi" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 3.115 m**Amplada mínima:** 2,6 m**màxima:** 3,4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☒ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☒ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El dia 3 de juny de l'any 1833, Margarida Joan manifestava tenir mitja quarterada de terra anomenada Son Buscay: "... linda con el predio Son Jordi, con camino real y con tierra de Sebastian Xamena ..." (ARM. ECR 1018).

El dia 10 d'agost de l'any 1833, Caterina Mora declarava tenir capbrevada Son Masnou: "... linda con tierra de Margarita Vaquer, del predio de las mismas, con la de Miguel Nicolau Micalillo, con camino sendero y con camino real del Predio Son Jordi ..." (ARM. ECR 1018).

El dia 27 de setembre de l'any 1833, Cristòfol Mora manifestava tenir Son Masnou: "... linda con camino real de Son Jordi, con tierra del Predio Son Ballet, con la de Rosa Juan y con la de la Sra Maria Angel Mora su hermana ..." (ARM. ECR 1018).

El dia 1 de març de 1862, Catalina Verdera, els seus fills i els germans del seu marit difunt Joan Mora es varen dividir la herència, un tros de camp i vinya que pertanyen al predi Son Marimon: "... confina con camino a Son Jordi y con la porcion que tomara la Antonia ..." (ARM. CH 476).

El 10 d'abril de 1932 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 236'75 pta. en concepte de jornals invertits pels operaris en la recomposició dels camins veïnals de Son Cota, Son Pau i Son Jordi (AMP. Sign. 580).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Jordi és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Vilafranca i final al mateix camí de Porreres a Vilafranca, amb una longitud de 4 quilòmetres i una amplada total de 3'5 metres

(Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència als camins catalogats amb els núm. 29, 34 i 40.

El 25 de febrer de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovava un compte de 9.770 pta. presentat per Pere Rigo en concepte de materials per a la recomposició dels camins de sa Pedrera, Son Jordi, Son Servera i pou de sa Carrera (AMP. Sign. 637).

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 9.996 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins del Putxet, sa Pedrera i Son Jordi (AMP. Sign. 639).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 31 d'octubre de 1983 s'acordà sol·licitar cooperació tècnica per redactar el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Jordi. El projecte va ser elaborat per l'enginyer Andreu Parietti Llitas i va ser aprovat per l'ajuntament en el ple del 24 de febrer de 1984 (AMP. Sense signatura).

El camí de Son Jordi està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 9.300 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

Al final del camí es trobe Son Jordi està inclòs a l'Inventari General de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996 amb la categoria de bé patrimonial (AMP. Sense signatura).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de Son Jordi (AMP. Sense signatura).

El 30 d'agost de 2001 el consistori porrerenc aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per a les obres de pavimentació asfàltica del camí de Son Jordi i acordà demanar la seva inclusió en el Pla d'Obres i Serveis de 2002 (AMP. Sense signatura).

El camí de Son Jordi és un dels camins de Porreres inclosos dins la relació d'obres de reforma i/o millora de camins subvencionades per la Direcció Insular de Cooperació Local del Consell de Mallorca de l'any 2002 a 2006 (Arxiu Cooperació Local. Sense signatura).

Camí de Son Batlet

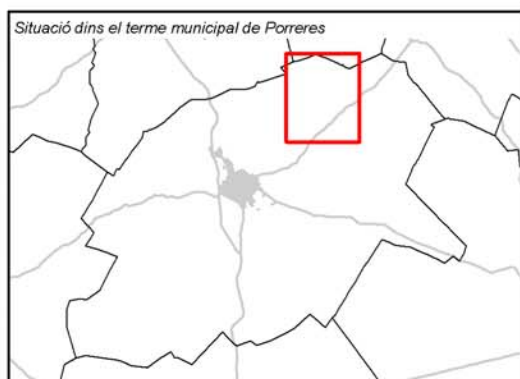
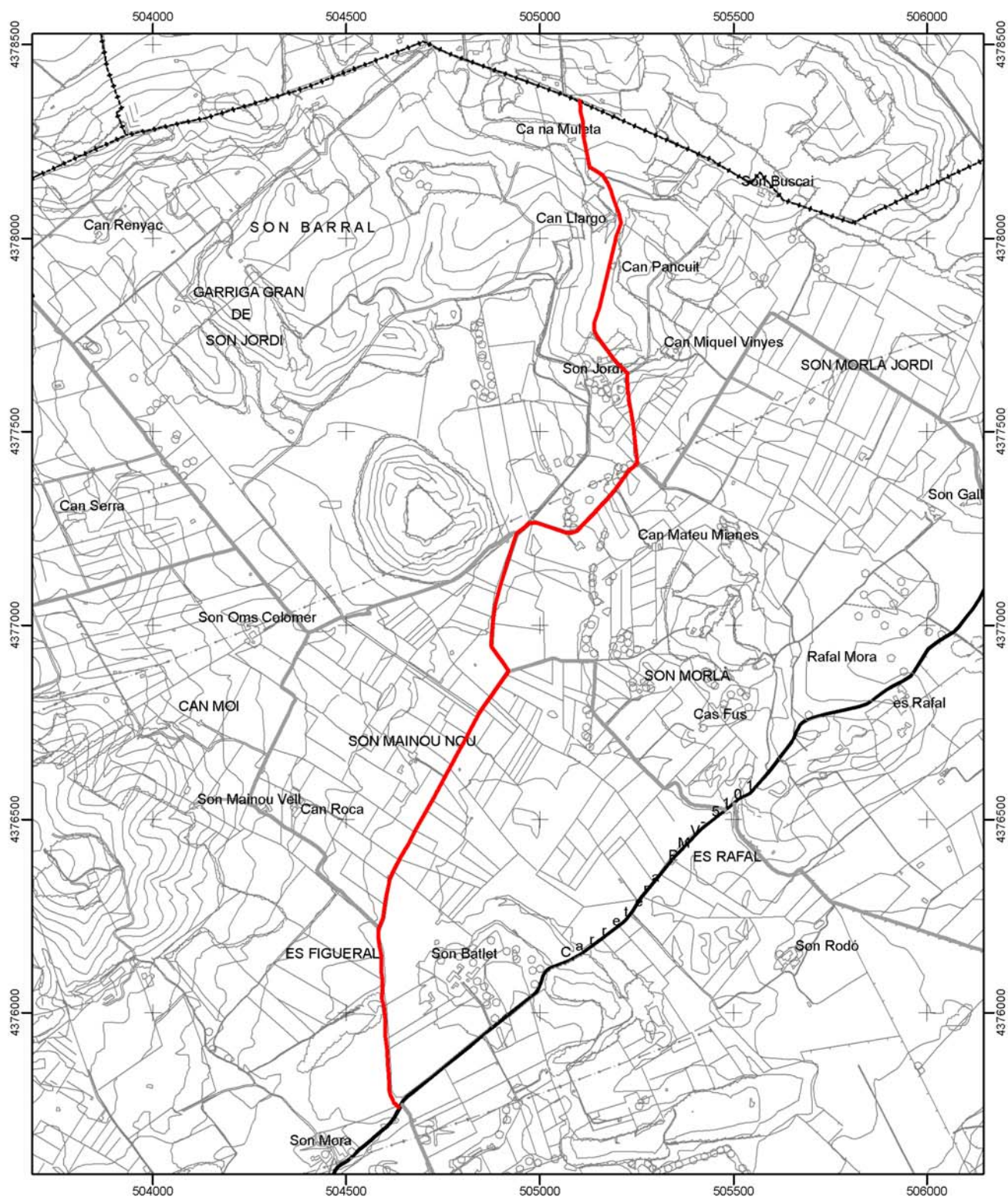
El 30 d'octubre de 1965 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 9.440 pta. a Jaume Veny Mestre en concepte de treballs de pala i compressor en el camí de Son Batlet (AMP. Sign. 620).

El mateix consistori aprovà, el 30 de juliol i 30 de desembre de 1966, dos comptes a l'empresa Transports Vaquer Bauçà per treballs duits a terme al camí de Son Batlet (AMP. Sign. 621).

El 30 de desembre de 1967 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 12.862 pta. a Jaume Veny Mestre per jornals de pala i compressor en el camí de Son Batlet (AMP. Sign. 622).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de San Juan. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix la continuació d'aquest camí dins Sant Joan amb el nom de "Cº de Can Garrobé".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Jordi".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb els noms de "Camí de Son Jordi" i "Camí de Son Buscal".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES	
(5) CAMÍ DE SON JORDI	
Escala: 1:15.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(6) CAMÍ DE SA TORRE / CAMÍ DE SON VAQUER / CAMÍ DE SON ROIG

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-7-7 / 699-7-8

Inici: camí Reial de Manacor, núm. 7.

Final: camí de Felanitx a Sant Joan, núm. 1.

Longitud: 2.360 m

DOCUMENTACIÓ

- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de sa Torre" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Com s'observa al mapa del cardenal Despuig (1785), aquest camí era un dels tres que duïen de Porreres a Manacor per les possessions de Son Soler i Son Joi cap al terme municipal de Felanitx i per les finques de Son Moix, Son Caules i Son Jaume Andreu i així queda reflexat a la documentació.
- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 2.360 m**Amplada mínima:** 2,9 m**màxima:** 5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☒ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☒ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 10 de juliol de 1937 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 998'50 pta. en concepte de jornals invertits en el camí de sa Torre (AMP. Sign. 584).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de sa Torre és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Son Redó i final a ses Talaies, amb una longitud de 1'2 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista dels camins recomposats, on apareix el camí de Son Radó i sa Torre (AMP. Sign. 636).

El 17 de desembre de 1976 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 22.600 pta. a Pere Rigo Julià per materials invertits en les obres dels camins de Riquers i Son Radó-sa Torre (AMP. Sign. 636).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 27 de juliol de 1979 s'acordà demanar cooperació tècnica al Consell General Interinsular per redactar els projectes de pavimentació asfàltica dels camins de sa Torre i es Pla, i en el ple del 28 de març de 1980 s'acordà demanar la inclusió d'aquest projecte en el Pla d'obres i serveis per 1980, dins el qual va ser inclòs (AMP. Sense signatura).

El 31 de desembre de 1980 l'Ajuntament de Porreres pagà un compte de 44.919 pta. a la pedrera Son Amat per materials facilitats per a la recomposició del camí de Sa Torre-Son Nebot (AMP. Sign. 641).

El 30 de novembre de 1981 el mateix consistori va pagar a Joan Siquier Alemany 250.326 pta. pels treballs d'acondicionament del camí de Son Obra-Sa Torre (AMP. Sign. 643).

El 31 de desembre de 1982 l'Ajuntament de Porreres presentà un compte de 6.135 pta. presentat per Palerm S.A. per materials facilitats per a la recomposició dels camins de sa Torre, Son Mesquida i pont del camí des Pla (AMP. Sign. 643).

El camí de sa Torre està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 12.600 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de sa Torre (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 25 de març de 2002, l'Ajuntament de Porreres aprovà l'expedient de sol·licitud de l'ajut financer a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de sa Torre (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Vaquer

En una relació de notes setmanals dels jornals invertits en la recomposició i neteja de camins municipals durant el primer trimestre de 1937, apareix un compte de 363 pta. en concepte de jornals invertits en el camí de Son Vaquer (AMP. Sign. 584).

El 31 de març de 1959 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 6.717 pta. per jornals invertits en la recomposició dels camins de Son Vaquer i Son Oms (AMP. Sign. 609).

Camí de Son Roig

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 6.760 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Son Orell, es Moreis, Pou Rovat, Son Roig i Son Gall (AMP. Sign. 639).

El 29 de setembre de 1979 el mateix consistori aprovà un compte de 1.911 pta. en concepte de recomposició dels camins de Son Roig i dels Moreis (AMP. Sign. 641).

L'any 1997 l'arquitecte municipal de l'Ajuntament de Porreres elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Roig, amb una longitud de 505 m. i una amplada de 4 m. Aquest projecte fou aprovat per la Comissió de Govern en sessió celebrada el 14 d'octubre de 1997 (AMP. Sense signatura).

Pel que fa a la continuació d'aquest camí al terme municipal de Manacor s'ha trobar la següent documentació: El 2 de setembre de 1776 Piligro Fontichelli establia a Sebastià Gomila dues quarterades de terra de pertinençies de Son Moix, "... confrontantes de una parte con tierras de Andres Nadal establidor, con camino qui va a la villa de Porreras, con tierras de Pedro Matheu alias pastireta, y Juan

Matheu establidores, y de otra con pared divididera que se ha de construir de nuevo ...” (ARM. CH 405).

El 19 de maig de 1847 Joan Rosselló es feia càrrec de la seva part d'herència que incloïa una peça de terra a Son Caules, “... confinante con camino Real, con las de Maria Magdalena Roselló y con las de Pedro Jose Roselló ...” (ARM. CH 407).

El 29 de març de 1808 Antoni Truyol denunciava que “... dichos sus hijos posehen media quarterada de tierra sita en el parage llamado Son Jaume Andreu del termino de la presente Villa en Alodio Real a 20 de laudemio. Linda con el camino de Porreras, por dos partes con el camino que va al Predio Son Perot y con tierras de Guillermo Matamalas ...” (ARM. ECR 960).

El 6 de setembre de 1819 Domingo Truyol denunciava “... Que tiene y posee un corton de viña algo mas, o menos en el parage llamado son Jaume Andreu, en alodio Real a 20 de laudemio: confina con camino que conduce a la Villa de Porreras, con la de Bartolomé Fullana, con tierras de la Viuda de Pedro Masanet, y con las de Catalina Vallespir ...” (ARM. ECR. 962).

El 15 de setembre de 1819 Miquel Llull capbrevava “... tres cortones de tierra en el parage llamado el Poas, del termino de la presente Villa, en alodio Real a 20 de laudemio: confina con tierras de Antonio Veny, con las de Juan Binimelis, con camino que conduce a Porreras, y con tierras de Francisca Maria Sansaloni ...” (ARM. ECR 962).

El 15 de setembre de 1827 Bartomeu Fons capbrevava una peça de terra a Son Jaume Andreu, que “... Linda con el Camino que va a Porreras, con tierras de Melchor Riera Llauneta, con el Camino que va a Son Perot, y con tierras de Pedro Juan Cabrer Rafaló ...” (ARM. ECR 963).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porreres apareix un article dedicat a “Rutes pel terme de Porreres (I)”, on quan descriu l'itinerari diu: “... Agafarem una desviació que hi ha a mà dreta i passant per So n'Obra, son Roig i altres possessions arribarem a les cases majestuoses i senyorials de sa Torre.” (pàg. 26- 27).

A la mateixa obra trobam un article dedicat als camins antics, on diu: “La vila de Porreres constituïa el punt de convergència dels camins que, de manera radial, l'enllaçaven d'una banda amb els pobles veïns i per altra banda amb les principals alqueries i possessions del seu terme.

Així, pel que fa als primers, a finals del Quatre-cents s'esmenten:

[...]

- el camí a la vila de Manacor ...” (pàg. 196).

Un poc més avall parla del mapa del cardenal Despuig i cita els camins que hi apareixen: “... el camí de Manacor. Partia del carrer Nou. Tres variants. 1) l'actual carretera de Vilafranca. 2) el camí de sa Torre passant prop de les possessions de Son Roig, Sa Torre, Son Joi, Boscana, Sa Franquesa, Rafalot. 3) pel camí de sa Torre però a l'altura de So n'Obra es desviava per baix del puig de Son Nebot cap al Rafal, Aubocàsser, Justaní, Son Fangós ...” (pàg. 197-198).

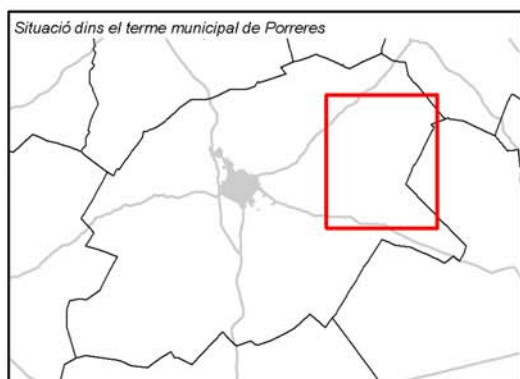
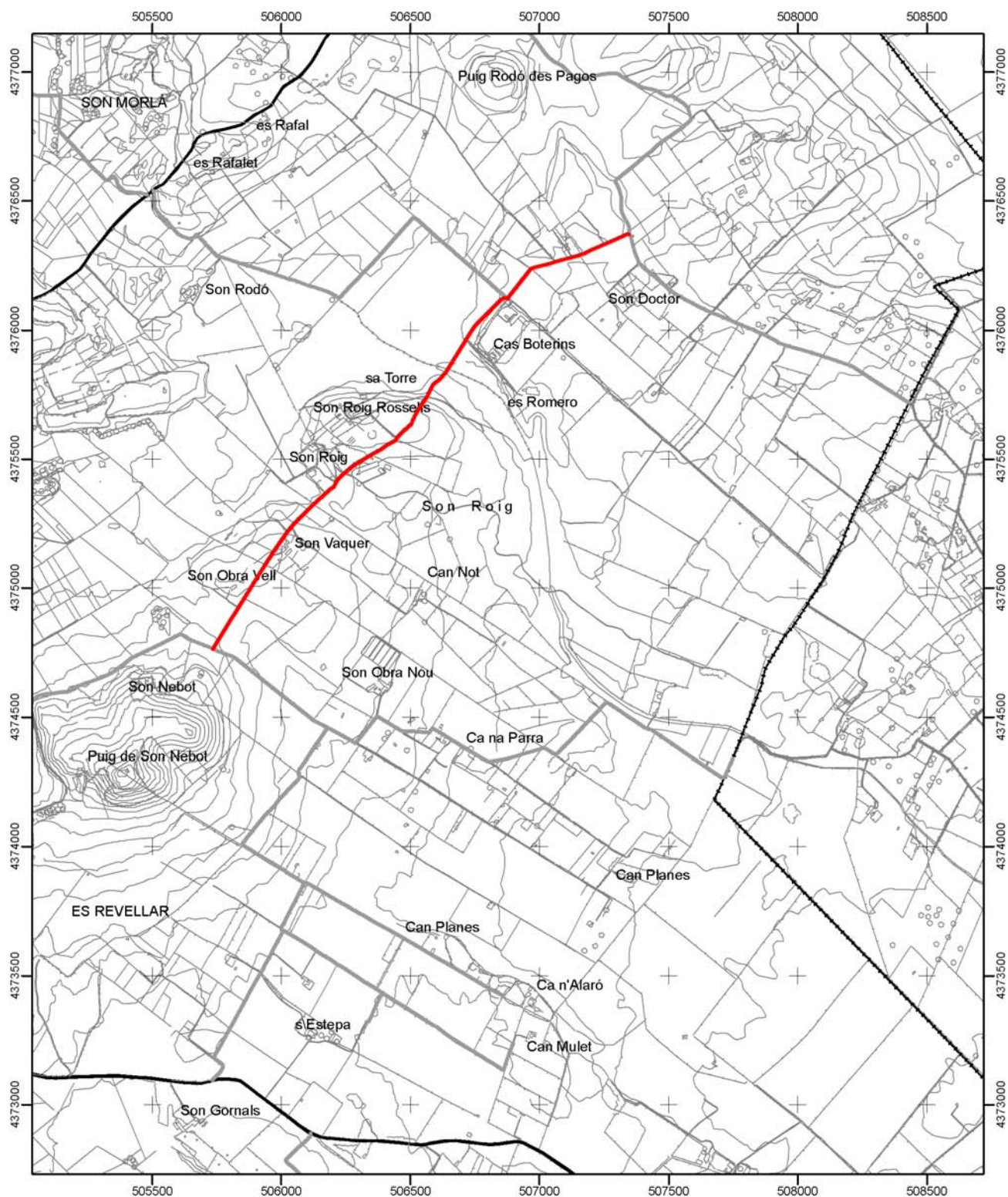
- *L'Observador del Pla de Mallorca*. Març 2008. A la secció dedicada a excursions apareix un l'itinerari de Porreres a Vilafranca pels camins de sa Torre, es Pagos i Hortella, on podem llegir: "... Iniciam l'excursió a la carretera de Porreres a Vilafranca [...] A l'altra banda de la carretera (km 2) arrenca el camí de sa Torre per on continuarem.

Es tracta d'un camí de carro asfaltat i una mica eixamplat [...]

El camí volta sensiblement cap a la dreta i tot d'una torna a aparèixer una nova cruïlla. Continuem pel camí de sa Torre (esquerra) obviant el de Son Obra (recte) [...]".

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*. Apareix aproximadament.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000. Apareix aproximadament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(6) CAMÍ DE SA TORRE / CAMÍ DE SON VAQUER / CAMÍ DE SON ROIG

Escala: 1:22.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(7) CAMÍ REIAL DE MANACOR / CAMÍ D'ALBOCÀSSER / CAMÍ DE SON NEBOT / CAMÍ DE SON OBRA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-6-7 / 699-6-8 / 699-7-8

Inici: camí Reial de Sineu, núm. 3.

Final: terme municipal de Felanitx.

Longitud: 6.179 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Camí rural.
- Camí veïnal.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (2001).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors
 - Un de "Camí de Ses Roques de Son Capellà" al final del primer tram i un altre al final del tram 2.
 - Un de "Camí de Son Obre" a l'inici del tram 4.
 - Un de "Camí de Son Calderó" prop del final del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Com s'observa al mapa del cardenal Despuig (1785), aquest camí era un dels tres que duïen de Porreres a Manacor, passant pel terme municipal de Felanitx i per les finques d'Albocàsser, Justaní, Son Fangos i Mirabò, i així queda reflexat a la documentació.
- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 826 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 826 m

Amplada mínima: 2,3 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Puntualment el ferm es troba en mal estat.

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a connectar amb la carretera de Porreres a Vilafranca Ma-5101 km 2,1.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.071 m

Amplada mínima: 2,6 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Des de la carretera de Porreres a Vilafranca Ma-5101 km 2,1 fins prop de Son Nebot.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.818 m

Amplada mínima: 2,9 m

màxima: 5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins al terme municipal de Felanitx.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 2.464 m

Amplada mínima: 2,8 m

màxima: 4,1 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 24 de setembre de 1751 Andreu Riera capbrevava camp, vinya i hort de reguiu al lloc anomenat la Sinia, de pertinències de Son Godai, que "... afronta de una part ab camp i viña de ditas pertinencias dels hereus de Jaume Sitjar de son Roig, de altra ab lo hort raguiu, y viña de la Pocessio Son Nabot, de altra ab lo camí RI de Manecor, y de altra ab lo camí RI de Manecor y Petra ..." (ARM. S-749).

El 18 de juny de 1787 Antoni Moll i altres representants de l'església de Porreres, en representació de Francisca Rossa Nicolau, estableien a Pere Vicent Mora dues peces de terra, una de les quals confrontava "... de una parte, con viña de las mismas pertenencias, con camino por donde se va a Son Nabot y por el, a la villa de Manecor, con tierras campo de las mismas pertinencias, con tierras del Reverendo Antonio Mora Presbitero, y de otra con Camino Real de la villa de Petra ..." (ARM. CH 473).

El dia 5 de març de l'any 1833, Maria Soler anunciava tenir mig quartó de terra anomenat Son Veny: "... linda con camino real de Manacor, con tierra de Sebastian Nicolau Xaroy, con la de Gabriel Mora Xamena Baley y con la de Antonia Servera Carles ..." (ARM. ECR 1018).

Camí d'Albocàsser

L'11 de novembre de 1748 Josep Barceló capbrevava una quarterada de terra anomenada Son Capellà, abans el Rafal d'en Mulet, que "... afronta de una part dita quarterada ab Camí de Albocasser, de altra ab Camí RI per hont se va de esta Vila en las Vilas de Petra y Manecor, de altra ab terra de Barthomeu Farrer y de altra ab terras de ditas partinencias de Juan Barceló onclo del Denunciant ..." (ARM. S-749).

El 5 de desembre de 1750 Antonina Rosselló capbrevava mitja quarterada de terra a Son Daguet que "... afronta de una part ab Camí de Albocacer, de altra ab Camí dit de la Serra, de altra ab viña de Christofol Jaume de la Enramada paret mediant, y de altra ab terras de ditas pertinencias de Gabriel Rossello Venrell ..." (ARM. S-749).

El 30 de juny de 1777 Gabriel Artigues (a) Dimoni venia a Miquel Llaneras mitja quarterada de terra en el lloc anomenat sa Serra, "... que alinda de una parte

con tierras del honor Cristoval Jaume llamado de la enremada, con tierras de los herederos de Cathalina Rossello alias vanrella, con camino de la Posseccion Albocassa, y de otra con camino llamado de la Serra ..." (ARM. CH 473).

El dia 18 de novembre de l'any 1833, Joana Aina Barceló manifestava tenir Les Planes de Son Mas: "... linda con camino publico de Albocasar, con tierra de Juan Sampol, con la de Dº Monserrata Mora, con la de Gabriel Font y con la de los herederos de Jayme Carbonell Pinocho ..." (ARM. ECR 1018).

El dia 24 de setembre de 1855, Nicolau Siquier va vendre a Joan Feliu una quarterada de terra a Son Dagueta: "... confinante con camino de adquisidores, denominado de Albocaser, tierra del Rafal Son Dagueta y de los sucesores de Rafael Bou ..." (ARM. CH 479).

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on es registrà una peça de terra situada a Son Font, propietat de Joan Gil Font, que feia partió al nord i est amb terres de Montserrada Mora, al sud amb camí d'Albocàsser i a l'oest amb terres d'Elionor Vallespir (AMP. Sign. 972).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 12 de gener de 1882 la comissió d'obres, camins i servituds públiques exposava que un veïnat "... habia demarcado el camino que media entre el Predio Son Obra y el Predio Son Nabot ambos de este termino municipal, cuyo camino por tradicion se sabe que se llamaba Camino de Albocasa, en cuya demarcacion se hallaban presentes D. Juan Veñy y Maimó administrador del dicho Predio Son Obra y D. Bartolome Sard propietarios de dicho Predio Son Nabot, quienes manifestaron estaban conformes en tal demarcacion no obstante de ensancharse dicho camino a la parte de Son Nabot once palmos ademas de los quince de anchura que tiene el camino dicho de Albocasar; y esta Corporacion municipal en vista de lo manifestado por dicha Comision y considerando que será de mucha mas utilidad tanto por los enfiteutas del Predio Son Obra como por los del Predio Son Nabot a venido en aprobar dicha demarcacion sin perjuicio de que se publique por medio de pregon por los lugares y sitios de costumbre de esta villa a fin de que los que tienen intereses en dicho camino presenten sus quejas dentro del termino de veinte dias contaderos desde el dia en que se publique el referido pregon ..." (AMP. Sign. 18).

El 26 de maig de 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Manacor i Felanitx i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "17º Mojón: Se colocó y reconoció como tal, una piedra caliza irregular [...] Esta piedra se colocó en la intersección de la marge Suroeste del camino carretero de Aubocacer de dos metros treinta centímetros de ancho con una linde que llega del mojón anterior por el Suroeste ..." (IGC. Sense signatura).

Camí de Son Nebot

El dia 11 de març de l'any 1833, Llorenç Barceló declarava haver capbrevat mitja quarterada de terra anomenada Son Colom: "... linda con camino que conduce a Son Rado, con tierra de Pedro Antonio Moll, con la de Guillermo Barcelo Vidal, con camino de Son Nabot ..." (ARM. ECR 1018). Aquesta documentació també fa referència al camí de Son Colom, núm. 31.

El 20 de març de 1932 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 113'26 pta. per jornals invertits en la recomposició i neteja dels camins veïnals de Son

Nebot i Son Cota, i el 27 de març s'aprovava un altre pagament de 274'50 pta. per jornals invertits en els camins veïnals de Son Nebot i els Moreis (AMP. Sign. 580).

En una relació de notes setmanals dels jornals invertits en la recomposició i neteja de camins municipals durant el primer trimestre de 1937, apareixen dos pagaments fets per jornals invertits en el camí de Son Nebot (AMP. Sign. 584).

El 30 d'abril de 1966 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 1.350 pta. a Transports Vaquer Bauçà en concepte de treballs realitzats en els camins de Son Oms i Son Nebot (AMP. Sign. 621).

En el ple del 29 de gener de 1974 "... se examina la cuestion de inclusion en el presupuesto para 1974 de asignación para atender a la reparación de los Caminos Vecinales de Sa Pedrera, Son Nebot y S'a Serra, de tanta necesidad y utilidad para las labores agrícola-ganaderas de la localidad. Asimismo se acuerda proceder en su día y durante el presente ejercicio al arreglo y reparación de los expresados caminos" (AMP. Sign. 67).

Camí de Son Obra

L'1 de maig de 1932 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 276'75 pta. en concepte de jornals invertits en la recomposició del camí de Son Obra (AMP. Sign. 580).

El 29 de juliol de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 5.518 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Son Pau, Son Obra i es Vinyet (AMP. Sign. 637).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 26 de juny de 1990 es llegí un escrit de la Conselleria d'Agricultura i Pesca "... on informa que ha resolt acometre la realització del millorament dels següents camins rurals: "Es Tast-Es Moreis", "Marina-Matadero", "Son Obra", "S'Olivar", i "Ses Planes" ..." (AMP. Sense signatura).

El mes d'octubre de 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear elaborà el projecte d'acondicionament del camí rural de Son Obra, inclòs dins el Pla de camins rurals de Balears. El projecte contemplava la millora del traçat i el ferm del camí, d'una longitud de 1.865'58 km i una amplària mitjana de 5 m (AGCM. Sign. 7771/2).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 30 de juny de 1994 s'aprovaren els projectes tècnics d'acondicionament dels camins rurals de Son Obra, Ses Planes i l'Olivar, redactats pels tècnics de la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear (AMP. Sense signatura).

El camí de Son Obra està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 8.400 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de Son Obra (AMP. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclòs el camí de Son Obra (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Radó (trams 3 i 4)

El 30 de maig de 1970 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 3.325 pta. a una de les pedreres del poble per material emprat en la recomposició del camí de Son Radó (AMP. Sign. 628).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Radó és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Vilafranca i final al terme de Felanitx, amb una longitud de 4'2 quilòmetres i una amplada total de 4'2 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 30 de juny de 1973 Joan Mesquida presentà a l'Ajuntament de Porreres un compte de 14.800 pta. per feines amb el seu tractor fetes a diversos camins del terme, entre ells el camí de Son Radó (AMP. Sign. 632).

El 15 d'abril de 1976 Pere Rigo Julià presentà una factura de 14.436 pta. per material invertit en els camins del Pou Salat, Son Radó i sa Pedrera (AMP. Sign. 636).

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista dels camins recomposats, on apareix el camí de Son Radó i sa Torre (AMP. Sign. 636).

Camí de ses Roques de Son Capellà (trams 1 i 2)

El camí de ses Roques de Son Capellà està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 6.000 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclòs el camí de ses Roques de Son Capellà (AMP. Sense signatura).

Camí de sa Serra (trams 1 i 2)

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de sa Serra és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Vilafranca i final al camí de Son Oms, amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada total de 3'2 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

Pel que fa a la continuació d'aquest camí al terme municipal de Manacor s'ha trobar la següent documentació:

El 25 d'octubre de 1773 Antoni Gomila capbrevava una peça de terra en el lloc de Mirabó que "... alinda de una parte con tierra, y viña de Ramon Sansó alias Rubi, con camino por donde se va a la villa de Porreras, con viña de Bartholome Bosch, y de otra parte con tierra de Pedro Llinas llamado de sos Llulls ..." (ARM. CH 405).

El 25 d'octubre de 1819 Pere Domingo Riera venia a Bartomeu Fullana una peça de terra en el lloc de na Grega que "... alinda de una parte con camino Real, por el qual se va a la posesión son Fangos, con tierra de Martin Sureda, y de otra con camada de pobladores ..." (ARM. CH 405).

El 15 de setembre de 1819 Francisca, Isabel i Joana Maria Lliteras denunciaven posseir una peça de terra en el lloc dit la torre del Canonge Domenge, que "... confina con tierras de Antonio, y Tomas Sureda Morey, con las de Onofre Fullana Fiol, con las de Bartolome Fullana, y con camino Real de Justani, y son Fangos ..." (ARM. ECR 962).

El 25 d'octubre de 1819 Josep i Catalina Sureda capbrevaven una peça de terra anomenada na Gil, que "... confina que camino Real de Mirabó, con tierras de Andrés Carrió, con las de las mismas pertenencias de Tomás Sureda su hermano, y con las de Juan Riera ..." (ARM. ECR 962).

El 12 d'octubre de 1832 Joan Caldentey denunciava posseir una peça de terra en el lloc anomenat la torre del Canonge Domenge, que "... Linda con tierra de Jayme Ginard, con tierras de Jayme Vadell, con camino Real que va a Son Moix y con tierras de Apalonia Obrador de las mismas pertenencias ..." (ARM. ECR 965).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porreres apareix un article dedicat als camins antics, on diu: "La vila de Porreres constituïa el punt de convergència dels camins que, de manera radial, l'enllaçaven d'una banda amb els pobles veïns i per altra banda amb les principals alqueries i possessions del seu terme.

Així, pel que fa als primers, a finals del Quatre-cents s'esmenten:

[...]

- el camí a la vila de Manacor ..." (pàg. 196).

Un poc més avall parla del mapa del cardenal Despuig i cita els camins que hi apareixen: "... el camí de Manacor. Partia del carrer Nou. Tres variants. 1) l'actual carretera de Vilafranca. 2) el camí de sa Torre passant prop de les possessions de Son Roig, Sa Torre, Son Joi, Boscana, Sa Franquesa, Rafalot. 3) pel camí de sa Torre però a l'altura de So n'Obra es desviava per baix del puig de Son Nebot cap al Rafal, Aubocàsser, Justaní, Son Fangós ..." (pàg. 197-198).

- *L'Observador del Pla de Mallorca*. Març 2008. A la secció dedicada a excursions apareix un l'itinerari de Porreres a Vilafranca pels camins de sa Torre, es Pagos i Hortella, on podem llegir: "... Iniciam l'excursió a la carretera de Porreres a Vilafranca [...] A l'altra banda de la carretera (km 2) arrenca el camí de sa Torre per on continuarem.

Es tracta d'un camí de carro asfaltat i una mica eixamplat [...]

El camí volta sensiblement cap a la dreta i tot d'una torna a aparèixer una nova cruïlla. Continuem pel camí de sa Torre (esquerra) obviant el de Son Obra (recte) [...]". Tot i que anomena el camí de sa Torre, l'excursió segueix el camí catalogat.

- ROSSELLÓ, R. (2000). A la seva obra sobre els 700 anys d'història de la vila de Porreres apareix documentació de 1796 sobre un pla de la Universitat per assegurar sorts de terra, protegint-les així del bestiar: "Hi ha la llarga relació de les terres assegurades: Son Mora fins a Son Dagueta i Son Font, tot el que són sorts. Bernat Bauçà assegura començant des de les terres d'Antoni Cervera Carles, del camí de Felanitx fins a la vila voltant el camí de la Creueta i des del camí de la Serra fins a Son Real d'en Danús, voltant pel camí d'Albocàsser per l'hort d'en Jan i l'hort de Son Nebot fins al Salinar" (pàg. 13).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*. Apareix aproximadament.

- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000. Apareix aproximadament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras.

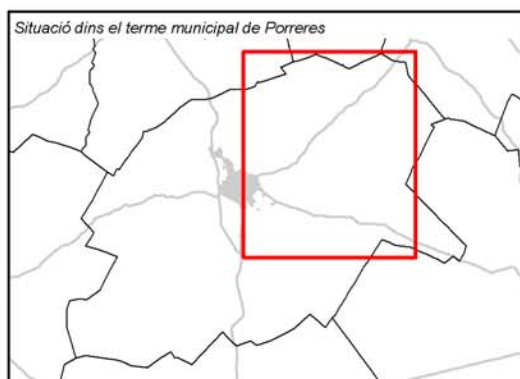
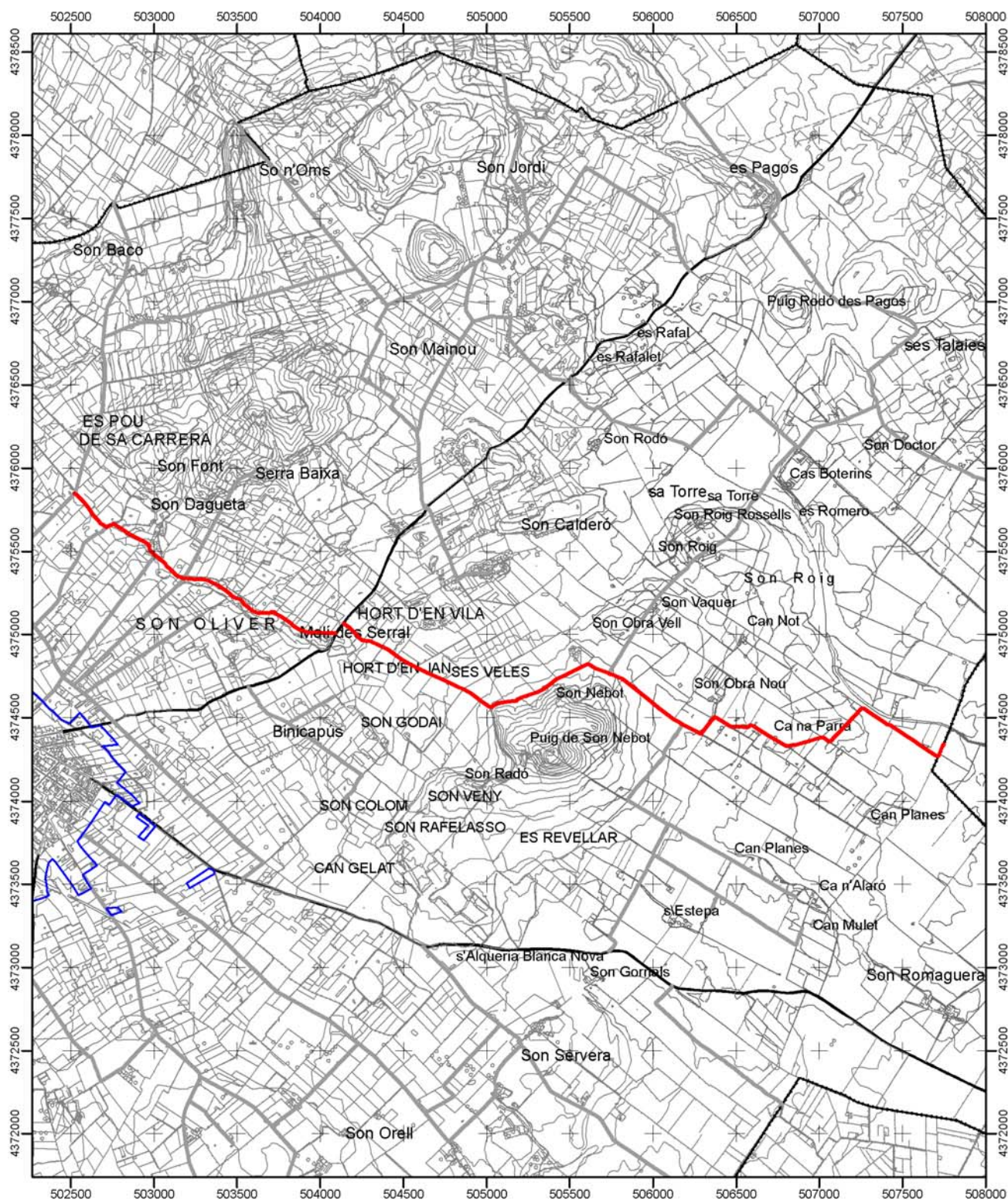
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix majoritàriament.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27). Apareix majoritàriament.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Els trams 1 i 2 apareixen amb el nom de "camí de ses Roques de Son Capellà", el tram 3 apareix amb el nom de "camí de sa Torre" i el tram 4 com a "camí de Son Obra".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES

(7) CAMÍ REIAL DE MANACOR / CAMÍ D'ALBOCÀSSER /
CAMÍ DE SON NEBOT

Escala: 1:35.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(8) CAMÍ DE S'ESTEPA / TRAVESSIA DE SON OBRA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-7-8

Inici: carretera de Porreres a Felanitx Ma-5100, prop del km 4.

Final: camí Reial de Manacor, núm. 7.

Longitud: 1.734 m

DOCUMENTACIÓ

- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de s'Estepa" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.734 m**Amplada mínima:** 3,5 m**màxima:** 5,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☒ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☐ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 29 d'octubre de 1976 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 10.670 pta. a Pere Rigo Julià per materials invertits en la reparació del camí de s'Estepa (AMP. Sign. 636).

El camí de s'Estepa està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 5.100 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 s'examina la proposta de senyalització de camins núm. 2/98 i s'acordà ajornar la inclusió dels camins de Ses Planes, S'Estepa, Son Cota, des Moreis i de Marina (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 25 de març de 2002, l'Ajuntament de Porreres aprovà l'expedient de sol·licitud de l'ajut financer a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de s'Estepa de Son Nebot (AMP. Sense signatura).

Travessia de Son Obra

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el "Travesia Son Obre" és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Felanitx i final al camí de Son Redó, amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada total de 4'5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

Camí de Son Radó- s'Estepa

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 26 d'abril de 1988 s'acordà sol·licitar ajuda tècnica al Consell Insular de Mallorca per a la redacció del projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Radó-s'Estepa; segons consta a l'acta del ple del 27 de desembre de 1988, l'ajuda fou concedida (AMP. Sense signatura). El projecte fou elaborat el novembre de 1988 per l'enginyer de camins A. Parietti (AGCM. Sign. 3421/1). Aquesta documentació també fa referència al camí catalogat amb el núm. 7.

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 29 de març de 1990 s'acordà sol·licitar la inclusió del projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Radó-s'Estepa dins el pla d'obres i serveis del Consell Insular de Mallorca (AMP. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí catalogat amb el núm. 7.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre Porreres apareix un article dedicat a "Rutes pel terme de Porreres (I)", on quan descriu l'itinerari diu: "... Haurem de tornar enrere fins arribar de nou a la carretera general per on seguirem deixant a la nostra esquerra el pinar de l'Alqueria Blanca, fins arribar a la capamunta de Son Gornals desviant-nos a l'esquerra per un camí sense asfaltar el qual dóna pràcticament la volta al puig de Son Nebot.

A través d'un dels camins de la complexa xarxa existent en aquesta zona, arribarem al pou de Betlem, recentment restaurat i que constitueix un magnífic exemplar de pou d'utilitat pública de la ruralia porrerenca. [...] Seguirem donant la volta al puig de Son Nebot (199 m. d'altitud)".

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras.

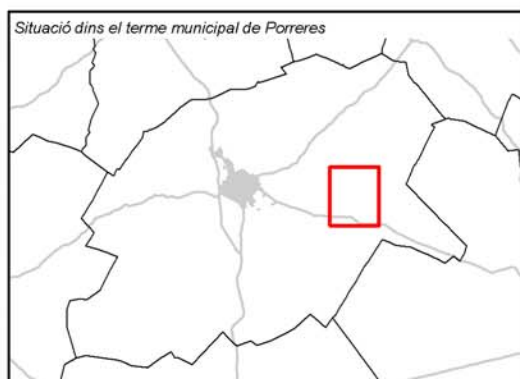
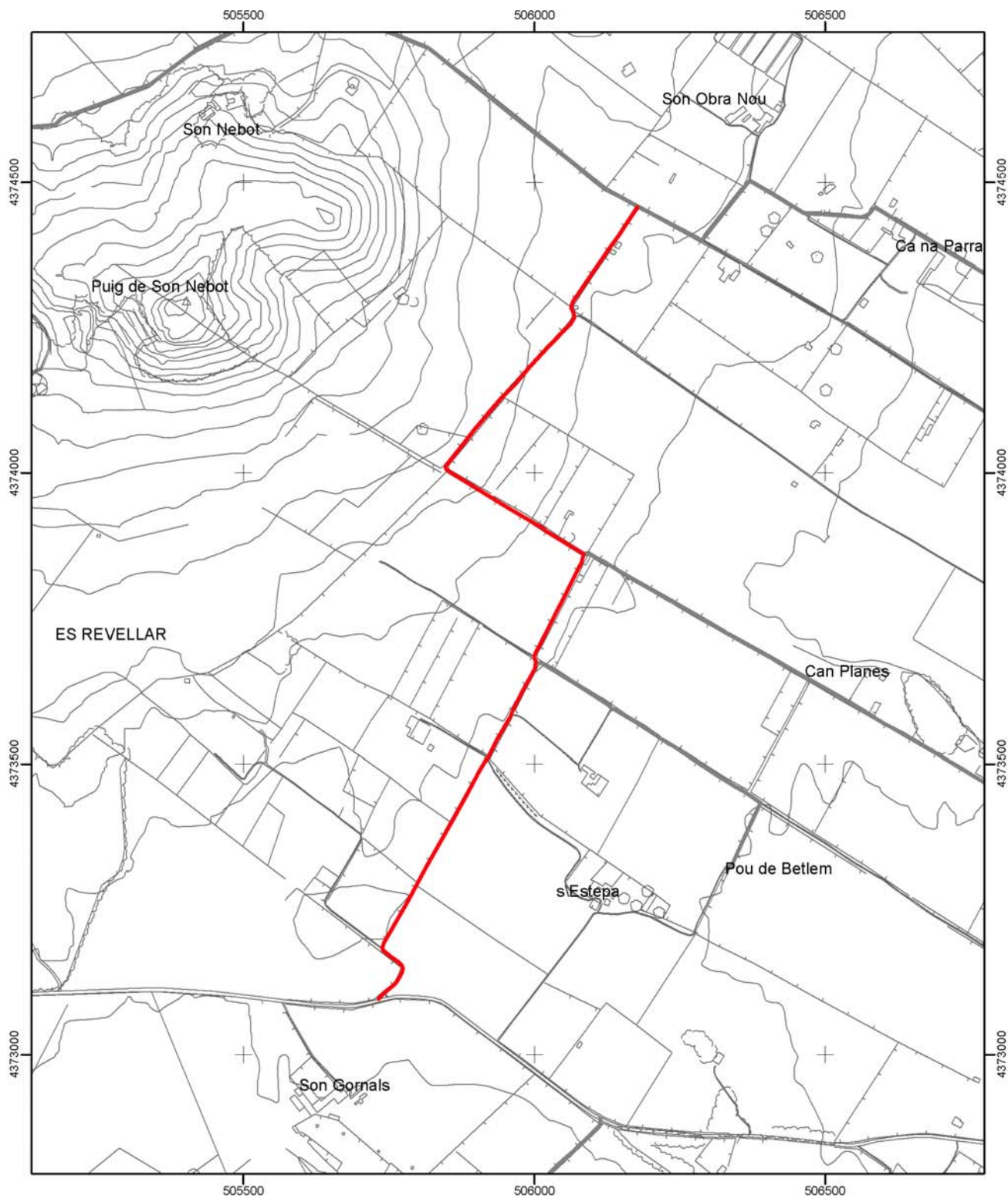
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de “Camí de s’Estepa”.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(8) CAMÍ DE S'ESTEPA / TRAVESSIA DE SON OBRA

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(9) CAMÍ DE SON MESQUIDA / CAMÍ DE FELANITX / CAMÍ DES POU SALAT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-6-8 / 724-6-1 / 724-7-1

Inici: carretera de Porreres a Felanitx Ma-5100, km 3.

Final: terme municipal de Felanitx.

Longitud: 2.385 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

☐ Fites

☐ Pintades

☒ Indicadors

☐ Panells

- Un de "Camí de Son Mesquida" a l'inici del camí.

DELIMITACIÓ LATERAL

☒ Sí

☐ No

paret, reixa i obert.

LIMITACIÓ DE PAS

☐ Sí

☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals

☐ Obertura d'un expedient d'investigació

☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 2.385 m**Amplada mínima:** 4,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 24 d'agost de 1669 Miquel Julia va vendre a Joan Barceló una quarterada de terra que feia partió "... ex una parte cum camino populorum, ex alia cum terra Petri Carbonell vocata del Pou Salat, ex alia ab vinea heredes Gregori Sitjar, et ex alia parte ab terra Benedicti Lliteras ..." (ARM. ECR 87).

El 10 de setembre de 1776 Miquel Muntaner comprava a Pere Cirera (a) Sastre un cortó de vinya que feia partió amb terres de la possessió de Son Pou Salat i amb el camí que anava a la possessió de Son Mesquida (ARM. CH 473).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aproven dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

L'any 1893 la Direcció d'Obres Públiques elaborà una relació dels camins veïnals que es proposava incloure en el Pla d'Obres Municipals. En el terme de Felanitx apareix el "Camino llamado de Son Mesquidasa hasta empalmar con la Carretera de Palma al Puerto-Colom", amb una longitud de 10'5 quilòmetres (AGCM. Sign. 1089). Aquest document fa referència a la continuació d'aquest camí dins el terme municipal de Felanitx.

El 30 de setembre de 1961 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 2.825 pta. en concepte de jornals per recomposar els camins de Son Oms, Son Mesquida i Vilafranca (AMP. Sign. 613).

L'any 1971 el mateix ajuntament aprovava el pagament d'un compte de 365 pta. en concepte de jornals invertits en la recomposició del camí del Clot de sa Grava i Son Mesquida entre el 5 i el 24 de desembre (AMP. Sign. 612).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Mesquida és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Felanitx i final al terme de Felanitx, amb una longitud de 3 quilòmetres i una amplada total de 4'5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En el ple celebrat el 24 de febrer de 1978 el consistori porrerenc acordà sol·licitar cooperació tècnica per redactar el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Mesquida (AMP. Sense signatura). El mes de maig del mateix any l'enginyer de camins Andreu Parietti Lliteras elaborà el projecte (AMP. Sign. 413), que va ser aprovat en el ple del 26 de maig de 1978 (AMP. Sense signatura).

El 31 de desembre de 1982 l'Ajuntament de Porreres presentà un compte de 6.135 pta. presentat per Palerm S.A. per materials facilitats per a la recomposició dels camins de sa Torre, Son Mesquida i pont del camí des Pla (AMP. Sign. 643).

El camí de Son Mesquida està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 7.500 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

El 15 de setembre de 1997 l'Ajuntament de Porreres signà un conveni de cooperació amb la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear per al finançament d'actuacions en camins rurals, dins el qual s'emmarcaven les obres dels camins de Son Mesquida i sa Pedrera (AMP. Sense signatura).

En el ple celebrat el 30 de març de 1998 el consistori porrerenc aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 1/98, en la qual apareix el camí de Son Mesquida (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 25 de març de 2002, l'Ajuntament de Porreres aprovà l'expedient de sol·licitud de l'ajut financer a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Son Mesquida (AMP. Sense signatura).

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial duagué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins les quals apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, "La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi" (AMP. Sense signatura).

Camí de Felanitx

El dia 12 de juny de l'any 1833, Miquela Julia declarava tenir mitja quarterada de terra dita El Malet: "... linda con camino de Felanitx, con tierra de Antonio Carbonell del Pousalat, con la de Antonio Escarrer Moset y con la de Juan Frau Sinto ..." (ARM. ECR 1018).

Camí des pou Salat

El 17 d'abril de 1932 es presentava a l'Ajuntament de Porreres un compte de 152 pta. en concepte de jornals invertits en els camins veïnals del "Pou Salat", sa Serra i Betlem (AMP. Sign. 580).

Un altre pagament de 2.410 pta. fou aprovat pel consistori porrerenc el 30 d'abril de 1969, en concepte de transport de materials als camins del pou Florit el "pou Salat" i ses Planes (AMP. Sign. 625).

El 15 d'abril de 1976 Pere Rigo Julià presentà una factura de 14.436 pta. per material invertit en els camins del "Pou Salat", Son Radó i sa Pedrera (AMP. Sign. 636).

El 29 d'abril de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 8.122 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició del camí del "pou Salat" (AMP. Sign. 637).

En aquest camí es troba el pou Salat està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996 amb la categoria de bé patrimonial (AMP. Sense signatura).

Camí del castell de Santueri

El 2 de maig de 1489 Gabriel Orell venia a Gabriel Font una alqueria situada en el terme d'Alcassor, "... Et affrontatur ex una parte cum aliquibus sortibus terre vocatis les quorterades? dominorum, et ex alia parte cum Raffallo honor Guillermi des Cardels vocati lo Raffal roig, et ex alia parte cum quadam campo rubeo Anthony Beulenes, et ex alia parte cum possessione Petri Mora, et ex alia parte cum possessione Anthony Orell, et ex alia parte cum camino quo itur ad castrum de Falanigio vocatum de Sentuyri ..." (ARM. ECR 69).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porrers apareix un article dedicat a rutes pel terme de Porreres (I), on podem llegir: "... Partirem de la vila pel camí de Felanitx fins arribar a la desviació que condueix a Son Mesquida i que en època medieval era conegut com pel camí que anava de Porreres al castell de Santueri ..." (pàg. 26).

En un altre article dedicat als camins antics, diu: "La vila de Porreres constituïa el punt de convergència dels camins que, de manera radial, l'enllaçaven d'una banda amb els pobles veïns i per altra banda amb les principals alqueries i possessions del seu terme.

Així, pel que fa als primers, a finals del Quatre-cents s'esmenten:

[...]

- el camí a la vila de Felanitx ..." (pàg. 196).

Un poc més avall parla del mapa del cardenal Despuig i cita els camins de carro que hi apareixen: "... el camí de Felanitx. Dues variants: 1) l'actual carretera. 2) pel llogaret de Son Mesquida [...] Al llarg d'alguns camins hi havia pous públics. A tall d'exemple es poden citar el pou de Sa Carrera a la vora del camí de Sineu o el pou Salat a la vora del camí que, passant per Son Mesquida, antany es mencionava com el camí del castell de Santueri ..." (pàgs. 198-199).

- *L'Observador del Pla de Mallorca*. Núm. 69. Abril 2008. A la secció dedicada a excursions apareix un l'itinerari pels camins de Son Mesquida i ses Pedreres on podem llegir: "... Al cap de recórrer 2'100 km, trobarem a la dreta la desviació del camí de Son Mesquida, per on ara continuarem.

Es tracta d'un camí de carro, asfaltat i també delimitat per parets [...] El camí perfila una tirada ben recta fins arribar al Pou Celat o Salat (a gust de l'etimologista) [...] Continuem la nostra ruta. Més endavant deixam a l'esquerra les propietats de Can Botera i Can Quec. A voltes, a ambdós costats, se situen petits reductes d'alzinar que refresquen el paisatge. Aviat trobarem el camí que du als Rafalets, unes segregacions de Son Servera [...] Aviat trobarem la desviació a la finca es Passarell, que ens queda a la dreta, així com també les segregacions de Son Mesquida. Al final del camí trobarem el llogaret de Son Mesquida ...".

- PICORNELL, R. (1994). A la revista *Llum d'oli* núm. 41, hi ha un article dedicat al pou Celat, a on diu: "Anant per la carretera de Felanitx, poc després d'haver pres el camí de Son Mesquida i mentres creuem un comellar on el camí, en una recta envesteix a l'ampit de la primera costeta, aquí al davant tenim el Pou Celat.

El camí continua fent una ziga-zaga i deixa a mà esquerra el pou, la possessió i el poblat talaiòtic, els tres indrets amb el mateix topònim." (pàg. 9).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.

- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras). Cuarto II. Porreras/ Hoja 724 (Lluchmajor). Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb el nom de "Camino de Son Mesquida a Porreras".

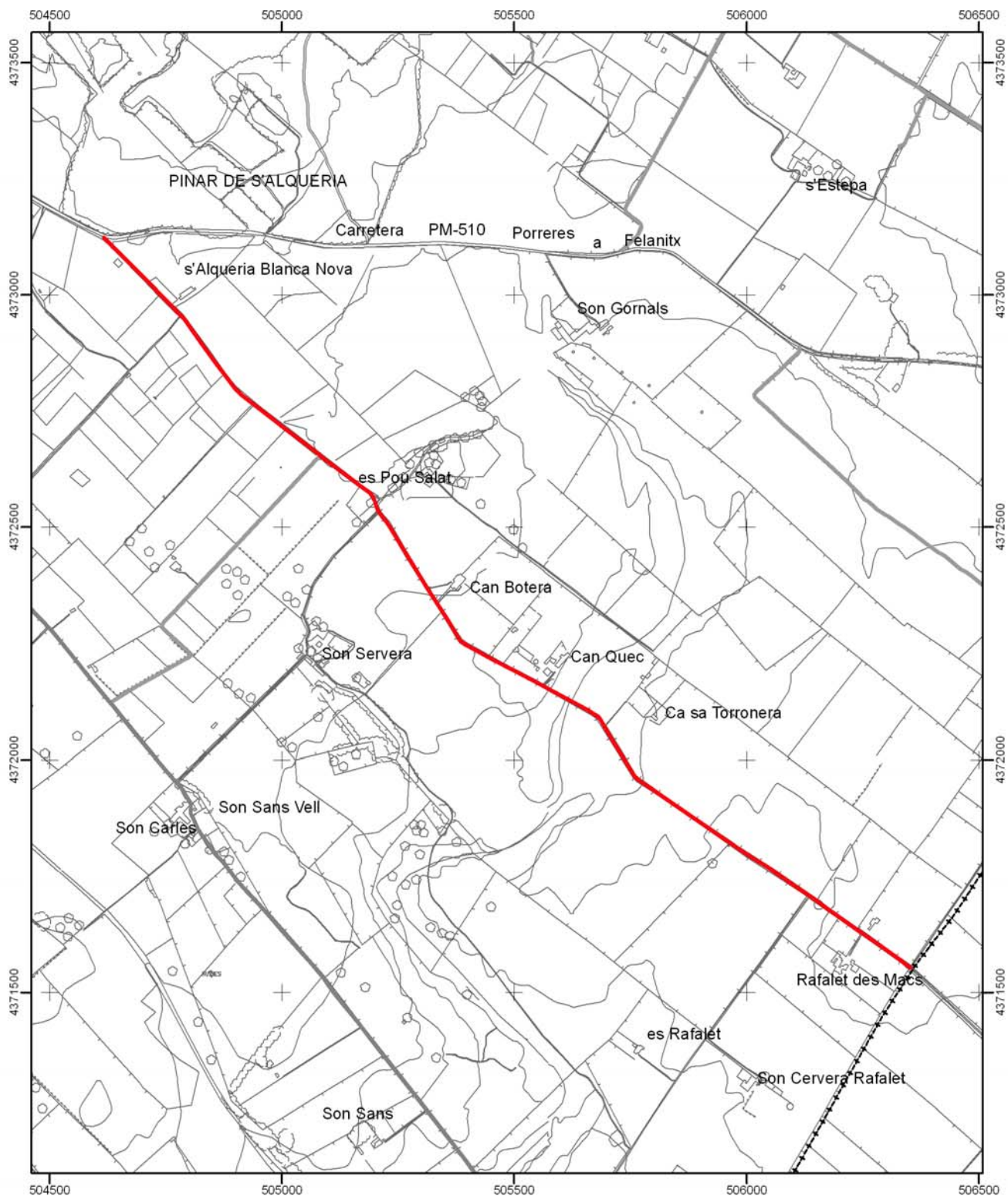
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV. Apareix part del camí amb el nom de "Camí de Son Mesquida".

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28) / Porreras (39-27).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II. Apareix part del camí amb el nom de "Camí de Son Mesquida".
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Mesquida".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Mesquida".

Situació dins el terme municipal de Porreres

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES

(9) CAMÍ DE SON MESQUIDA / CAMÍ DEL POU SALAT

Escala: 1:12.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(10) CAMÍ DE SON SERVERA / CAMÍ DE SON SANS / CAMÍ DES PLA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-6-8 / 724-6-1 / 724-7-1

Inici: nucli urbà de Porreres.

Final: camí de Son Mesquida, núm. 9.

Longitud: 3.664 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (2001).
- Plet judicial.

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Son Servera" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☒ Sí - Una barrera tancada amb pany a l'inici del tram 3 i una barrera oberta amb un cartell de "Camino particular" prop del final del camí.
☐ No

OBSERVACIONS

- Respecte al tram 3 cal dir que a l'estat de camins veïnals del terme de l'any 1893, consta que el camí de Son Servera té una longitud de 3.770 metres. Aquesta longitud comprendria els trams 1 i 2 i també el tram 3. A més a l'esmentat tram 3 es troba la possessió de Son Servera, motiu pel qual i tot i el que diu la sentència núm. 448 del procediment 714/2000 del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears sobre la titularitat del camí de Son Servera es recomana l'Obertura d'un expedient d'investigació exclusivament per aquest tram.

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☒ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a les cases de Son Carles.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 2.900 m

Amplada mínima: 3,9 m

màxima: 4,7 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Des de les cases de Son Carles fins a una llargada de 225 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 225 m

Amplada mínima: 4,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al camí de Son Mesquida, núm. 9.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 539 m

Amplada mínima: 4,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 29 de gener de 1475 Antoni Mesquida venia a Bernat Baulenes dos trossos de terra que "... affrontant unus ex dictis troceis terre ex una parte cum camino den Servera, et ex alia parte cum figuerali Anthonii Riera, et ex alia parte cum camino de falanig, et ex alia parte cum sorte terre vocata dena durana Anthonii Orell ..." (ARM. ECR 69).

El 14 de febrer de 1661 Miquel Mora va vendre a Gabriel Nicolau mitja quarterada de terra: "... affronta de una part ab cami dit de Son Servera, y de altre part ab terra de Antoni Rosselló Julia y de altre part ab terra restant, y de altre part ab sequia mitjera, y ex parte que per entrar i axir a la demes terra restant sa reserva cami junt a terra de Antoni Rossello de tres peus de ampla ..." (ARM. ECR 87).

El 3 d'octubre de 1669 Catalina Mora va donar establiment a Gregori Barceló uns cortons de terra que "... confrontatur ex una parte cum camino de Santañy, ex alia cum terris restibus, ex alia cum itinere de Son Servera et ex alia parte cum terrar et molendinoriis dei adquisitoris ..." (ARM. ECR 87).

El 18 de maig de 1779 hi va haver una divisió d'herència entre els germans Rosselló, pel qual Pere Rosselló es quedava amb una peça de terra "... confrontante con dicho camino de Santañir, con tierra de la viuda Francisca Carles, con camino de Son Servera, y de otra con la otra media quarterada de Jayme Rosselló su hermano ..." (ARM. CH 473).

El 6 d'agost de 1785 Antònia Martorell venia a Rafel Blanch una peça de terra dita na Carbonella, que "... alinda de una parte con camino llamado de Son Servera, con tierras de Jorge Barceló, con tierras de los herederos de Francisca Nicolau, con camino llamado del Pouroat, y de otra parte con tierras de Bertholome Mora Herrero ..." (ARM. CH 473).

El dia 15 de novembre de l'any 1824, Antoni Barceló declarava tenir una terra anomenada El Pla: "... linda con camino publico de Son Servera, con tierra de los herederos de Bernardo Servera, con la de Dn Pedro Antonio, con la de Monserrata Llitas y con la de Antonio Sagrera ...". (ARM. ECR 1017).

El dia 15 de novembre de l'any 1824, Antònia Rosselló declarava tenir un quartó de terra en el lloc del Pla: "... linda con camino publico de Son Servera, con tierra de Miquel Coll, con la de los herederos de Antonio Juan y con la de Bernardo Llado Cunill ..." (ARM. ECR 1017).

El dia 6 de febrer de l'any 1825, Teresa Garcies declarava tenir una porció de terra anomenada Son Orellet: "... linda con camino real llamado de Son Servera, con tierra de las mismas pertinencias de los herederos de Antonia Garcias, con las de Dn Francisco Vicens Parot y con callejon por el cual se va a Son Orellet ..." (ARM. ECR 1017).

El dia 16 d'abril de l'any 1825, Bartomeu Morla declarava tenir sis quartons de vinya anomenada el Pla i que pertanyen al predi Son Morla: "... linda con camino publico llamado de Son Servera, con tierra del predio Son Morla del denunciante, con asequia real llamada de las Pasadoras y con tierra de los herederos de Miguel Juan ..." (ARM. ECR 1017).

El dia 1 d'abril 1833, Joan Servera capbrevava una quarterada de terra anomenada Son Orellet: "... linda con el Predio Son Orellet, con el Predio Son Morla,

con tierra de Margarita Barcelo y con camino real de Son Servera ..." (ARM. ECR 1018).

L'1 d'abril de 1839 Rafal Verd va vendre a Bartomeu Vanrell un cortó de terra en el camí de Son Servera: "... linda con camino publico, con tierras de Honofre Blanc, con las de Juan Soler y con el otro corton con tierra remanente del vendedor de las mismas pertinencias ..." (ARM. CH 474).

El 6 d'octubre de 1858, Catalina Nebot i Lluís Sitjar es varen repartir la herència; una quarterada i mitja: "... confinente dicha finca con la media que tomo su hermana y con camino de Son Servera ..." (ARM. CH 476).

El dia 31 d'octubre de 1860, Bàrbara Ferrer va vendre a Rafael Blanch una peça de terra en el camí de Son Servera: "... linda con dicho camino, con tierras de Antonio Mora y con las de Mateo Escarrer ..." (ARM. CH 481).

L'any 1879 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on Salvador Escarrer Oliver declarava una peça de terra situada en el camí de Son Servera, que feia partió al nord amb terres de Catalina Jaume, a l'est amb terres de Bartomeu Picornell, al sud amb terres de Joan Servera i a l'oest amb "camino carretero público" (AMP. Sign. 971).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aprovaren dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

L'Ajuntament de Porreres, seguint les disposicions del Governador Civil, formà l'any 1893 un estat de camins veïnals del terme, on apareix el camí de Son Servera, que es dirigeix a Son Servera i Son Carles, amb una longitud de 3.770 metres i 2 km en mal estat de conservació (AMP. Sign. 402).

El camí de Son Servera apareix en la relació de camins de Porreres que s'havien d'incloure en el pla d'obres municipals de 1893, format per Obres Públiques de la província de Balears, amb una longitud aproximada de 3 quilòmetres (AGCM. Sign. 1089).

En el ple del 3 de març de 1898 es tractà l'aixecament sense permís d'una paret a la propietat de Coloma Mora Soler, que feia partió amb el camí veïnal de Son Servera, i a més havia ocupat metres del camí, per la qual cosa s'acordà avisar a la Sr. Mora Soler "... reponga al ser y estado de antes la pared que sin permiso ha levantado en su propiedad que linda con el camino vecinal de Son Servera, dentro el plazo de quince dias ..." (AMP. Sign. 26).

El 18 de setembre de 1898 el consistori porrerenc acordà el pas a la comissió d'obres de la instància de Joan Manera Mateu, en representació de Coloma Mora Soler, "... solicitando la alineación de una parte de pared que trata de construir en su finca denominada camino de Son Servera ..." (AMP. Sign. 27).

El 25 de maig de 1902 el consistori porrerenc acordà subhastar la terra sobrant de la recomposició dels camins veïnals de Son Servera i de Manacor (AMP. Sign. 30).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de gener de 1903, "A instancia del interesado y de conformidad con el dictamen de la Comisión de Obras, se acuerda conceder permiso al vecino Bartolomé Ballester Blanch para la construcción de una pared en su finca Camino de Son Servera lindante con el camino vecinal del mismo nombre, cuya alineación ha sido señalada por la Comisión nombrada" (AMP. Sign. 31).

El 24 d'abril de 1932 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 206 pta. en concepte de jornals invertits en la recomposició dels camins de Son Servera i ses Planes (AMP. Sign. 580).

En el ple del consistori porrerenc reunit el 20 de febrer de 1933 "... fue presentada la nota de los jornales invertidos durante la semana en la recomposición y limpieza del camino vecinal de Son Servera importante docientas sesenta y cinco pesetas la que despues de examinada fue aprobada por unanimidad" (AMP. Sign. 53).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 19 d'abril de 1933 "... fue presentada la nota de jornales invertidos en la limpieza de los caminos denominados Montesion La Mesquida y Son Servera importante doscientas treinta y seis pesetas cincuenta centimos la que despues de examinada fue aprobado por unanimidad". El 24 d'abril de 1933 s'aprovà un altre compte de 228 pessetes per a la neteja pública dels camins veïnals de sa Pedrera i Son Servera" (AMP. Sign. 53).

El 18 de desembre de 1937 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 119'50 pta. en concepte de jornals invertits en el camí de Son Servera (AMP. Sign. 584).

A la dècada dels cinquanta les recomposicions dutes a terme per l'Ajuntament de Porreres en aquest camí foren nombroses:

- 30 de juny de 1953. Compte de 397'50 pta. per jornals invertits en la conservació del camí de Son Servera (AMP. Sign. 599).

- 30 de juny de 1954. Compte de 510 pta. per jornals invertits en el camí de Son Servera (AMP. Sign. 600).

- 31 de març de 1956. Compte de 9.764 pta. per jornals invertits en el camí veïnal de Son Servera; apareix adjunta la nota de les jornades invertides pels operaris municipals en la setmana del 12 al 17 de març en el "C. Son Servera y cruce S. Porque" (AMP. Sign. 603).

- 30 d'abril de 1956. Compte de 4.894 pta. en concepte de jornals invertits en la recomposició dels camins veïnals de Son Lluís, Son Servera, Montision i Son Pau (AMP. Sign. 603).

El 22 de novembre de 1961 els enginyers de camins Andreu Parietti Lliteras i Joan Cerdó Pons elaboraren el projecte de reparació de diversos camins del terme, a la memòria del qual podem llegir: "El Ayuntamiento de Porreras tiene a su cargo los caminos locales de Porreras a Pedrera, Son Servera, Son Lluís, Son Homs y Bañeras, todos ellos afirmados con macadam ordinario que el paso del tráfico y el tiempo ha degradado, necesitándose por tanto su bacheo" (AMP. Sign. 404).

El 30 de novembre de 1970 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 3.200 pta. per materials transportats al camí de Son Servera (AMP. Sign. 628).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Servera és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Campos i final a Son Catles, amb una longitud de 3 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 30 de juny de 1973 Joan Mesquida presentà a l'Ajuntament de Porreres un compte de 14.800 pta. per feines amb el seu tractor fetes a diversos camins del terme, entre ells el camí de Son Servera (AMP. Sign. 632).

El 25 de febrer de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovava un compte de 9.770 pta. presentat per Pere Rigo en concepte de materials per a la recomposició dels camins de sa Pedrera, Son Jordi, Son Servera i pou de sa Carrera (AMP. Sign. 637).

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 21.810 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició del camí de Son Servera (AMP. Sign. 639).

El camí de Son Servera està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 15.900 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclòs el camí de Son Servera (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 25 de març de 2002, l'Ajuntament de Porreres aprovà l'expedient de sol·licitud de l'ajut financer a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Son Servera (AMP. Sense signatura).

El camí de Son Servera és un dels camins de Porreres inclosos dins la relació d'obres de reforma i/o millora de camins subvencionades per la Direcció Insular de Cooperació Local del Consell de Mallorca de l'any 2002 a 2006 (Arxiu Cooperació Local. Sense signatura).

Camí de Son Sans

L'11 de juny de 1669 Bernadí Barceló va establir a Bartomeu Barceló quatre quarterades de camp i vinya: "... affrontatur ex una parte cum camino vocato de Son Sans, ex alia cum terra et vinea vestra dicti Bartholomei Barcelo alias Roig

acquisitoris, ex alia cum terra et vinea Antoni Servera Carles, et ex alia parte cum terris possessionis vocata Son Morla Guillerme Morla ..." (ARM. ECR 87).

Camí des Pla

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres del 26 de març de 1922 es tractà la construcció d'una claveguera que connectàs amb la síquia que hi havia en el camí del Pla (AMP. Sign. 47).

En el ple del 14 de novembre de 1932 "... se acordó que por la Alcaldia se requiera a los propietarios de fincas colindantes con las acequias que cruzan los Caminos de la Pradera y del Plá para que procedan a su limpieza en la parte que les corresponde y reparación en caso necesario de la pared de contención de la finca" (AMP. Sign. 53).

El 15 de març de 1936 el consistori porrerenc pagava un compte de 209 pta. per jornals invertits en la recomposició i neteja del camí veïnal del Pla, i el 5 d'abril del mateix any un altre compte de 617 pta. per jornals invertits en els camins veïnals del Pla i de ses Pedreres (AMP. Sign. 583).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 27 de juliol de 1979 s'acordà demanar cooperació tècnica al Consell General Interinsular per redactar els projectes de pavimentació asfàltica dels camins de sa Torre i es Pla, i en el ple del 28 de març de 1980 s'acordà demanar la inclusió d'aquest projecte en el pla d'obres i serveis per 1980 (AMP. Sense signatura).

El mes d'abril de 1980 l'enginyer de camins A. Parietti elaborà el projecte de pavimentació asfàltica dels camins des Pla i de sa Torre, en compliment del disposat pel president del Consell General Interinsular de Balears, que l'hi havia concedit cooperació tècnica total per a tal fi (AMP. Sign.415).

El 31 de desembre de 1982 l'Ajuntament de Porreres presentà un compte de 6.135 pta. presentat per Palerm S.A. per materials facilitats per a la recomposició dels camins de sa Torre, Son Mesquida i pont del camí des Pla (AMP. Sign. 643).

En el ple del 27 de juliol de 1983 el consistori porrerenc acordà, sol·licitar ajuda econòmica a l'Institut Nacional de Reforma i Desenvolupament Agrari (IRYDA) per poder acabar la pavimentació asfàltica del camí del Pla (AMP. Sense signatura).

Travessia de Son Servera (tram 3)

El camí de la travessia de Son Servera (que es correspon amb el tram 3 del camí catalogat) es va incloure a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 2.400 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns era incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En compliment d'un decret del 28 de desembre de 1999, en relació amb l'ocupació del camí travessia de Son Servera, efectuada per la Sra. Martínez de Bedoya y Martínez Carandel, el secretari de l'Ajuntament de Porreres va emetre, en data del 4 de gener de 2000, un informe, on es pot llegir: "1. El camí "Travessia de Son Servera" transcorre pel paratge denominat Son Servera. Es tracta d'un camí veïnal d'ús públic, mancat de ferm, que uneix el camí públic de Son Mesquida amb el camí públic de Son Servera [...] 6. Són patents la possessió administrativa

El 24 de gener de 2000 el representant de la Sra. Maria Dolores Martínez de Bedoya y Martínez Carande exposava les al·legacions a l'anterior resolució de l'ajuntament porrerenc i sol·licitava que es declaràs que no procedia la pretesa recuperació del camí anomenat Travessia de Son Servera.

El recurs arribà a la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, i el seu objecte eren dues resolucions de l'Ajuntament de Porreres: la primera contra l'acord plenari del 29 de desembre de 1997 pel qual s'incorporava a l'Inventari de Béns de l'Ajuntament, amb el núm. 145/1, el camí anomenat Travessia de Son Servera, i la segona, contra l'acord plenari del 26 de juny de 2000 de recuperació possessòria de l'esmentat camí. El 24 de juny de 2006 es dictà sentència (núm. 488) i s'estimava el recurs, declarant inadequats a l'ordenament jurídic els actes administratius impugnats (AMP. Sense signatura).

En el ple de l'Ajuntament de Porreres celebrat el 26 de juny de 2000, "Examinat l'expedient instruït per recobrar aquesta entitat local, per si mateixa, la possessió o tinença, il·legítimament perduda, d'un bé de domini públic com és el camí d'ús públic veïnal de "Travessia de Son Servera" ...", s'acordà per unanimitat procedir a la recuperació possessòria del camí (AMP. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclosa la travessia de Son Servera (AMP. Sense signatura).

L'Ajuntament de Porreres, en sessió plenària celebrada el 18 de setembre de 2007, va acordar la descatalogació i baixa a l'inventari de béns de l'Ajuntament de Porreres del camí de Son Servera, a la vista del disposat a la sentència núm. 488 del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, declarant la nul·litat de la incorporació a l'Inventari amb el núm. 145/1. També s'acordà el següent:

1. La baixa de l'esmentat camí del catàleg de camins públics obrant a l'Ajuntament.
2. La baixa de l'Inventari de Béns de la Corporació, al qual consta inscrit com a bé de domini públic" (AMP. Sense signatura).

En el ple celebrat pel mateix consistori el 18 de desembre de 2006, i a la vista de la sentència núm. 488 del procediment 714/2000 del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears sobre la titularitat del camí de Son Servera, declarant la nul·litat de la incorporació a l'Inventari de Béns núm. 145/1, s'acordà la baixa de l'esmentat camí del catàleg de camins públics del terme de Porreres i la baixa de l'Inventari de Béns de la Corporació (AMP. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre de notícies de Porreres apareix un article dedicat als camins públics, on diu: "... A Porreres en els darrers anys es va tancar la travessa de Son Servera. Un antic camí que passa just davant les cases d'aquesta possessió. A la possessió de Son Servera es podia arribar des del camí de Son Mesquida o des del camí del seu nom. Ara, prop del poblat talaiòtic des Pou Salat i

prop del portell que va a Son Carles hi ha sengles barreres ben reforçades que impedeixen el pas per allà on sempre s'hi havia passat ..." (pàgs. 147-148).

- PICORNELL, R. (1994). A la revista *Llum d'oli* núm. 41, hi ha un article dedicat al pou Celat, a on diu: "També s'hi pot anar pel camí d'Es Pla cap a Son Sants passant per davant les cases de Son Servera ..." (pàg. 9).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras / Hoja 724 (Lluchmajor) Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb els noms de "Camí de Son Servera" i "Camino de Sa Tanca".

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

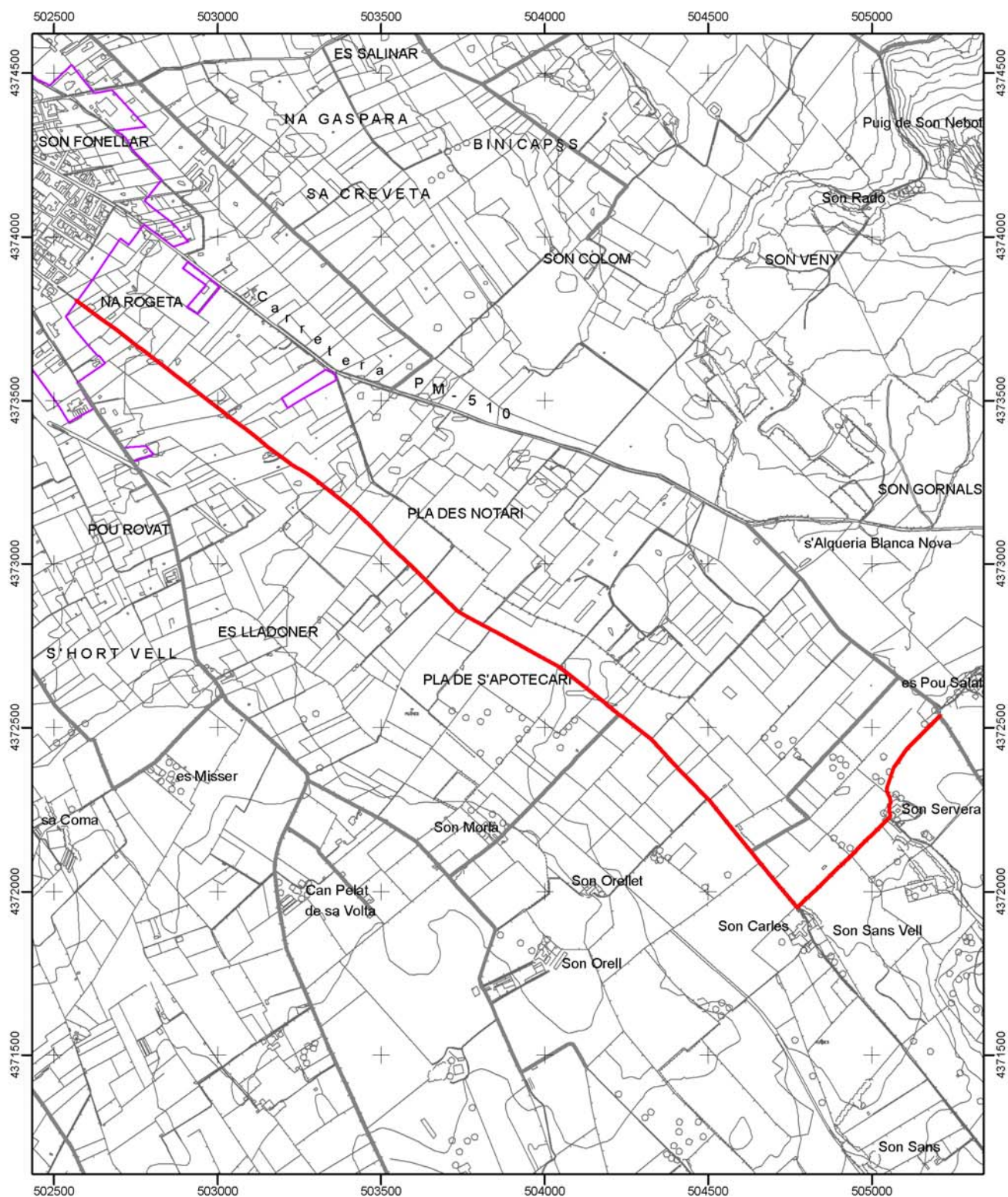
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28) / Porreras (39-27).

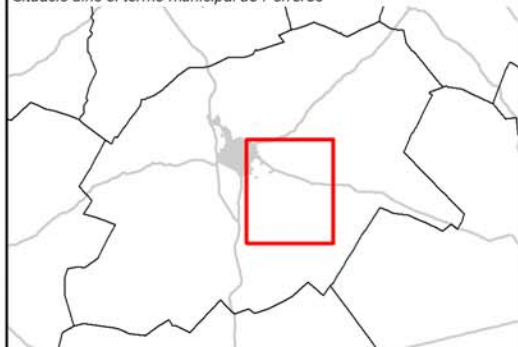
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Servera".

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. El tram 1 apareix amb el nom de "Camí de Son Servera" i els noms 2 i 3 apareixen amb el nom de "Travessia de Son Servera".

Situació dins el terme municipal de Porreres

**Consell de
Mallorca**
■ Departament de
Medi Ambient

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES

**(10) CAMÍ DE SON SERVERA / CAMÍ DE SON SANS / CAMÍ
DEL PLA**

Escala: 1:17.750

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(11) CAMÍ DE SANTANYÍ / CAMÍ DE SA PEDRERA / CAMÍ DES POU ROVAT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-6-8 / 724-6-1 / 724-6-2

Inici: zona urbana de Porreres.

Final: terme municipal de Campos.

Longitud: 4.355 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Camí rural.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).
- Catàleg de camins de Campos (2000).

SENYALITZACIÓ

☐ Fites

☐ Pintades

☒ Indicadors

☐ Panells

- Un de "Camí de sa Pedrera" dins el nucli urbà de Porreres.

DELIMITACIÓ LATERAL

☒ Sí

☐ No

paret, reixa i obert.

LIMITACIÓ DE PAS

☐ Sí

☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals

☐ Obertura d'un expedient d'investigació

☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 320 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 320 m

Amplada mínima: 6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació fins a la partió amb Campos.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 4.035 m

Amplada mínima: 3,3 m

màxima: 4,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 3 d'octubre de 1669 Catalina Mora va donar establiment a Gregori Barceló uns cortons de terra que "... confrontatur ex una parte cum camino de Santañy, ex alia cum terris restibus, ex alia cum itinere de Son Servera et ex alia parte cum terrar et molendinoriis dei acquisitoris ..." (ARM. ECR 87).

El 18 de maig de 1779 hi va haver una divisió d'herència entre els germans Rosselló, pel qual Pere Rosselló es quedava amb una peça de terra "... confrontante con dicho camino de Santañir, con tierra de la viuda Francisca Carles, con camino de Son Servera, y de otra con la otra media quarterada de Jayme Rosselló su hermano ..." (ARM. CH 473).

El dia 21 de desembre de l'any 1824, Francisca Aina Ramon declarava tenir mitja quarterada en el lloc la Era: "... linda con tierra de Catalina Ginard viuda, con la de Dn Bernardo Escarrer Pro, con la de Pablo Mora de las mismas pertenencias y con camino publico llamado de Santany ..." (ARM. ECR 1017).

El dia 1 de febrer de l'any 1825, Andreu Mesquida manifestava tenir la terra Son Mora Dauba: "... linda con camino real por el cual desde esta villa se va a la de Santanyi con viña de Miquel Llaneras de la Serra, con otro camino llamado dels

Traginers, y con viña de las mismas pertinencias de Pedro Masquida su tio ...” (ARM. ECR 1017).

El dia 14 de novembre de l'any 1825, Joan Frau i Roig manifestava tenir dos quartons de terra en el Pou Rosat: “... linda con tierras de Margarita Bauza de las mismas pertinencias, con camino real, con tierra campo de Gabriel Riera Grau y con las de Benito Bauza de las mismas pertinencias ...” (ARM. ECR 1017).

El dia 11 d'abril de l'any 1828, Antoni de Padua Mercadal anunciava tenir tres quarterades de vinya a Son Mora: “... linda por dos partes con camino real de Santany, con otro llamado de los Tragineros de Felanitx, con tierras de Andres Masquida ...” (ARM. ECR 1017).

El dia 13 de juliol de l'any 1833, Caterina Barceló manifestava tenir una peça de terra anomenada La Volta: “... linda con tierra de las mismas pertinencias de Antoni Vaquer, con camino real y con tierra de Margarita Ana Nicolau Viuda de las mismas pertinencias ...” (ARM. ECR 1018).

El dia 10 d'octubre de l'any 1833, Andreu Mesquida declarava tenir Son Mora Dauba: “... linda con camino real de Santany, con viña de Miguel Llaneras de la Serra, con otro camino llamado dels Traginers y con viñas de las mismas pertinencias de Pedro Mesquida Sinto ...” (ARM. ECR 1018).

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on es registrà una peça de terra situada a sa Volta, propietat de Mateu Mesquida Mora, que feia partió al nord amb camí carreter públic, a l'est amb camí del Misser, al sud amb terres de Mateu Mora i a l'oest amb terres de Margalida Mora (AMP. Sign. 971).

Camí de sa Pedrera

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aprovaren dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

L'Ajuntament de Porreres, seguint les disposicions del Governador Civil, formà l'any 1893 un estat de camins veïnals del terme, on apareix el camí de ses Pedreres, amb una longitud de 4.770 metres i mal estat de conservació (AMP. Sign. 402).

El camí de Pedreres apareix en la relació de camins de Porreres que s'havien d'incloure en el pla d'obres municipals de 1893, format per Obres Públiques de la província de Balears, amb una longitud aproximada de 4'770 quilòmetres (AGCM. Sign. 1089).

El 30 de desembre de 1894 el consistori porrerenc acordà dedicar 200 pta. de la subvenció concedida per la Diputació Provincial a la recomposició del camí de ses Pedreres (AMP. Sign. 26).

En el ple del 10 de febrer de 1895 s'exposava com estaven les tasques duites a terme en els camins veïnals a compte de la subvenció de la Diputació Provincial, que donaven com a resultat 304 metres de pedra picada en els camins de ses Pedreres i Vilafranca (AMP. Sign. 26).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 16 de febrer de 1902 acordava "... enagenar las tierras sobrantes y recogidas en la reparación del camino vecinal de la Pradera, y que siendo urgente el retirar dichas tierras, por estorbar el tránsito se efectue su venta en subasta pública el día de mañana y hora de las diez y ocho, cuya subasta presidirán los Sres. Alcalde y Regidor Sindico" (AMP. Sign. 30).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 21 de setembre de 1932 s'aprovà el pagament d'un compte "... en pago de los jornales invertidos en el arreglo del piso del Camino Vecinal de la Padrera durante el corriente año ..." (AMP. Sign. 52).

El 24 d'abril de 1933 s'aprovà un altre compte de 228 pta. per a la neteja pública dels camins veïnals de sa Pedrera i Son Servera (AMP. Sign. 53).

A l'acta del ple del 30 de març de 1936 el mateix ajuntament acordava "... la construcción de un puente en la parte del camino vecinal de Sa Padrera en la parte que todo el invierno existen aguas encharcadas procedentes del sumidero existente en la finca El Pou Roat" (AMP. Sign. 57).

Segons consta a l'acta del ple del consistori porrerenc de l'11 d'abril de 1936 es pagaven 227 pta. a Josep Sitjar per les obres de recomposició i eixamplament del camí veïnal de les Pedreres (AMP. Sign. 57).

El 9 de desembre de 1939 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament de 150 pta. com a pagament dels jornals invertits en la recomposició del camí veïnal de la Pedrera (AMP. Sign. 59).

En el ple celebrat pel l'Ajuntament de Porreres el 9 de setembre de 1941 s'aprovà una partida de 151 pta. en concepte de jornals de recomposició i manteniment del camí de la Pedrera (AMP. Sign. 61).

El 29 d'abril de 1948 el consistori porrerenc llegí una instància presentada per diversos veïnats i "... se acordó estudiar la forma de dar salida a las aguas que se encharcan en el camino de Sas Canteras en los puntos denominados Son Morlá y Na Bosque, a cuyo efecto queda encargada la Comisión de Obras de informar sobre la solución de dicho asunto" (AMP. Sign. 63).

El 22 de novembre de 1961 els enginyers de camins Andreu Parietti Lliteras i Joan Cerdó Pons elaboraren el projecte de reparació de diversos camins del terme, a la memòria del qual podem llegir: "El Ayuntamiento de Porreras tiene a su cargo los caminos locales de Porreras a Pedrera, Son Servera, Son Lluís, Son Homs y Bañeras, todos ellos afirmados con macadam ordinario que el paso del tráfico y el tiempo ha degradado, necesitándose por tanto su bacheo" (AMP. Sign. 404).

El 21 de desembre de 1972, "Dado el mal estado de conservación del camino de La Pedrera se acuerda proceder a la reparación del mismo" (AMP. Sign. 67).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de sa Pedrera és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Campos i final al terme de Campos, amb una longitud de 6 quilòmetres i una amplada total de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada l'1 de març de 1973 "... se acuerda proceder a la reparación con pavimentación asfáltica del denominado de La Pradera, de una longitud de 6 km; y solicitar para ello de la Exma Diputación Provincial ayuda técnica total para la redacción del oportuno proyecto". El projecte, format per l'enginyer provincial Andreu Parietti, va ser aprovat pel ple del 21 d'octubre de 1973 (AMP. Sign. 67), i a la memòria podem llegir: El camino tiene su origen en la C/ Duzay de Porreras siendo en sus primeros 135 m. urbano, es decir, calle, a partir de este punto y hasta el p.k. 0,825 su ancho será de 5,50 m. de aquí hasta el final p.k 5,215 de 4,50 m ..." (AMP. Sign. 412).

En el ple del 29 de gener de 1974 "... se examina la cuestion de inclusion en el presupuesto para 1974 de asignación para atender a la reparación de los Caminos Vecinales de Sa Pedrera, Son Nebot y S'a Serra, de tanta necesidad y utilidad para las labores agrícola-ganaderas de la localidad. Asimismo se acuerda proceder en su día y durante el presente ejercicio al arreglo y reparación de los expresados caminos" (AMP. Sign. 67).

El 26 de juliol de 1975 el batle de la corporació porrerenca "... dio cuenta de una subvencion de ciento cincuenta mil pta. concedida por la Dirección General de Empleo y donacion social para combatir el desempleo involuntario. Por Secretaria se dio lectura a los informes emitidos en el expediente que se instruye, relativo a la urgente necesidad de llevar a cabo el arreglo del Camino de Canteras, al objeto de que sea un hecho en breve tiempo ..." (AMP. Sign. 67).

El 26 de març de 1976 l'Ajuntament de Porreres aprovà la contrata de l'obra de pavimentació asfàltica del camí de sa Pedrera, 1ª fase, a favor de D. Joan Siquier Alemany (AMP. Sign. 67).

El 15 d'abril de 1976 Pere Rigo Julià presentà una factura de 14.436 pta. per material invertit en els camins del Pou Salat, Son Radó i sa Pedrera (AMP. Sign. 636).

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista manuscrita dels camins recomposats, on apareix el camí de sa Pedrera (AMP. Sign. 636).

El 25 de febrer de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovava un compte de 9.770 pta. presentat per Pere Rigo en concepte de materials per a la recomposició dels camins de sa Pedrera, Son Jordi, Son Servera i pou de sa Carrera (AMP. Sign. 637).

El camí de sa Pedrera està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 16.500 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

El 15 de setembre de 1997 l'Ajuntament de Porreres signà un conveni de cooperació amb la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear per al finançament d'actuacions en camins rurals, dins el qual s'inclogueren les obres dels camins de Son Mesquida i sa Pedrera (AMP. Sense signatura).

En el ple celebrat el 30 de març de 1998 el consistori porrerenc aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 1/98, en la qual apareix el camí de Sa Pedrera (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 25 de març de 2002, l'Ajuntament de Porreres aprovà l'expedient de sol·licitud de l'ajut financer a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de sa Pedrera (AMP. Sense signatura).

El mes de maig de 2004 s'elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de sa Pedrera, amb una longitud de 3.400 m, una amplada de 4 m., i un pressupost total de 132.532 euros (AMP. Sense signatura).

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial dugué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins la qual apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, i "La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi" (AMP. Sense signatura).

Camí des Pou Rovat

El 6 d'agost de 1785 Antònia Martorell venia a Rafel Blanch una peça de terra dita na Carbonella, que "... alinda de una parte con camino llamado de Son Servera, con tierras de Jorge Barceló, con tierras de los herederos de Francisca Nicolau, con camino llamado del Pouroat, y de otra parte con tierras de Bertholome Mora Herrero ..." (ARM. CH 473).

El dia 14 de novembre de l'any 1825, Joan Frau i Roig manifestava tenir dos quartons de terra en el Pou Rosat: "... linda con tierras de Margarita Bauza de las mismas pertinencias, con camino real, con tierra campo de Gabriel Riera Grau y con las de Benito Bauza de las mismas pertinencias ..." (ARM. ECR 1017).

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 6.760 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Son Orell, es Moreis, Pou Rovat, Son Roig i Son Gall (AMP. Sign. 639).

Camí de Son Grau

El 30 de juny de 1971 l'Ajuntament de Porreres es presentà un compte de 367 pta. per materials emprats en la recomposició d'una paret en el camí de Son Grau (AMP. Sign. 630).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Campos* (FODESMA, 2000), inclòs amb el núm. 57, amb el nom de camí de ses Pedreres / camí de ses Pedreres de Son Garau (A). A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Invenari de

Béns de Campos. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 3.1.11. Annex) .

La continuació d'aquest camí dins el terme de Porreres és un dels que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el "camino se Padrera" és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreres*, del mateix any, amb inici a la "carretera Porreras-Campos" i final a "término de Campos", amb una llargada de 6 Km (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

Segons la *Relación de parcelas de rústica del termino municipal de Campos* del Cadastre de l'any 1994, aquest camí correspon a diverses parcel·les de les que és titular l'Ajuntament de Campos (documentació de la *Gerencia Regional del catastro*).

Segons un escrit remès pel Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (Conselleria d'Agricultura i Pesca. Govern Balear) al Consell Insular de Mallorca en data de 24/03/2000 es va sol·licitar una millora del camí de Can Bessó per part de la Mancomunitat de Migjorn de Mallorca, que no fou objecte per part de la CAIB. Al certificat emès des de la Mancomunitat es fa constar la sol·licitut del 22-03-1999 per les següents actuacions: a) Millora del camí de son Rosselló; b) Millora de camí de ses pedreres de Son Garau; en tots els casos d'acord amb les dades contingudes a la documentació redactada per l'Arquitecte tècnic, Sr. Juan Prohens Vicens (A. C. A. P. Sense signatura).

A l'Ajuntament de Campos es localitzen dos projectes signats per l'aparellador Juan Prohens Vicens en data de març de 1999 i dirigits a la Mancomunitat Migjorn de Mallorca, anomenats *Proyecto de Mejora del Camí de Son Rosselló* i *Proyecto de mejora del Camí de ses pedreres de Son Garau*, on apareix la totalitat del camí aquí inventariat (A. M. C. Arxiu administratiu. Sense Signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porreres apareix un article dedicat als camins antics, on diu: "La vila de Porreres constituïa el punt de convergència dels camins que, de manera radial, l'enllaçaven d'una banda amb els pobles veïns i per altra banda amb les principals alqueries i possessions del seu terme.

Així, pel que fa als primers, a finals del Quatre-cents s'esmenten:

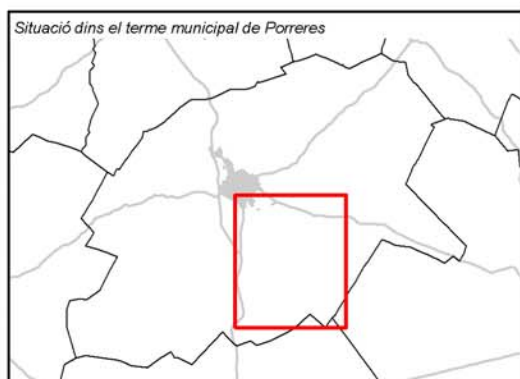
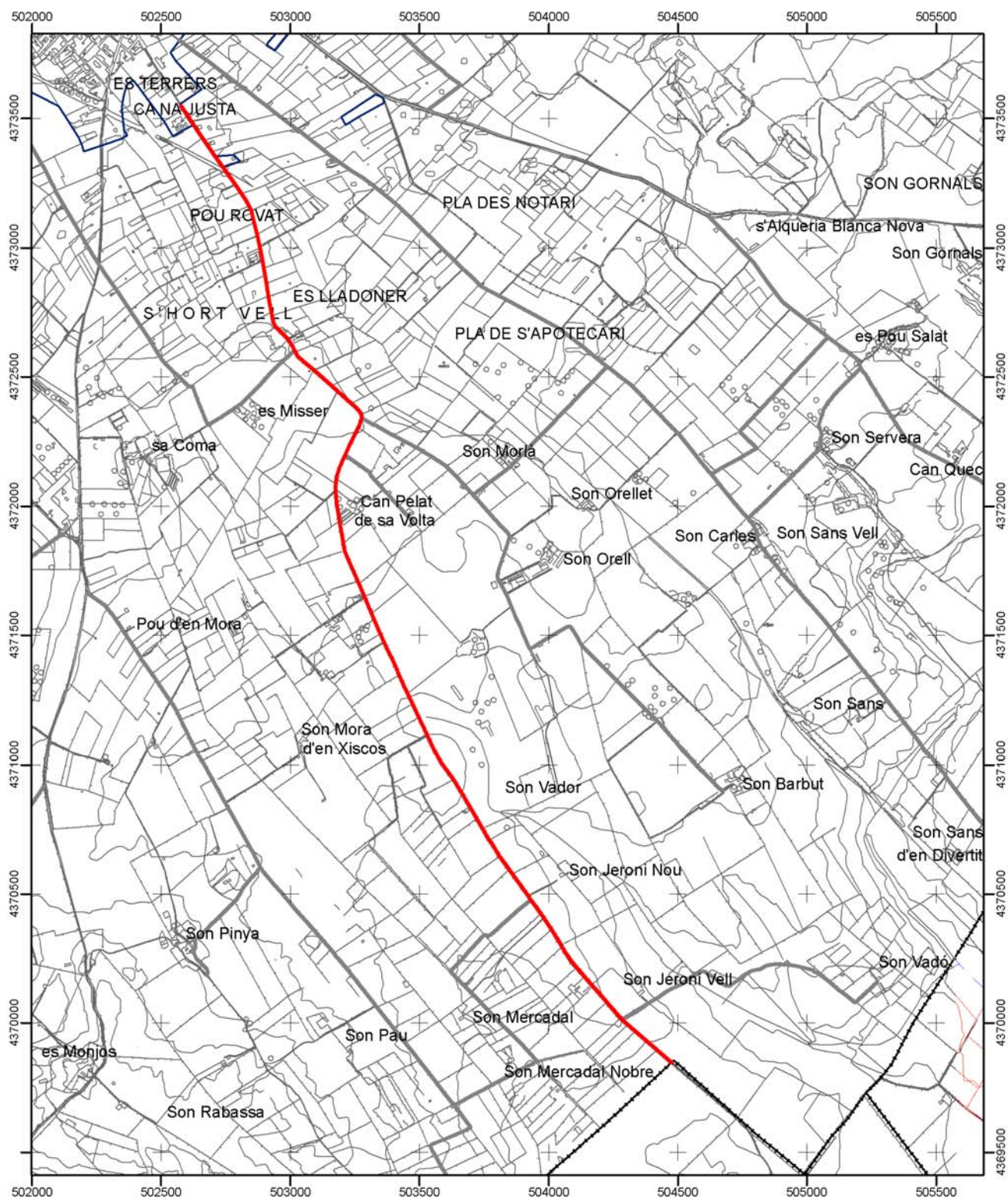
[...]

- el camí a la vila de Santanyí o camí reial de Santanyí ..." (pàg. 196).

Un poc més avall parla del mapa del cardenal Despuig i cita els camins que hi apareixen: "... el camí de Santanyí. Coincidia amb l'actual camí de ses Pedreres i discorria per les possessions de Son Morlà, Son Orell, Son Mora, Son Rosselló, Son Oliver, Son Fadri, Son Viquet, Son Bennàsser, Son Danús (l'alqueria medieval Benilassar) ..." (pàg. 198).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix amb el nom de "Camí de sa Pedrera".
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras / Hoja 724 (Lluchmajor) Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb el nom de "Cº de Porreras a las canteras de Son Garau".
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28) / Porreras (39-27).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II. Apareix amb el nom de "Camí de sa Pedrera".
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de sa Pedrera".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de sa Pedrera".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES

(11) CAMÍ DE SANTANYÍ / CAMÍ DE SA PEDRERA

Escala: 1:22.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(12) CAMÍ DE SON PAU / CAMÍ DELS TRAGINERS / CAMÍ DE SON MÓRA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 724-6-1 / 724-6-2

Inici: carretera de Porreres a Campos Ma-5040.

Final: terme municipal de Campos.

Longitud: 3.112 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).
- Catàleg de camins de Campos (2000).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Son Pau" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a prop de Son Mercadal Nobre.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 2.454 m

Amplada mínima: 2,7 m

màxima: 4,1 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a la partió de terme amb Campos.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 658 m

Amplada mínima: 3,8 m

màxima: 4,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

L'amplada útil del camí és de 2,4 a 3,1 m ja que els laterals es troben envaïts per la vegetació.

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 8 de juny de 1790 Catalina Servera va donar a Francesc Servera una peça de terra a Son Pau: "... alinda de una parte con camino llamado de Son Pau, con viña de Bartholome Obrador, de otra con viña de Pedro Juan Gari ..." (ARM. CH 474).

L'11 de maig de 1838 Francesc Sastre i Figuera va renunciar a favor de Joana Maria Lladó mitja quarterada de terra a Son Pau, "... confinante con tierras de Dn Salvador Soler Soleret, con camino publico de Son Pau, y con tierras de Dn Antonio de Padua Marcadal, con las de Miguel Jaime ..." (ARM. CH 474).

L'any 1879 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on Bartomeu Barceló Blanc declarava una peça de terra situada a Son Ramona, que feia partió al nord amb terres de Jordi Mas, a l'est amb terres de Miquel Mas, al sud amb terres de Joan Mas i a l'oest amb camí públic (AMP. Sign. 971).

El 10 d'abril de 1932 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 236'75 pta. en concepte de jornals invertits pels operaris en la recomposició dels camins veïnals de Son Cota, Son Pau i Son Jordi (AMP. Sign. 580).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 27 de març de 1933 s'aprova el pagament d'un compte de 343 pta. per jornals invertits en la recomposició i neteja dels camins veïnals de Son Pau, la Serra i les Planes (AMP. Sign. 53).

El 30 d'abril de 1956 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 4.894 pta. en concepte de jornals invertits en la recomposició dels camins veïnals de Son Lluís, Son Servera, Montision i Son Pau (AMP. Sign. 603).

El 31 de març de 1969 el mateix ajuntament tornava aprovar un pagament de 1.050 pta. a Nofre Mora per jornals invertits en la conservació del camí de Son Pau (AMP. Sign. 625).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Pau és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Campos i final a Son Ramona, amb una longitud de 3 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 30 de juny de 1973 Joan Mesquida presentà a l'Ajuntament de Porreres un compte de 14.800 pta. per feines amb el seu tractor fetes a diversos camins del terme, entre ells el camí de Son Pau (AMP. Sign. 632).

El 29 de juliol de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 5.518 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Son Pau, Son Obra i es Vinyet (AMP. Sign. 637).

El 29 de setembre de 1986 el mateix ajuntament llegí una instància sobre el camí de Son Pau, "... Interesado por D. Mateo Mora Salom y otros, en calidad de propietarios de fincas rústicas colindantes con dicho camino e interesando la pavimentación asfáltica de un tramo del mismo, a su cargo, se autoriza atendiendo y razones de índole social y carácter comunitario de la obra" (AMP. Sense signatura).

El mes de març de 1998 l'arquitecte provincial elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Pau, a petició de l'Ajuntament de Porreres davant el mal estat que presentava (AGCM. Sign. 7745/1).

En el ple del 12 d'abril de 1988 el consistori porrerenc acordà sol·licitar al Consell Insular de Mallorca la inclusió del projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Pau dins el pla d'obres i serveis de l'any en curs (AMP. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 27 de desembre de 1988, "Dada cuenta de instancias suscritas por D. Jorge y Don Juan Nicolau Valles y D. Pedro y D. Tomás Ollers Ayarte, propietarios con carácter indiviso de un

pasaje lindante con la finca rústica Son Ramona de este Término Municipal, y que enlaza los caminos vecinales de Son Pau (Porreres) y el de Son Bardissa (Campos), ceden la titularidad y propiedad de dicho pasaje para destinarlo a uso público y enlace entre ambos caminos vecinales reseñados; y de forma libre y gratuita y como mejor proceda en derecho y sujeta al destino expresado.

La Corporación delibera y estimando beneficioso a los intereses municipales, sociales y comunitarios, acuerda aceptar los terrenos propios de dicho pasaje, agradeciendo la donación efectuada” (AMP. Sense signatura).

El camí de Son Pau està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 9.900 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 30 de març de 1998 el consistori porrerenc aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 1/98, en la qual apareix el camí de Son Pau (AMP. Sense signatura).

Camí dels Traginers

El dia 16 de novembre de l'any 1818, Antoni Padua Mercadal declarava tenir una quarterada de terra a Son Mora Xamena: “... linda con camino de Tragineros, con tierras de Elisabet Mulet, con tierras de Miguel Amengual, con las de Juan Picornell y con las de Gregorio Barcelo, y con las del denunciante ...”. (ARM. ECR 1017).

El dia 1 de febrer de l'any 1825, Andreu Mesquida manifestava tenir la terra Son Mora Dauba: “... linda con camino real por el cual desde esta villa se va a la de Santanyi con viña de Miquel Llaneras de la Serra, con otro camino llamado dels Traginers, y con viña de las mismas pertinencias de Pedro Masquida su tio ...”. (ARM. ECR 1017).

El dia 11 d'abril de l'any 1828, Antoni de Padua Mercdal anunciava tenir tres quarterades de vinya a Son Mora: “... linda por dos partes con camino real de Santany, con otro llamado de los Tragineros de Felanitx, con tierras de Andres Masquida ...”. (ARM. ECR 1017).

El dia 10 d'octubre de l'any 1833, Andreu Mesquida declarava tenir Son Mora Dauba: “... linda con camino real de Santany, con viña de Miguel Llaneras de la Serra, con otro camino llamado dels Traginers y con viñas de las mismas pertinencias de Pedro Mesquida Sinto ...”. (ARM. ECR 1018).

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on es registrà una peça de terra propietat de Joan Roig Barceló, anomenada Son Pau, que feia partió al nord amb terres de Pau Roig, a l'est amb terres d'Antoni Mora, a l'oest amb terres de Josep Roig i al sud amb camí dels Traginers de Felanitx (AMP. Sign. 973).

El 21 de març de 1893 Pau, Joan, Pere, Antoni Roig varen dividir un cortó de terra “... confinante con camino publico llamado Los Traginers, con tierras de Pablo Roig y con tierras de Catalina Roig ...” (ARM. CH 474).

Camí de Son Móra

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on Andreu Barceló Barceló declarava una peça de terra situada a Son Móra, que feia partió al nord amb terres d'Andreu Barceló, a l'est amb terres de Margalida Mesquida, al sud amb terres d'Andreu Barceló i a l'oest amb camí públic (AMP. Sign. 971).

En el mateix padró es registrà una peça de terra propietat de Miquel Muntaner Ballester, anomenada Son Móra, que feia partió al nord amb Son Rosselló, a l'est amb camí públic, al sud amb terres de Bernat Danús i a l'oest amb camí d'establidors (AMP. Sign. 973).

El 31 de desembre de 1962 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 5.937 pta. en concepte de jornals per recomposar els camins de Son Oms, Son Mesquida i Son Móra (AMP. Sign. 615).

El 31 de desembre de 1964 el consistori porrerenc pagava 2.834 pta. pels treballs realitzats en la neteja i conservació del camí de Son Móra (AMP. Sign. 618).

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent de l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista manuscrita dels camins recomposats, on apareix el camí de Son Móra (AMP. Sign. 636).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Campos* (FODESMA, 2000), inclòs amb el núm. 47, amb el nom de camí de Son Bardissa. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'*Invenari de Béns de Campos*. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

El 5 de juny de 1969 l'Ajuntament de Campos es va autoritzar a un particular "para arreglar el camino que linda con el oeste de la finca denominada Son Bardisse, así como indicarle que la alineación del camino que linda por la parte sur de la mencionada finca deberá ser la que resulte de medir tres metros por cada lado desde el eje del camino existente en la actualidad" (A.M.C. Sig. Gob. 62).

El mateix ajuntament, en sessió plenària celebrada el 7 de febrer de 1989, dos veïnats "propietarios con carácter indiviso de un pasaje lindante con la finca rústica Son Ramona y que enlaza los caminos vecinales de Son Bardissa (Campos) y Son Pau (Porreres), manifestando ceder la titularidad y propiedad de dicho pasaje para destinarlo a uso público y enlace entre ambos caminos vecinales, de forma libre y gratuita y como mejor proceda den derecho y con sujección al destino expresado" (A.M.C. Sense signatura. Llibre d'actes de l'ajuntament).

Segons la *Relación de parcelas de rústica del termino municipal de Campos* del Cadastre de l'any 1994, aquest camí correspon a diverses parcel·les de les que és titular l'Ajuntament de Campos (documentació de la *Gerencia Regional del catastro*).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porreres apareix un article dedicat als camins antics, on diu: "La vila de Porreres constituïa el punt de convergència dels camins que, de manera radial, l'enllaçaven d'una banda amb els pobles veïns i per altra banda amb les principals alqueries i possessions del seu terme.

Així, pel que fa als primers, a finals del Quatre-cents s'esmenten:

[...]

- el camí de Campos a Montuïri o camí de la vila de Campos a la vila de Montuïri. Coincidia amb el camí que passant per baix de Montision era conegut com a camí de Marina?. En el terreny de la xarxa viària antiga s'ha de retreure el cas del camí de Marina ...". A la nota de peu de pàgina corresponent apunta: "Tradicionalment s'ha repetit que el camí de Marina era el que provenia de les terres del Migjorn pel que avui anomenam camí de Son Pau" (pàg. 196).

Més endavant cita els pous públics i diu: "... És interessant retreure un antic camí que travessava una bona part del terme i passava per davant tres dels pous públics. Tot indica que per aquest camí (el camí de Marina?) anaven i venien molts de caminants que des de terres del Migjorn (Santanyí, Campos) es dirigien a Lluçmoguts per l'ambient de religiositat popular d'altre temps. L'erudit porrerenc Joan Feliu afegeix un altre destí: l'oratori de Castelltíx, a Algaida. Al llarg de dit camí es localitzen tres pous públics: el de Son Pau, el Nou i el de Banyeres que, sens dubte, contribuïren a atendre necessitats de persones i bestiar ..." (pàg. 199).

- PICORNELL, R. (1994). A la revista *Llum d'oli* núm. 44. hi ha l'article dedicat al pou de Son Pau diu: "[...] a mà esquerra, es troba el camí de Son Pau, antic camí de Marina, camí prou llarg que passa per Son Ramona, atravesa Son Rosseó i s'endinsa dins el terme de Campos"; a la nota a peu de pàgina apunta: "Aquest camí té llarga història dins el peregrinatge mallorquí, perquè hi venien a entroncar dins el nostre terme gran nombre de caminants que, des de les contrades del migjorn, es dirigien moguts per la seva devoció mariana al monestir de Lluç". Més endavant diu: "Entroncava aquesta camada passat sons paus i el camp roig per baix del puig de Montision, la creu d'en Janer (s. XV)" (pàgs. 6-7).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.

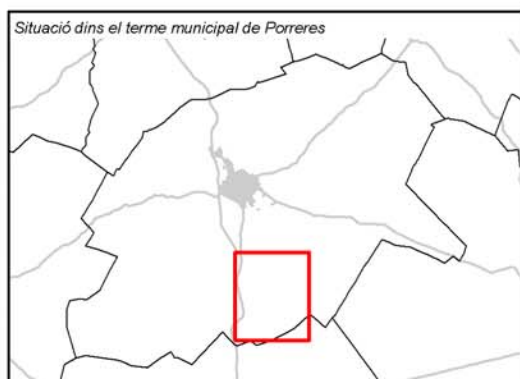
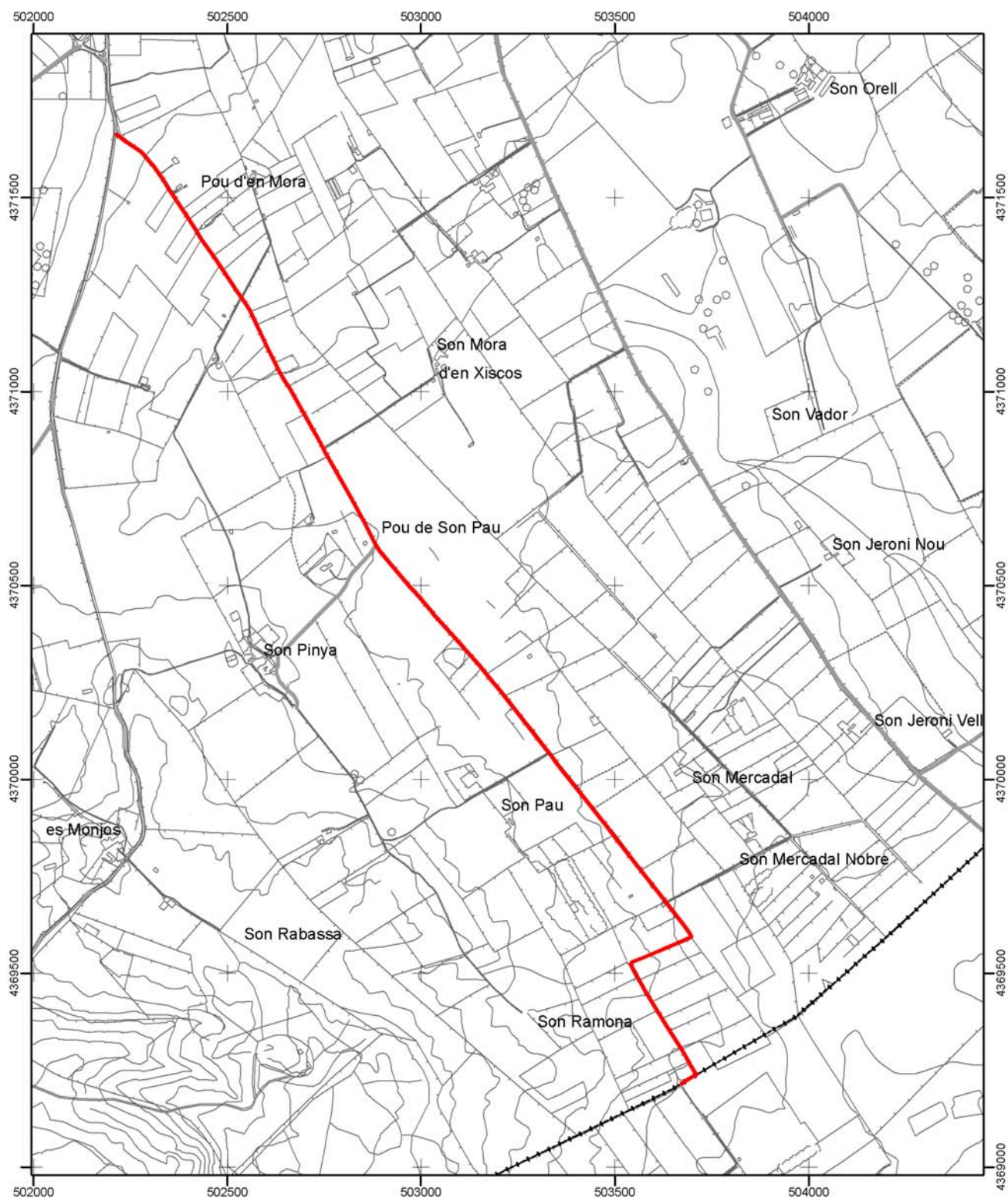
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 724 (Lluchmajor) Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb el nom de "Camino de Son Piña".

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28). Apareix majoritàriament.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix majoritàriament amb els noms de "Camí de Son Pau" i "Camí de Son Mora".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Pau".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(12) CAMÍ DE SON PAU / CAMÍ DELS TRAGINERS / CAMÍ DE SON MÓRA

Escala: 1:15.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(13) CAMÍ DE SON DRAGO

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1:5.000: 724-5-1 / 724-5-2 / 724-6-1

Inici: carretera Porreres a Campos Ma-5040 km 3,7.

Final: camí de Bellviure, núm. 14.

Longitud: 1943 m

DOCUMENTACIÓ

- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de Béns Municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Son Drago" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- ☐ Obertura d'un Expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.943 m**Amplada mínima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 20 de gener de 1838 Pere Mariano Orlandis i Dezcallar va vendre a Bartomeu Riera el predi Son Porquer: "... confinante con el camino de Campos, con otro que va a Son Drago, con tierras de Rafael Juan, con las del mismo Sr Sitjar, con tierras de Pedro Ballester, con las de Bartolome Servera Carlas, con el predio Son Amat ..." (ARM. CH 474).

El 24 de març de 1849, Gaspar Roig va vendre a Jaume Sitjar cinc cortons de terra Los Monjos: "... lindante con tierras del predio Son Porquer mediante camino que conduce a Son Drago, con las de Pedro Jose Ballester y por las dos restantes con las propias del adquiriente ..." (ARM. CH 478).

El dia 4 d'abril de 1853, Guillem Barceló va vendre a Pere Josep Ballester una quarterada de terra i vinya a Son Amat: "... linda con camino de Son Drago, con tierras de Rafael Juan y con tierras de D. Jayme Sitjar ..." (ARM. CH 479).

El 14 de maig de 1863, els germans Antoni, Margarida e Isabel Mora es varen repartir la herència; un tros de terra anomenat Son Amat: "... linda con camino de Son Drago y remanentes tierras de la integra porcion ..." (ARM, CH 476).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Drago és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Campos i final a Son Drago, amb una longitud d'1'2 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència a la primera meitat del camí.

El camí de Son Drago està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 5.400 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La

longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

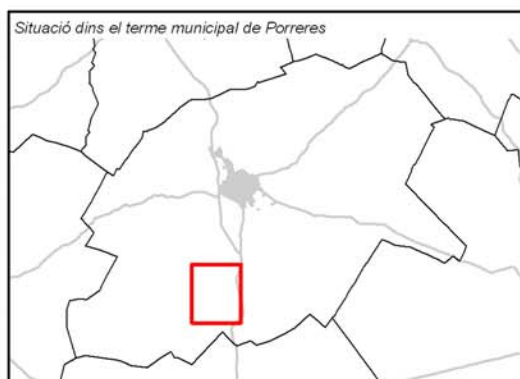
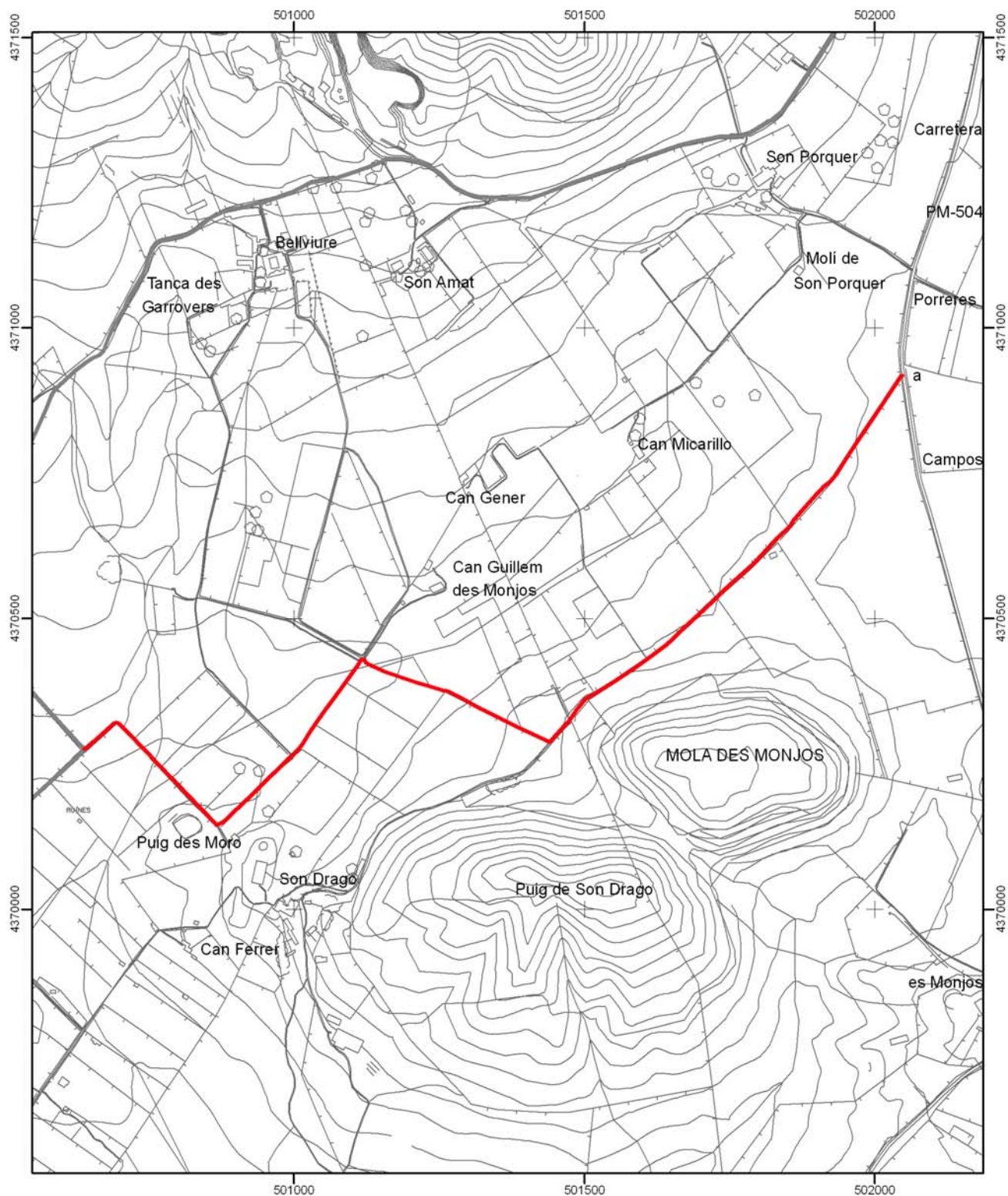
El mes de setembre de 1997 l'arquitecte municipal de Porreres elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Drago. El camí, de 823 metres de longitud, estava en mal estat i brut de vegetació, per la qual cosa s'havia d'eixermar i pavimentar (AGCM. Sign. 8064/2).

En el ple celebrat el 30 de març de 1998 el consistori porrerenc aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 1/98, en la qual apareix el camí de Son Drago (AMP. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix majoritàriament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 724 (Lluchmayor) Cuarto I. Campos del Puerto.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Drago".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES	
(13) CAMÍ DE SON DRAGO	
Escala: 1:10.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(14) CAMÍ DE BELLVIURE / CAMÍ DE SON COTA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1:5.000: 724-5-1 / 724-5-2 / 724-6-1

Inici: carretera Ma-5030, prop de Can Palerm.

Final: Can Ponso, passat Son Cota.

Longitud: 4098 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí veïnal.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de Béns Municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).
- Pagament de grava per adobar el camí.

SENYALITZACIÓ

☐ Fites

☐ Pintades

☒ Indicadors

☐ Panells

- Un de "Camí de Son Cota" a la connexió amb el camí d'es Tast-Es
Moreis núm. 15.

DELIMITACIÓ LATERAL

☒ Sí

☐ No

paret, reixa i obert.

LIMITACIÓ DE PAS

☐ Sí

☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

☒ Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

☐ Obertura d'un Expedient d'investigació

☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a Son Amat.

Tipologia: carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.355 m**Amplada mínima:** 7 m**màxima:** 8 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☐ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☐ Marges**- Tram 2**

Continuació del camí fins a Son Cota.

Tipologia: carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.816 m**Amplada mínima:** 3,5 m**màxima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☐ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☐ Marges**- Tram 3****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 927 m**Amplada mínima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☐ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En el ple celebrat el 22 de febrer de 1967 l'Ajuntament de Porreres acordà procedir a la pavimentació asfàltica del camí de Bellviure, autoritzant al batle a dur a terme les gestions oportunes (AMP. Sign. 67). El projecte de pavimentació asfàltica del camí municipal de Bellviure fou aixecat el març de 1967 per A. Parietti (AMP. Sign. 409).

En sessió plenària del 22 de març de 1967 el consistori porrerenc aprovà el projecte de pavimentació asfàltica del camí municipal de Bellviure en un tram de 2.550 metres, i el 26 de juny de 1967 s'establia una subvenció de 45.000 pta. per les esmentades obres (AMP. Sign. 67).

Segons consta a l'acta del ple de l'11 de juny de 1967 el camins de Banyeres i Bellviure eren inclosos dins el pla de cooperació de la Diputació Provincial, per la qual cosa els corresponia una subvenció que es va dividir entre els dos camins (AMP. Sign. 67).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 30 de gener de 1970 s'aprovà la recepció definitiva de les obres de reparació asfàltica del camí municipal de Bellviure (AMP. Sign. 67).

El 31 de juliol de 1970 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 11.486 pta. a Joan Siquier Alemany en concepte de reparacions del camí d'accés a Son Amat (AMP. Sign. 628).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el "camino Bellviure" és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Porreres a Campos i final a Son Cota, amb una longitud de 3'2 quilòmetres i una amplada total de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El camí de Bellviure-Son Cota està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 12.600 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

El 31 de juliol de 1997 es signà un conveni entre l'Ajuntament de Porreres i les empreses Son Amat S.A. i Montisión S.A. per a l'execució del projecte d'eixamplament i millora del camí d'accés a les graveres de les esmentades empreses (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 25 de març de 2002, l'Ajuntament de Porreres aprovà l'expedient de sol·licitud de l'ajut financer a la Conselleria

d'Agricultura i Pesca per a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Bellviure-Son Cota (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Cota

L'any 1879 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on Maria Amengual Cerdà declarava una peça de terra situada a Son Cota, que feia partió al nord amb terres de Benet Lliteras, a l'est amb terres de Maria Amengual, al sud amb camí públic i a l'oest amb terres de Sebastià Lliteras (AMP. Sign. 971).

El 10 d'abril de 1932 l'Ajuntament de Porreres pagava un compte de 236'75 pta. en concepte de jornals invertits pels operaris en la recomposició dels camins veïnals de Son Cota, Son Pau i Son Jordi (AMP. Sign. 580).

El mateix consistori aprovà, el 30 de juny de 1969, un altre pagament de 200 pta. a la gravera Son Amat per material per a la recomposició del camí de Son Cota (AMP. Sign. 625).

El 29 d'abril de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 32.459 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Es Tast, els Moreis i Son Cota (AMP. Sign. 637).

El mes de setembre de 1997 l'arquitecte municipal de Porreres elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Cota. El camí, de 390 metres de longitud, estava en mal estat i brut de vegetació, per la qual cosa s'havia d'eixernar i pavimentar (AGCM. Sign. 8065/9).

En sessió plenària celebrada el 30 de juliol de 1997 l'Ajuntament de Porreres s'aprovà el conveni de cooperació entre aquest i les empreses Son Amat S.A. i Montision S.A. per executar el projecte d'eixamplament i millora del camí d'accés a les graveres de Montisión i Son Amat del camí de Son Cota (AMP. Sense signatura).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 s'examina la proposta de senyalització de camins núm. 2/98 i s'acordà ajornar la inclusió dels camins de Ses Planes, S'Estepa, Son Cota, des Moreis i de Marina (AMP. Sense signatura).

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial dugué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins les quals apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, "La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi" (AMP. Sense signatura). Aquest document fa referència al tram 1 part del tram 2.

En aquest camí es troba el pou de Son Cota, que està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996 amb la categoria de bé patrimonial (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Porquer

El 30 de maig de 1962 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 7.614 pta. en concepte de jornals per recomposar els camins veïnals de Son Porquer i els Pagos (AMP. Sign. 615).

El 30 de novembre de 1970 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 3.801 pta. per materials emprats en la recomposició del camí de Son Porquer (AMP. Sign. 628).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- MIRALLES, B. & TORTOSA, P. (2000). Al seu llibre *Rutes de Cicloturisme a les Illes Balears* apareix el camí catalogat a la ruta núm. 9.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1 i 2.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1 i 2.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 724 (Lluchmajor) Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb el nom de "Camino de Vellviure".

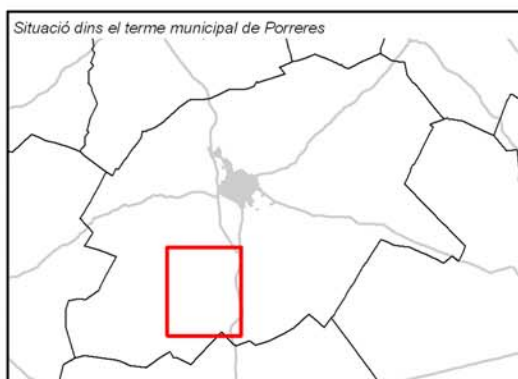
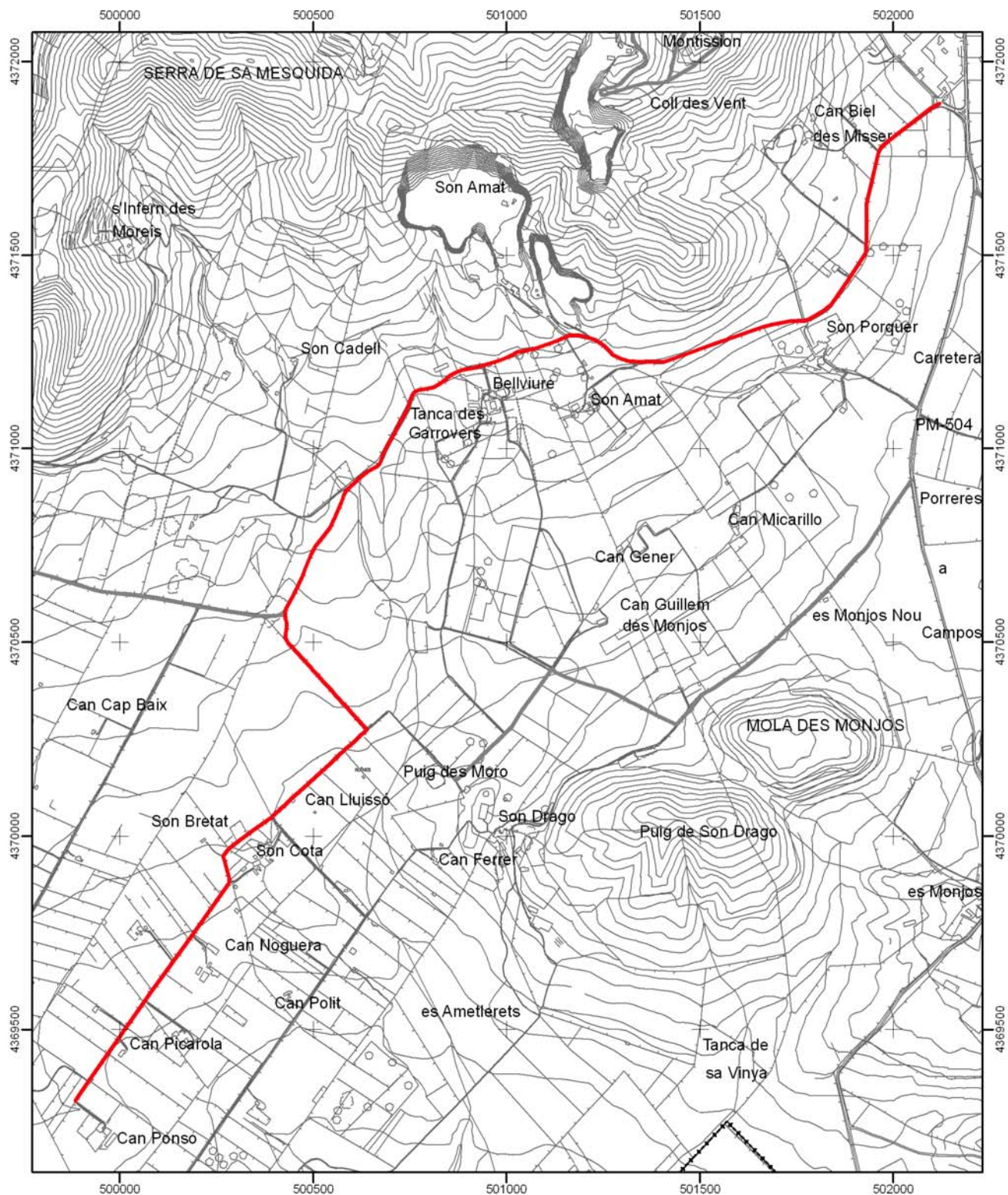
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix majoritàriament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb els noms de "Camí de Son Amat", "Camí de Bellviure" i "Camí de Son Cota".

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Cota".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES	
(14) CAMÍ DE BELLVIURE / CAMÍ DE SON COTA	
Escala: 1:15.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(15) CAMÍ DES TAST-ES MOREIS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 724-5-1

Inici: camí de Bellviure, núm. 14.

Final: camí des Moreis, núm. 16.

Longitud: 1.457 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Moreis" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, obert i reixa.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Els marges de sosteniment es troben puntualment al final del camí.
- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.417 m**Amplada mínima:** 3,8 m**màxima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☐ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☒ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 26 de juny de 1990 es llegí un escrit de la Conselleria d'Agricultura i Pesca "... on informa que ha resolt acometre la realització del millorament dels següents camins rurals: "Es Tast-Es Moreis", "Marina-Matadero", "Son Obra", "S'Olivar" i "Ses Planes" ..." (AMP. Sense signatura).

El mes d'octubre de 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear elaborà el projecte d'acondicionament del camí rural des Tast-es Moreis, inclòs dins el Pla de camins rurals de Balears. El projecte contemplava la millora del traçat i el ferm del camí, d'una longitud de 1.446'29 km, mitjançant el seu eixamplament, eliminació de paretons i construcció de les obres de sanejament i evacuació d'aigües (SERYDA. Sense signatura).

En el ple de l'Ajuntament de Porreres del 20 d'abril de 1993 s'aprovà el projecte de conveni de col·laboració amb la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear per al finançament i execució del camí rural des Tast-es Moreis, i en la sessió plenària del 27 de juliol de 1993 s'adjudicà la contractació directa de les obres (AMP. Sense signatura).

El camí des Tast-es Moreis està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 4.500 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

Camí des Tast

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial dugué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins les quals apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, "La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí

de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi" (AMP. Sense signatura).

Travessia de sa Garrovera

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, la travessa de sa Garrovera és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de sa Mesquida i final al camí de Bellviure, amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada total de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí catalogat amb el núm. 37.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- MIRALLES, B. & TORTOSA, P. (2000). Al seu llibre *Rutes de Cicloturisme a les Illes Balears* apareix el camí catalogat a la ruta núm. 9.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 724 (Lluchmajor) Cuarto I. Campos del Puerto.

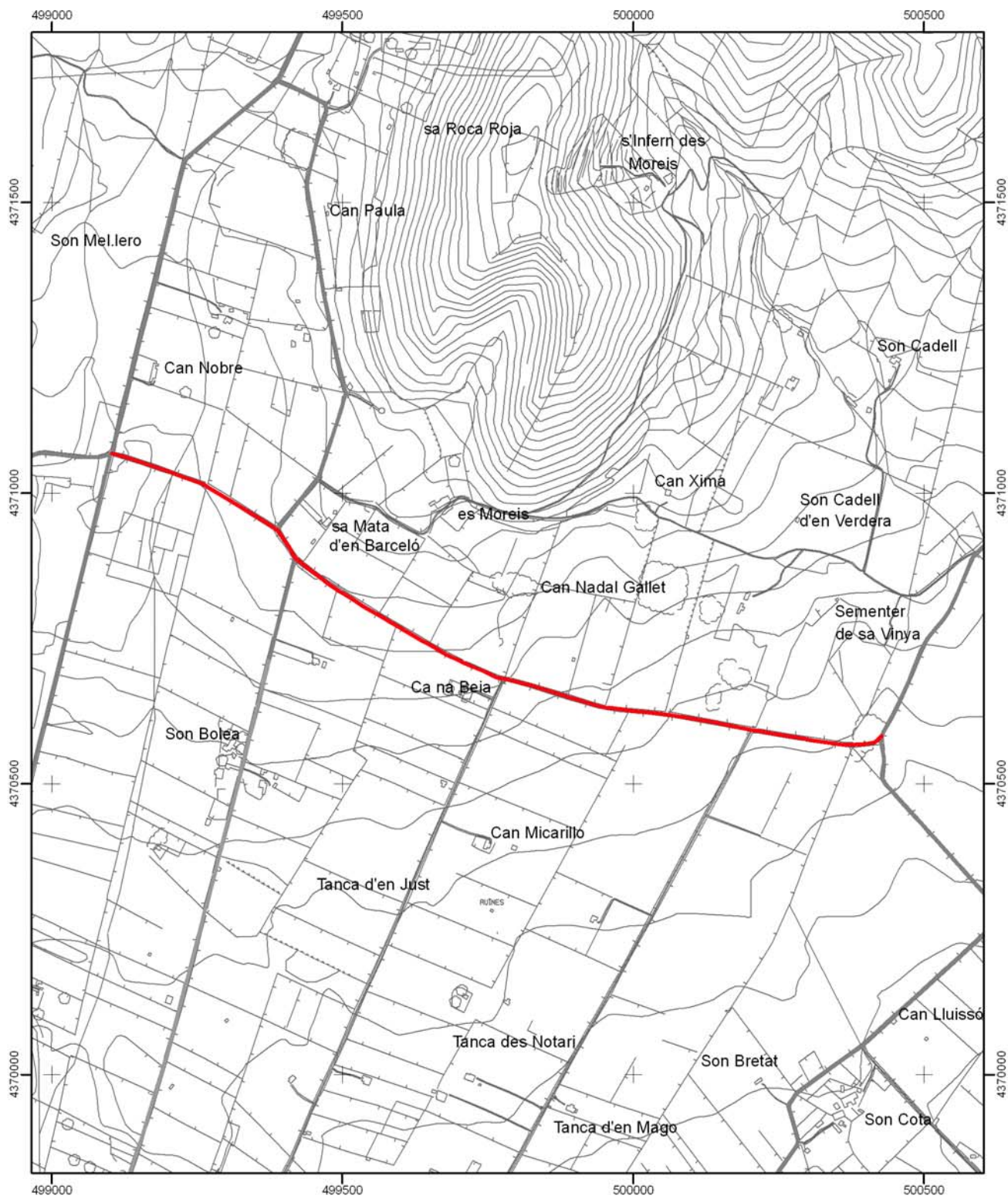
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28).

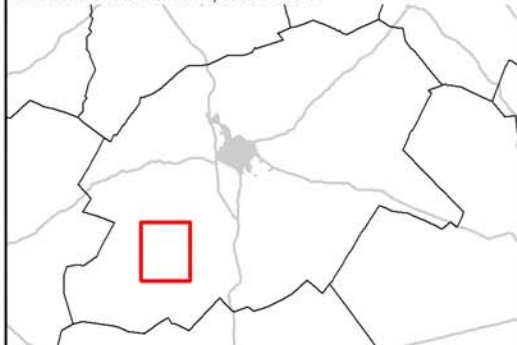
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Travessia Tast Bellviure".

Situació dins el terme municipal de Porreres

**Consell de
Mallorca**
■ Departament de
Medi Ambient

**CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES**

(15) CAMÍ DES TAST-ES MOREIS

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(16) CAMI DES MOREIS (A) / CAMÍ DE SA MESQUIDA / CAMÍ DE BAULENES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-8 / 724-5-1 / 724-5-2

Inici: carretera de Lluçmajor a Porreres Ma-5020, prop del nucli urbà de Porreres.

Final: terme municipal de Campos.

Longitud: 7.648 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí veïnal.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Catàleg de camins de Campos (2000).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☐ Indicadors
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☒ Sí - Una barrera tancada amb pany a l'inici del tram
☐ No 3, una reixa prop de l'inici d'aquest tram i una altra al final.

OBSERVACIONS

- Actualment s'utilitzen els trams 1 i 2 del camí. Segons fonts orals aquest camí discorria antigament pel tram 3, però es canvià, amb l'acord dels veïnats, de manera que passàs per la partió de la finca Son Verdereta, enlloc de travessar-la.
- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- ☐ Obertura d'un Expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a Can Diego.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 4.896 m

Amplada mínima: 4 m

màxima: 5,7 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a la partió de terme.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 2.242 m

Amplada mínima: 2,8 m

màxima: 4,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Puntualment el ferm es troba en mal estat de conservació.

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Tram amb inici i final al tram 2.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 510 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 4,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba molt envaït per la vegetació.

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☒ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El dia 23 de març de 1856 Llorenç Caldentey va vendre a Bartomeu Riera Son Verdera Nou i Son Verdera: "... lindan con el predio Los Baulenas, con camino publico, con tierra de Rafael Verdera, con las de Bartolome Corem y con las de las mismas pertinencias ..." (CH 480).

El dia 20 de febrer de 1857 Vicenç Mora va vendre a Apolonia Marimon una quarterada de terra que pertany al predi dels Moreis: "... linda con camino publico, con tierras del predio Son Cota, con las de Miquel Mora y con las de Monserrata Font ..." (CH 480).

L'any 1879 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on Bartomeu Barceló March declarava una peça de terra situada als Moreis, que feia partió al nord i a l'est amb el camí dels Moreis, al sud amb terres de Bernat Mora i a l'oest amb camí d'establidors (AMP. Sign. 971).

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on es registrà una peça de terra propietat d'Andreu Nicolau Lladó, anomenada Coll d'en Cerdà, que feia partió al nord amb terres de Gabriel Orell, a l'est amb terres d'Antoni Sastre, al sud amb terres de Jaume Sampol i a l'oest amb camí públic (AMP. Sign. 973).

L'Ajuntament de Porreres, seguint les disposicions del Governador Civil, formà l'any 1893 un estat de camins veïnals del terme, on apareix el camí dels Moreis, que es dirigeix al Campot i als Moreis, amb una longitud de 7.130 metres i mal estat de conservació (AMP. Sign. 402).

El camí de Moreis apareix en la relació de camins que s'havien d'incloure en el pla d'obres municipals de 1893, format per Obres Públiques de la província de Balears, amb una longitud aproximada de 7'130 quilòmetres (AGCM. Sign. 1089).

En el ple de l'Ajuntament de Porreres del 7 de març de 1897 s'acordà dedicar les 300 pta. concedides per la Diputació Provincial a la recomposició del camí veïnal dels Moreis (AMP. Sign. 26).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de març de 1941 s'aprovà el pagament d'un compte de 504 pessetes "... en pago de los jornales invertidos en la construcción de una pared en el camino vecinal dels Mureys" (AMP. Sign. 60).

En un altre ple del 10 de maig de 1961 "Se dio cuenta de un escrito del Teniente Coronel Jefe del Estado Mayor de Mallorca e Ibiza por el que se nos comunica haber accedido a la petición formulada por este Ayuntamiento para adquirir la caseta existente en la finca llamada "Es Clot de sa Grava" que fue expropiada por el Ramo de Guerra para ensanche del camino d'es Moreys, previo pago de la misma cantidad de mil cuatrocientas pesetas que por ella abonó como indemnización, se procedió a su lectura y se acordó proceder, para su adquisición, en la forma expuesta en el referido escrito. Asimismo se acordó autorizar a Don Antonio Barceló Barceló, Alcalde de este Ayuntamiento, para firmar la correspondiente escritura" (AMP. Sign. 66).

El 28 de febrer de maig de 1966 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 4.000 pta. a Jaume Veny Mestre en concepte de treballs de pala realitzats en el camí dels Moreis (AMP. Sign. 621).

El 29 d'octubre de 1976 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 3.390 pta. a Pere Rigo Julià per materials invertits en la reparació del camí dels Moreis (AMP. Sign. 636).

El 25 d'abril de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 7.740 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Son Orell, Son Barbut i es Moreis (AMP. Sign. 637).

Camí de Sa Mesquida

En el ple del 3 d'agost de 1903 l'Ajuntament de Porreres aprovà la subhasta de la terra sobrant de la recomposició dels camins de Manacor i sa Mesquida (AMP. Sign. 31).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de març de 1914 "... manifestó el presidente la necesidad de la construccion de una tajea en la parte de la carretera de Palma a Puerto Colom enlaza con el camino vecinal denominado de La Mesquida verificando en el varias obras de albañileria". Poc després, segons consta a l'acta del ple del 5 d'abril de 1914, s'aprovava el pagament d'un compte de 104'55 pta. per aquest concepte (AMP. Sign. 41).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 19 d'abril de 1933 "... fue presentada la nota de jornales invertidos en la limpieza de los caminos denominados Montesion La Mesquida y Son Servera importante doscientas treinta y seis pesetas cincuenta centimos la que despues de examinada fue aprobado por unanimidad" (AMP. Sign. 53).

El 18 de novembre de 1934 el mateix consistori pagava un compte de 150 pta. per jornals invertits en la neteja del camí de sa Mesquida (AMP. Sign. 581).

El 25 de setembre de 1968 el consistori porrerenc acordà sol·licitar ajuda tècnica a la Diputació Provincial per a la formació del projecte d'asfaltat del camí municipal anomenat de sa Mesquida (AMP. Sign. 67).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 d'abril de 1969 es llegí una comunicació de la Diputació Provincial "... comunicando haber encargado al Sr. Ingeniero Provincial la redacción de un proyecto de reparación con pavimentación asfaltada del camino municipal denominado "Sa Mesquida" en regimen de cooperación técnica total ..." (AMP. Sign. 67).

El projecte de millora i pavimentació asfàltica del camí municipal de Sa Mesquida fou elaborat per Andreu Parietti el juny de 1969 (AMP. Sign. 411), i aprovat per l'Ajuntament de Porreres en el ple celebrat el 29 d'agost de 1969 (AMP. Sign. 67).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el "camino de se Mesquida" és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any,

amb inici a la carretera PM 502 Lluçmajor-Porreres i final al terme de Campos, amb una longitud de 7 quilòmetres i una amplada total de 5,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 31 de desembre de 1980 l'Ajuntament de Porreres presentà un compte de 18.100 pta. presentat per la pedrera Son Amat per materials per a la recomposició dels camins de Son Jordi, Son Pau, es Riquers i sa Mesquida (AMP. Sign. 641), i el 31 de desembre de 1982 es pagaven a la pedrera Son Amat 5.800 pta. per materials emprats en la recomposició del camí de sa Mesquida (AMP. Sign. 643).

Camí des coll d'en Cerdà

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 12 de desembre de 1962 "... Se trató de la unión del camino del Coll d'en Cerdá con el camino de Son Cudem, y en vista de que todos los reunidos lo consideran de suma conveniencia se acuerda gestionar dicha unión ..." (AMP. Sign. 66).

Camí des puig d'en Femella

L'Ajuntament de Porreres aprovà, el 30 d'abril de 1969, el pagament d'un compte de 4.622 pta. a la gravera Son Porquer en concepte de treballs de pala en els camins del puig Famella i del Tast. En la mateixa data s'aprovà un altre compte de 1.500 pta. per transport de materials al camí del Puig (AMP. Sign. 625).

El 30 de març de 1978 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 5.500 pta. a transports Vaquer-Bauçà per du materials per a la recomposició dels camins del puig Famella; a la nota adjunta dels operaris municipals s'especifica el transport a la carretera des Puig (AMP. Sign. 623).

El 26 de juny de 1979 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 17.600 pta. en concepte de treballs de pala realitzats en el camí del Puig d'en Famella (AMP. Sign. 640).

Camí de Baulenes

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 3.705 pta. presentat per Pere Rigo en concepte de materials facilitats per a la recomposició del camí de Baulenes (AMP. Sign. 639).

El camí de Baulenes-Es Campot està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 23.400 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

Camí des pou Juà

El 30 de juny de 1978 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 842 pta. presentat per materials facilitats per a la recomposició del camí del pou Juà. El 30 de desembre del mateix any Pere Rigo presentava un compte de 1.824 pta. per a la recomposició dels camins del pou Juà, clot de la Basura i Son Calderó (AMP. Sign. 639).

Camí des Tast

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial duugué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins les quals apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, "La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi" (AMP. Sense signatura). Part del camí catalogat apareix a la cartografia com a camí des Tast.

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Campos (FODESMA, 2000)*, inclòs amb el núm. 35, amb el nom de camí de Can Corem / camí des Gomeles. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Invenari de béns de Campos. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

L'Ajuntament de Campos va donar permís a diversos particulars, segons consta a l'acta del 4 de maig de 1902, per construir una paret a finques de la seva propietat "sitá la del primero en el camino denominado de Can Corem, la del segundo en el denominado de Algaida del Ravellar y en el denominado del Dos Horts la del tercero" (A.M.C. Sig. Gob. 38).

A proposta del Sr. Batle el consistori campaner va acordar, el 3 de juny de 1911, realitzar els treballs de recomposició de determinats camins del terme, degut al seu mal estat. Entre ells hi havia el "camino denominado de Can Corem que desde esta poblacion conduce a la villa de Porreras" (A.M.C. Sig. Gob. 41).

A l'acta de la sessió plenària de l'Ajuntament de Campos del 6 de novembre de 1984 es troba el plec de condicions per a la contractació del projecte de pavimentació asfàltica dels camins de s'hort d'en Xorquet, Can Corem i Son Nofret, i a la del 29 del mateix es reflecteix l'adjudicació de les obres per contractació directa dels esmentats camins (A.M.C. Sense signatura. Llibre d'actes de l'ajuntament). Així aquest mateix any es va redactar *el Proyecto de pavimentación asfáltica del camino de Can Corem* (A.G.C.M. Sig. 1460/1).

El 12 de febrer de 1985 el consistori campaner va decidir sol·licitar la inclusió dins els pla d'obres i serveis d'aquest any de les obres de pavimentació asfàltica del camí de Son Rosselló, 2ª fase de pavimentació del camí de Can Corem, i camí de ses Angoixes (A.M.C. Sense signatura. Llibre d'actes de l'ajuntament).

A un borrador sense data que trobarem dins un llibre d'actes de l'ajuntament, apareix una divisió dels camins del terme de Campos en quatre quaters. El segon d'ells està format pels següents camins: "Camino de La Serra, Camino de l'Hort besons y Son Nicolau y travesia que una los dos caminos, Camino de Son Bernardí fins a Son Bernadí, Camino del Torrent des gats, Camino de la Fuente hasta Son Pesque, Camino de las Pelas, Camino de Can Corem hasta Son Metje, Camino de Sentigó hasta el segundo angulo des garrove del amo Andreu des crever al de ses cumunas" (A.M.C. Sig. Gob. 41).

Segons la *Relación de parcelas de rústica del termino municipal de Campos* del Cadastre de l'any 1994, aquest camí correspon a una parcel·la de la que és titular l'Ajuntament de Campos (documentació de la *Gerencia Regional del catastro*).

Segons documentació remesa per l'Ajuntament de Campos al Consell de Mallorca (FODESMA) en data 5 d'abril de 2000, el camí de Can Corem és un dels camins rurals senyalitzats. (Arxiu del Consell de Mallorca. Fodesma. Sense signatura).

Camí des Gomeles

La reparació del camí de es Gomeles és una de les obres que apareixen en la relació enviada al Govern Civil que detalla les obres i serveis realitzats per l'Ajuntament de Campos durant la campanya municipal de 1963-1964 (ARM. Sig. L-596).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre *sobre Porreres* apareix un article dedicat a "Rutes pel terme de Porreres (II)", on quan descriu l'itinerari diu: "[...] De seguida ens desviarem cap al camí de Sa Mesquida. Segons diu la tradició, en el lloc anomenat Sa Mesquida, hi havia una mesquida que reunia els pobladors musulmans en les seves pregàries [...] Prosseguint el camí passarem molt prop de la possessió d'Es Tast i no molt lluny apareixerà a la nostra esquerra, gairebé amagat dins un canyar, un altre pou antiquíssim: el Pou Juà.

Si acaba el camí asfaltat i si ens desviem una mica a l'esquerra trobarem la possessió de Baulenes ..." (pàgs. 36-37).

A la mateixa obra apareix un article dedicat als camins antics, on parla del mapa del cardenal Despuig i cita els camins que hi apareixen: "... el camí que anava fins a Es Tast i després seguia una doble direcció: 1) cap a Baulenes, Son Verdera, Son Corem fins arribar a l'actual carretera Campos-Llucmajor. 2) cap a Son Frígola fins abocar a l'actual carretera Porreres-Llucmajor ..." (pàg. 198).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

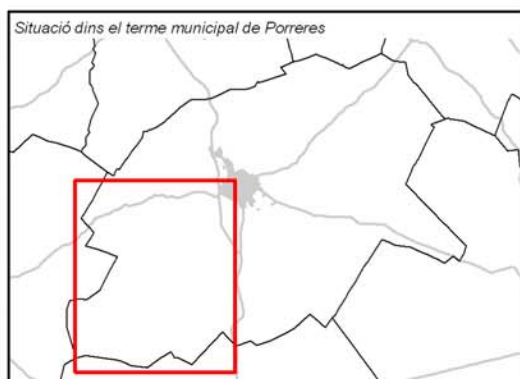
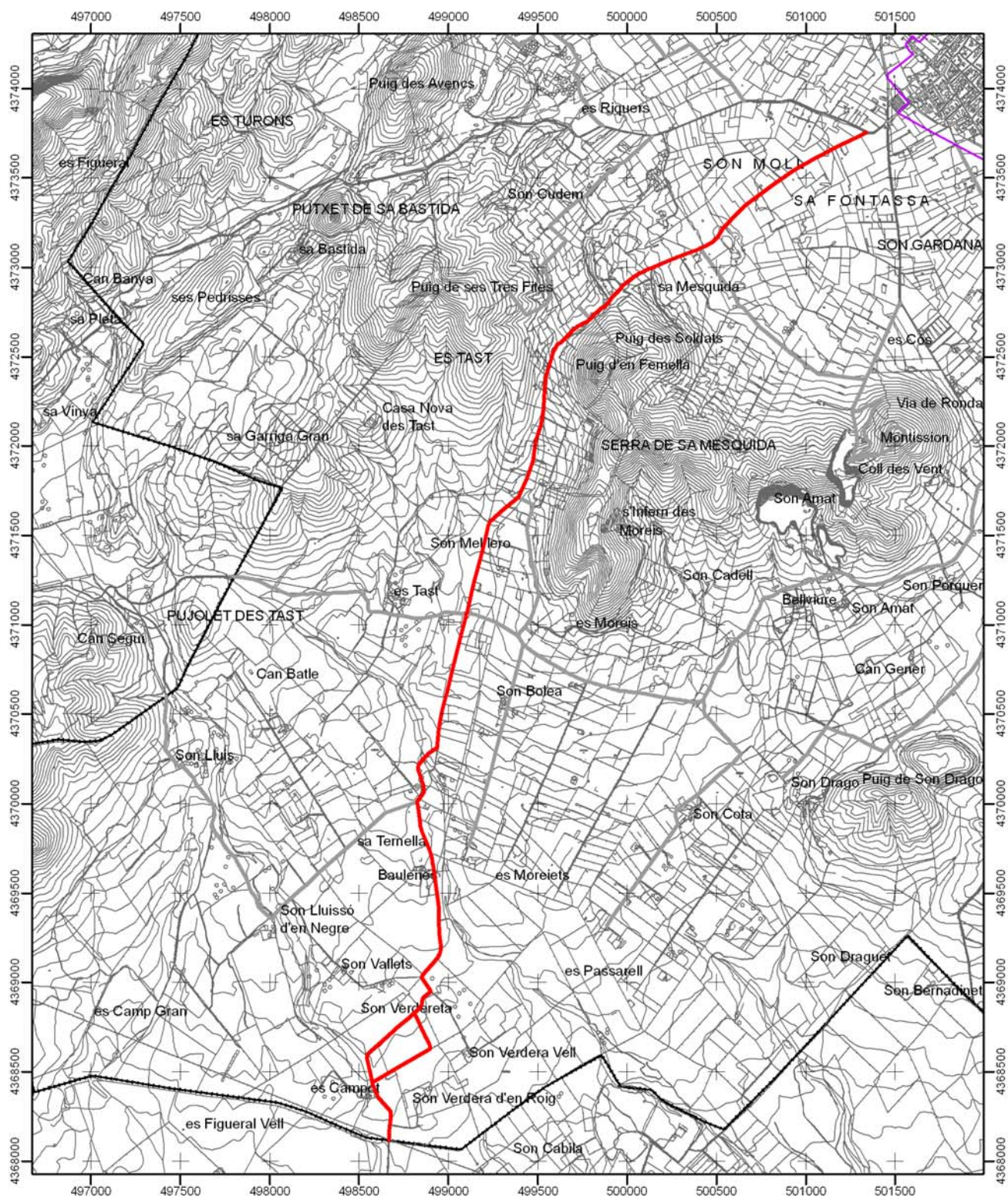
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras / Hoja 724 (Lluchmayor) Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb el nom de "Camino de Es Moreys".

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7). Apareix parcialment.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28) / Porreras (39-27).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II. Apareix majoritàriament.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb els noms de "Camí de sa Mesquida" i "Camí de Baulenes".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix majoritàriament amb el nom de "Camí des Tast".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(16) CAMI DES MOREIS (A) / CAMÍ DE SA MESQUIDA / CAMÍ DE BAULENES

Escala: 1:32.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(17) CAMÍ DE SON GARDANA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-8 / 699-6-8

Inici: nucli urbà de Porreres.

Final: ctra. Ma- 5040 de Porreres a Campos, km. 1,5.

Longitud: 856 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Son Gardana" al final del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 856 m**Amplada mínima:** 3,2 m**màxima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☒ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☐ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En el ple celebrat el 6 de setembre de 1933 l'Ajuntament de Porreres acordà estudiar la proposta de col·locar enllumenat en el creuer del camí de Montision i Son Gardana (AMP. Sign. 54).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 21 de setembre de 1957 es discutí "... sobre el proyecto de prolongar el camino de Son Gardana, y que dicho Sr. a este efecto, sólo está dispuesto a ceder 2 metros de terreno a lo largo de su finca; enterados los Sres. concejales de dicha propuesta, se acordó por unanimidad comunicarle que el Ayuntamiento no la acepta y que teniendo el firme propósito de llevar a término tan importante mejora, de no recibir su consentimiento en el plazo de ocho días, se procederá a la expropiación de la referida obra ..." (AMP. Sign. 66).

En el ple del 27 de juliol de 1957 "El Sr. Alcalde expuso la conveniencia de prolongar el camino llamado de Son Gardana hasta la carretera de Campos, pues por escasos metros no resulta aprovechable dicho camino en su totalidad [...] Conforme los señores asistentes con lo que acaba de proponer la Presidencia, se acuerda hacer las gestiones oportunas acerca de los propietarios de las fincas que han de atravesar dichos caminos a fin de conseguir la pronta realización de dichos proyectos" (AMP. Sign. 66).

El 27 de novembre de 1957 el ple del consistori porrerenc aprovà l'expropiació de terrenys "... para la prolongación y ampliación de los caminos d'es Misé y Son Gardana ..." i la corresponent indemnització als propietaris (AMP. Sign. 66).

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista dels camins recomposats, on apareix el camí de Son Gardana (AMP. Sign. 636).

El camí de Son Gardana-s'Hort Vell està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 6.300 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense

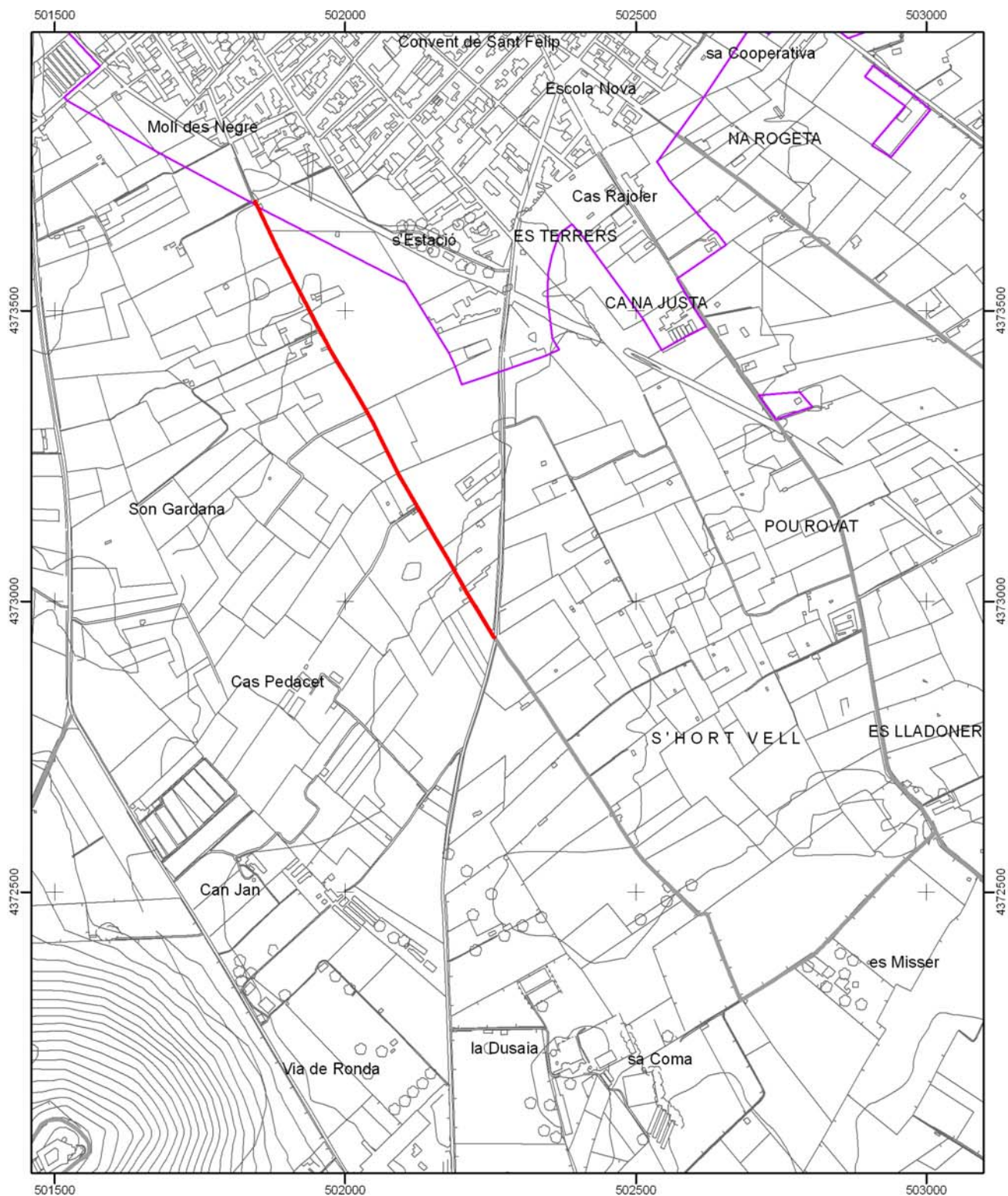
signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de Son Gardana (AMP. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28) / Porreras (39-27).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Gardana".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Gardana".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES	
(17) CAMÍ DE SON GARDANA	
Escala: 1:10.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(18) CARRETERA DE MONTI-SION

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-8 / 724-5-1

Inici: carretera Ma-5030, km 7,3.

Final: oratori de Monti-sion.

Longitud: 1.804 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Montision" a l'inici del camí.
- ☐ Panells - Un de "Camí de Montision" a 470 metres de l'inici.

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.804 m**Amplada mínima:** 5 m**màxima:** 5,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☐ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☐ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El camí de Montision apareix en la relació de camins de Porreres que s'havien d'incloure en el pla d'obres municipals de 1893, format per Obres Públiques de la província de Balears, amb una longitud aproximada de 2'300 quilòmetres (AGCM. Sign. 1089).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 12 de febrer de 1954 el batle entrant expresava al batle dimissionari, Joan Servera Mulet, l'agraïment pels seus serveis "... suplicándole aceptara la presidencia del acto que se tiene en proyecto celebrar con motivo de la inauguración de la nueva carretera de Montision ya que fue él, uno de los principales animadores para la realización de dichas obras a las cuales contribuyó moral, personal y económicamente" (AMP. Sign. 65).

En el ple del 7 de juliol de 1954 el consistori porrerenc "... acordó contribuir con mil pesetas a las obras de construcción de la carretera del Santuario de Nuestra Señora de Montesión, de cuya cantidad se hará entrega al Rdo. Sr. Cura –Económico Don Gabriel Adrover" (AMP. Sign. 65).

Segons consta a l'acta del ple del 6 de juliol de 1955 el consistori porrerenc "... acuerda encargar a dos contratistas un presupuesto a fin de conocer el coste aproximado de las obras a realizar para el asfaltado de la carretera del Santuario de Nuestra Señora de Montesión" (AMP. Sign. 65).

En sessió plenària celebrada el 7 de setembre de 1955 "... se acordó hacer una exposición a la Exma Diputación Provincial haciendo constar el esfuerzo del pueblo realizado para la construcción de la carretera que conduce al Santuario de Nuestra Señora de Montesión, haciendo resaltar la promesa hecha por el Exmo. Sr. Gobernador Civil de asfaltar dicha carretera juntamente con la Diputación Provincial" (AMP. Sign. 65).

El 9 de novembre de 1955, en el ple del mateix ajuntament, es llegí un ofici del Sr. President de la Diputació Provincial comunicant la seva resolució d'encarregar a l'enginyer de vies i obres la redacció del projecte "... para la ejecución

del camino de Porreras al Santuario de Nuestra Señora de Montesión ..." (AMP. Sign. 65).

En el ple reunit el 8 d'agost de 1956 l'Ajuntament de Porreres acordava sol·licitar a la Prefectura d'Obres Públiques una subvenció de 50.000 pta. per rematar les obres d'asfaltat de la carretera de Montision (AMP. Sign. 65). Segons consta a l'acta del ple del 19 de gener de 1957, es comunicava "... la terminación del asfaltado de la carretera que conduce al Santuario de Nuestra Señora de Montesión ..." (AMP. Sign. 66).

El 6 de novembre de 1956 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 1.520 pta. a Rafel Miralles Cerdà per material destinat a la construcció de parets en la carretera de Montision, i el 30 de novembre del mateix any un altre compte de 3.392 pta. per jornals invertits en la recomposició del camí de Son Oms i carretera de Montision (AMP. Sign. 604).

El 13 de març de 1961 el consistori porrerenc acordava "... que por la Comisión de Hacienda se proceda al estudio del presupuesto para hacer una reparación del camino de Montesion desde el Pou Nou hasta el portillo de Sa Mesquida, ya de dicha obra es indispensable para la conservación del referido camino" (AMP. Sign. 66).

L'11 de novembre de 1961 Joan Cerdó Pons i Andreu Parietti Lliteras elaboraren el projecte d'asfaltat d'un tram del camí de Montision, amb un pressupost de 67.822 pta. (AMP. Sign. 404).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Montision és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Lluçmajor a Porreres i final a Montision, amb una longitud de 3 quilòmetres i una amplada total de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En el ple celebrat el 28 de juny de 1988 per l'Ajuntament de Porreres es tractà el mal estat en què es trobava la carretera que va des de la via de cintura al puig de Monti-Sion, i s'aprovà "... Gestionar amb els organismes competents, fonamentalment el Consell Insular de Mallorca i la Conselleria d'Obres Públiques i ordenació del Territori, un projecte d'asfaltat de la Carretera que puja al Santuari de Monti-Siòn" (AMP. Sense signatura).

El camí de Monti-sion està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 8.400 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Porreres el 28 de juny de 1988 s'acordà gestionar amb els organismes competents un projecte d'asfaltat de la carretera que puja al Santuari de Montision (AMP. Sense signatura).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de Montision (AMP. Sense signatura).

Camí de sa Mesquida

El mes de setembre de 1993 l'arquitecte municipal de l'Ajuntament de Porreres elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí rural de sa Mesquida, que contemplava la neteja de marges i la col·locació d'una capa d'emulsió asfàltica (AGCM. Sign. 4271/5). Tot i que al projecte apareix el camí de sa Mesquida al plànol que l'acompanya s'observa que el camí a pavimentar es correspon amb la carretera de Moni-sion.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- EL DIA DEL MUNDO, *Guía del Patrimonio. Recorridos Culturales de las Islas Baleares* (1996), a l'apartat Mallorca: Felanitx – Porreres diu: “A lo largo del camino que conduce al santuario desde Porreres, conocidos en tiempos como el camí dels gats por su escabrosidad, se reparten cuatro pilares de piedra góticos.” (pàgs. 181-182).

- EL DIA DEL MUNDO. *Rutas naturales de las Islas Baleares* (1994), a l'itinerari 2 Porreres-Puig de Monti-sion, en bicicleta diu: “El recorrido transcurre por un tramo de la carretera que une Porreres con Llucmajor, y por el camino de acceso al Puig de Monti-sion, donde se encuentra el santuario del mismo nombre. [...] en el camino de acceso al santuario se localizaban siete pilares de estilo gótico ...” (pàgs. 93-94).

- FONT i MARTORELL, G. (1964). A *Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca*, a l'apartat Otras excursiones diu: “Montesión (Porreres) – Llegando procedentes de Llucmajor y antes de alcanzar la altura de las primeras casas, se verá, a mano derecha una cruz y un abrevadero, y junto al mismo un camino, no muy ancho, pero que después deviene en amplia, asfaltada y muy bien trazada carretera, que construyó todo el vecindario en 48 horas ...” (pàg. 285).

- GARÍ, B. (2004). A la revista *Llum d'oli*, núm. 97, l'article diu: “Els camins que duïen a Monti-sion” diu: “No és un fet novedós i de tots és ben sabut que enguany s'han complit 50 anys de la construcció de la nova carretera de Monti-sion gràcies a l'esforç de molts de porrerencs, que deixaren les seves ocupacions diàries per tal d'ajudar a la construcció d'un nou camí que millorés la pujada al Santuari ...” (pàgs. 20-21).

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1974). A *30 excursiones en coche por Mallorca* diu: “El camino de acceso a Montesión está asfaltado y tiene una longitud de 2 kms y 700 metros. [...] A lo largo del camino de acceso a la cumbre de Montesión verá junta la cuneta diversas columnas, de sección ortogonal llamadas genéricamente <<creus>>, ...” (pàg. 55).

- MIRALLES, B. & TORTOSA, P. (2000). Al seu llibre *Rutes de Cicloturisme a les Illes Balears* apareix el camí catalogat a la ruta núm. 9.

- PALERM, J. & ROIG, G. (1998). A la revista *Llum d'oli*, núm. 65, hi ha l'article dedicat als camins d'accés a Monti-sion a on llegim: Un fet bastant clar és que al llarg de la història hi ha hagut una sèrie d'itineraris per accedir al puig. Tot i no tenir gran disponibilitat d'informació sobre aquest tema, podem afirmar amb tota seguretat

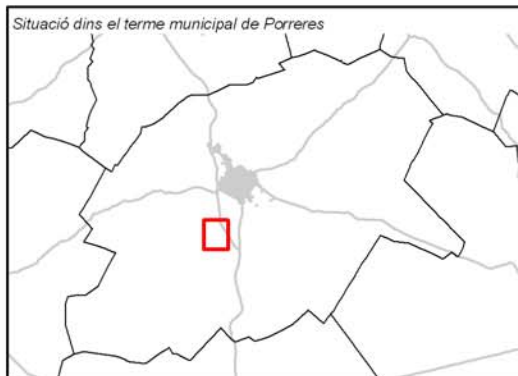
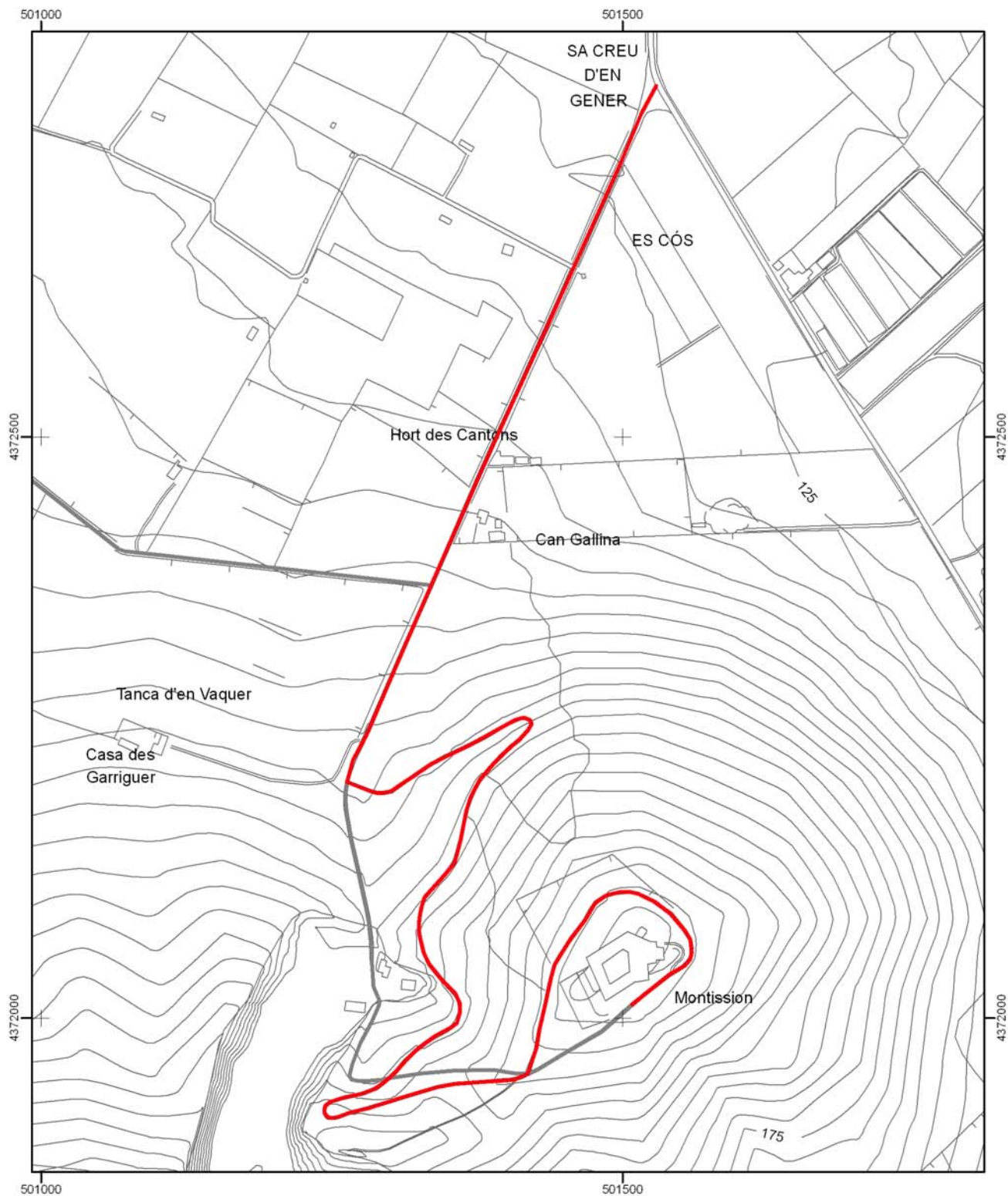
que hi ha hagut tres camins per arribar a Monti-sion, tot i que n'hi podria haver hagut d'altres dels quals en aquests moments no en tenim constància.

Començarem per l'actual camí. Podem dir que es troba en bon estat i que disposam de més informació i, a més, detallada per parlar de la seva història. Aquest camí, segon Gaspar Munar a la seva obra **El santuario y colegio de nuestra señora de Montesión**, fou construït *gracias a la iniciativa del Ecónomo, señor Adrover, secundada con gran entusiasmo por todo el pueblo, en 1954, quedó convertido en una nueva y cómoda carretera asfaltada, que bordeando la colina nos lleva suavemente a la plaza del Santuario*... (pàg. 30).

- VIZCAÍNO, J. (1999). *A Mallorca en bicicleta. Itinerarios para descubrir la isla*, apareix el camí catalogat a la Ruta 14. Ruta de las Ermitas.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*. Apareix parcialment
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000. Apareix aproximadament i parcial.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix parcialment.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix parcialment.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras / Hoja 724 (Lluchmayor) Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb el nom de "Cº de Montesión".
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28) / Porreras (39-27).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Carretera a Montission".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES

(18) CARRETERA DE MONTÍ-SION

Escala: 1:5.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(19) CAMÍ DE SA MESQUIDA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-8 / 724-5-1

Inici: carretera de Monti-sion, núm. 18, passat s'Hort des Cantons.

Final: camí des Moreis (A), núm. 16, prop de sa Mesquida.

Longitud: 1.253 m

DOCUMENTACIÓ

- Inventari de béns municipal (1996).

- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

☐ Fites

☐ Pintades

☒ Indicadors

☐ Panells

-Dos de "Camí de sa Mesquida", un a l'inici del camí i l'altre al final.

DELIMITACIÓ LATERAL

☒ Sí

☐ No

paret, reixa i obert.

LIMITACIÓ DE PAS

☐ Sí

☒ No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals

☐ Obertura d'un expedient d'investigació

☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.253 m**Amplada mínima:** 3,6 m**màxima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☒ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☒ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El camí de sa Mesquida està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 4.500 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de sa Mesquida (AMP. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

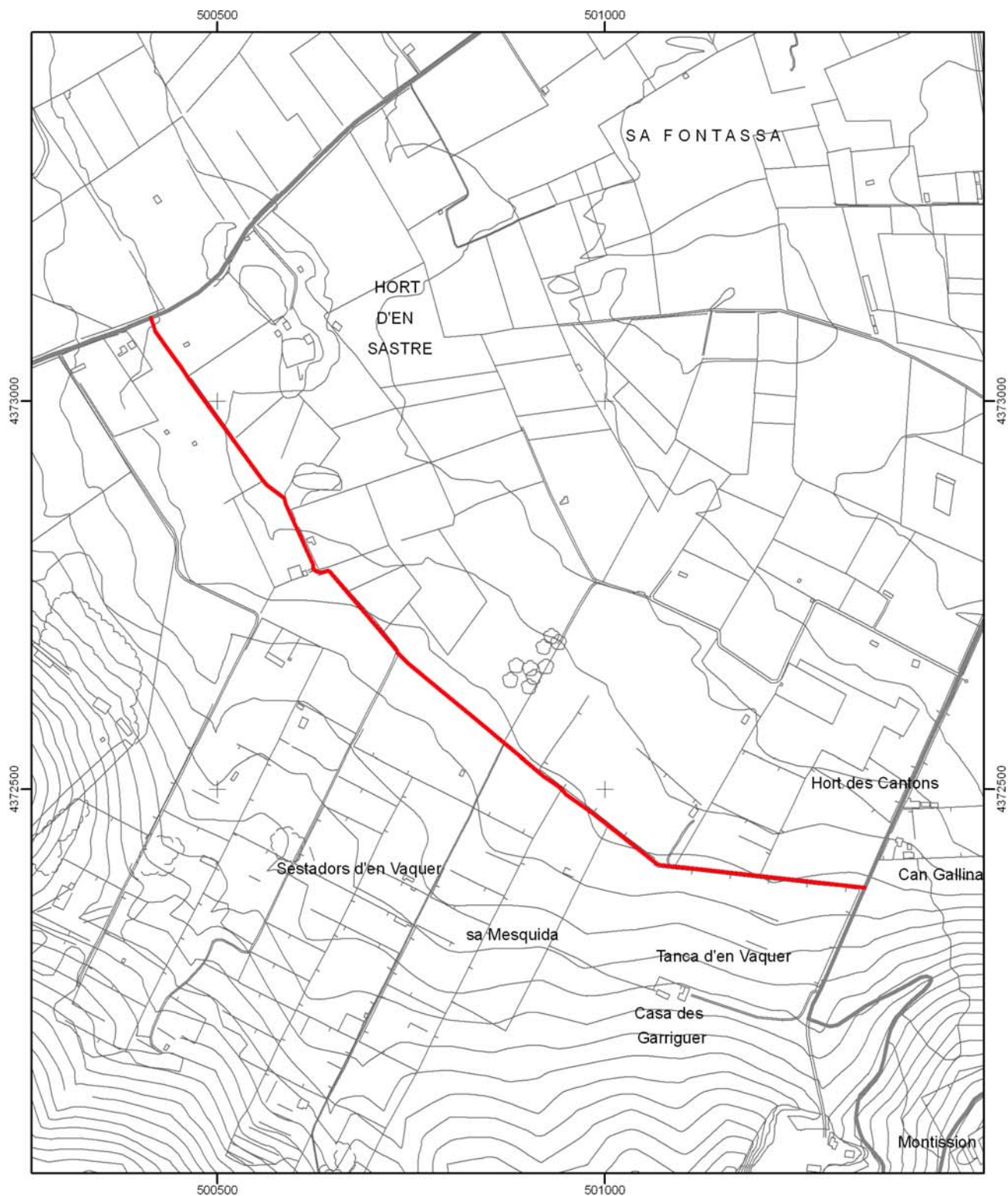
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV. Apareix parcialment.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28) / Porreras (39-27).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Sa Mesquida".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(19) CAMÍ DE SA MESQUIDA

Escala: 1:7.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

(20) CAMÍ D'ALCORAIA / CAMÍ DE SON VALLS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-7 / 699-5-8

Inici: carretera de Lluçmajor a Porreres Ma-5020, km 10,3.

Final: terme municipal de Montuïri.

Longitud: 2.875 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí rural.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).
- Pagament de grava per adobar el camí.

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Son Valls" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
 ☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
 ☒ No

OBSERVACIONS

- L'interès constructiu pel qual es recomana la protecció d'aquest camí és motivat per la qualitat i longitud de les parets que delimiten el camí.
- Al final del camí hi ha una reixa.
- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☒ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a prop de les cases de Son Valls Petit.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 2.560 m

Amplada mínima: 2,8 m

màxima: 4,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 251 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 251 m

Amplada mínima: 2,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Puntualment el ferm es troba en mal estat de conservació.

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al terme municipal de Montuïri.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 64 m

Amplada mínima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 16 de març de 1532 Guillem Nicolau venia a Ramon Nicolau una peça de terra dita la Sort del pou d'Amunt, que feia partió "... ex una parte cum camino Regio quo tendit ad possessiones de Binisset y de Alchoraye, et ex alia parte cum sorte terre Anthonii Nicholau, et ex alia parte cum sorte terre heredum Petri Mesquide qº, et ex alia parte cum restanti medietati nobis remanenti ..." (ARM. ECR 73).

El 22 d'octubre de 1709 Francesc Mora Ferrer capbrevava camp i vinya de pertinències dels Riquers, "La qual affronta de una part ab viña del dit denunciante, de altre ab terra de Sebastià Xemena als Graida, dita la Come den Climent, de altre ab camí qui va a la pocessio dita Alcoraya y de altre ab terra garriga de la pocessio son Valls y de altre ab viña de Miquel Rosselló" (ARM. P-253).

Dins el llibre de la comptaduria d'hipoteques corresponent al municipi de Montuiri està registrada la venda d'una peça de terra de Son Mut que entre altres parts "... confronta de una parte con camino llamado de Marina, con camino Real qui va a la Posseccion Alcoraya ..." (ARM. CH 442). Segons el mapa de J. Mascaró Passarius (1958) la carretera de Lluçmajor a Porreres Ma-5020, on comença el camí, rep el nom de "camí de Marina".

Camí de Son Valls

El dia 4 de setembre de l'any 1829, Mateu Escarrer anunciava tenir dues quarterades en el lloc de Son Valls: "... linda con tierra de Benito Ripoll, con el predio Son Valls, con camino por el cual se va a dicho predio, y con tierra de los herederos de los hermanos vulgarmente llamados del Moli de Frare ..." (ARM. ECR 1017).

El dia 15 d'agost de l'any 1833, Antònia Ripoll declarava tenir tres quartons de terra que pertanyen al predi Son Valls: "... linda por dos partes con el predio Son Valls mediante camino, y con huerto llamado den Pota de la Denunciante en alodio de la Porcion temporal ..." (ARM. ECR 1018).

El dia 1 d'abril de 1862, Pere Joan Miró va vendre a Llorenç Guasp una quarterada a Son Berga: "... linda con camino sendero de Son Valls, con tierras de Francisca Ana Mora, de los herederos de D. Agustin Font y de Francisco ..." (ARM. CH 481).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aprovaren dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

Segons consta a l'acta del ple del 18 de març de 1896, el consistori porrerenc passà a la comissió d'obres una instància d'un veïnat que demanava permís per construir una paret en el camí de Son Valls (AMP. Sign. 26).

En una relació de notes setmanals dels jornals invertits en la recomposició i neteja de camins municipals durant el primer trimestre de 1937, apareix un compte de 282 pta. en concepte de jornals invertits en els camins de Son Valls i l'Olivar (AMP. Sign. 584).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els

ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de Son Valls és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Lluçmajor a Porreres i final a Son Valls Sastre, amb una longitud de 3 quilòmetres i una amplada total de 3'6 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 30 de novembre de 1974 Joan Siquier presentà un compte de 6.518 pta. a l'Ajuntament de Porreres en concepte de jornals invertits en la recomposició del camins de Son Jorbo i Son Valls (AMP. Sign. 633).

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista manuscrita dels camins recomposats, on apareix el camí de Son Valls (AMP. Sign. 636).

El 31 de desembre de 1981 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 31.065 pta. a la gravera de Montision per materials per a la recomposició del camí de Son Valls (AMP. Sign. 640).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 31 d'octubre de 1983 "... se eleva a la consideración del Consistorio propuesta relativa a la realización de obra de acondicionamiento y mejora en régimen de acción comunitaria vista la petición formulada por vecinos del medio rural directamente beneficiados, los cuales son propietarios de fincas rústicas sitas en el término municipal, usuarios del camino de Son Valls, manifestando deseos de participación, voluntariedad y protagonismo personal mediante la ejecución directa y aportación de trabajo y transporte. La Corporación delibera y por unanimidad acuerda aceptar dicha propuesta asumiendo la petición formulada y tramitar el correspondiente expediente ..." (AMP. Sense signatura).

El camí de Son Valls està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 8.400 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

L'abril de 1997 els tècnics del Consell de Mallorca elaboraren el projecte de condicionament del camí rural de Son Valls, amb un pressupost d'execució de 7.040.040 pta. (AMP. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 29 d'octubre de 1997, el consistori porrerenc aprovà el projecte de conveni de cooperació entre la Comunitat Autònoma i l'Ajuntament de Porreres pel finançament d'actuacions en camins rurals, relatiu al camí de Son Valls (AMP. Sense signatura).

En el ple de l'Ajuntament de Porreres del 30 de març de 1998 s'acordà ajornar la confirmació de la denominació oficial dels camins de Banyeres, Son Lluís i Son Valls (AMP. Sense signatura).

En el ple celebrat el 28 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Porreres aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 2/98, en la qual apareix el camí de Son Valls (AMP. Sense signatura).

El 24 d'abril de 2006 es va formar el projecte bàsic i d'execució asfàltica del camí de Son Valls, a la memòria del qual es pot llegir: "El camino tiene una longitud de 2.700 m. y la anchura a pavimentar un promedio de 4,70 m. por lo tanto la superficie de asfaltado resultante es de 12.690 m²" (AMP. Sense signatura).

El 6 de maig de 2004 l'Ajuntament de Porreres sol·licitava al Consell de Mallorca un informe relatiu a la titularitat pública o privada dels camins de Son Valls i dels Poassos. Acompanyava la sol·licitud una certificació cadastral dels dos camins on l'Ajuntament de Porreres apareix com a titular (ACM. Registre d'entrada núm. 9905).

En el ple del 31 de juliol de 2006 el consistori porrerenc procedí a l'adjudicació definitiva de les obres de pavimentació asfàltica del camí de Son Valls a l'empresa Aglomerados de Felanitx S.A. (AMP. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ROSSELLÓ LLITERAS, Joan (2001). A l'inventari de pergamins de l'arxiu parroquial de Santa Eulàlia es cita un document de 16 de gener de 1555 segons el qual Joanot Galceran de Montornès i Elisabet, sa muller, venien a Joan Borràs i Llorenç Noguera, preveres, un cens sobre una possessió a Montuïri, que confrontava amb la possessió de Guillem Rosselló, amb la possessió de Llorenç Sastre, amb la possessió d'Andreu Mesquida d'Alcoraia, amb la possessió de Mateu Ribes, amb terres dels hereus de Joan Mut i terres d'Antoni Vanrell: "Per enmig d'aquesta possessió, hi passa el camí que va a Porreres. J. G. Montornès la comprà a la cúria del batle de la Ciutat" (pàg. 60).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuïri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix la continuació d'aquest camí dins Montuïri amb el nom de "Cº de la Maimona".

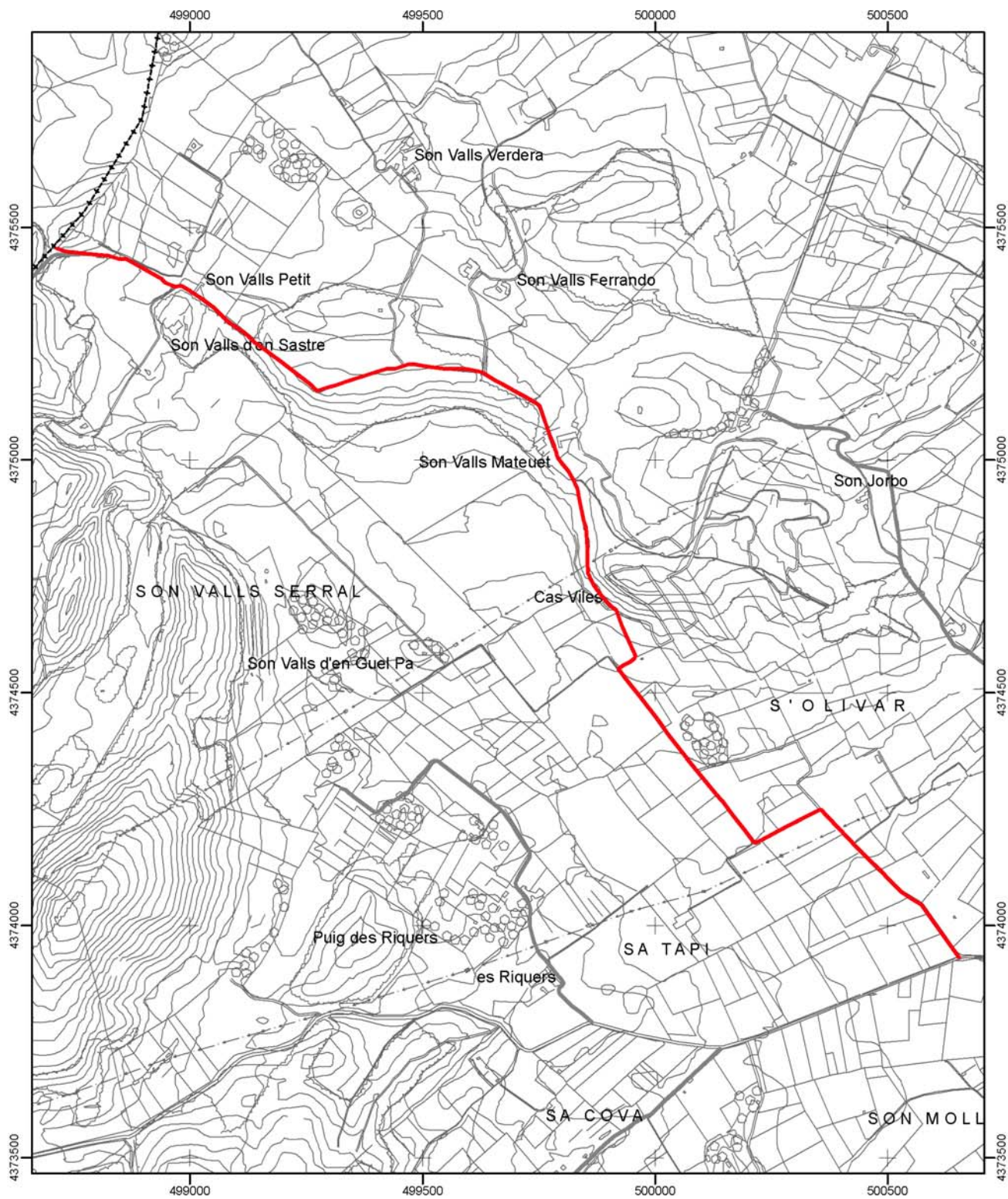
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix majoritàriament i aproximada.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras. Apareix el tram 1 amb el nom de "Cº de Son Valls".

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix el tram 1.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV. Apareixen els trams 1 i 2.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1 i 2 amb el nom de "Camí de Son Valls".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1 amb el nom de "Camí de Son Valls".

Situació dins el terme municipal de Porreres

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES

(20) CAMÍ D'ALCORÀIA / CAMÍ DE SON VALLS

Escala: 1:12.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(21) CAMÍ DE S'OLIVAR / CAMÍ DE SON JORBO

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 699-5-7 / 699-5-8

Inici: carretera Ma-5030, km 5,7.

Final: prop de Son Jorbo.

Longitud: 1.615 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí rural.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (1998).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de s'Olivar" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- No s'ha localitzat l'expedient de desafectació al que fa referència la documentació i es desconeix el tram afectat.
- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins prop de Son Jorbo.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.429 m

Amplada mínima: 4,5 m

màxima: 4,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 186 m

Amplada mínima: 2,9 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 8 de febrer de 1794 Maria Barceló va vendre a Antoni Jaume Figuera una quarterada i mitja de terra a l'Olivar: "... linda de una parte con tierra de dicho comprador, con tierras de Miguel Abiam, con tierras remanentes de dichas pertinencias y con camino del Olivar ..." (ARM. CH 474).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aproven dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

El 21 de març de 1897 l'Ajuntament de Porreres llegí el dictamen emès per la comissió encarregada de les obres del camí de l'Olivar "... con motivo del puente levantado por la empresa del ferro carril en las inmediaciones de aquel camino del cual desvia su curso natural ...", segons el qual el projecte no s'ajustava al traçat primitiu; "... Procede por tanto dar seguridad y anchura al puente construido, o en su defecto construirlo en el cruce de intersección entre la linea de explotacion, y la dirección señalada de antiquísimo al cruce del mencionado camino ..." (AMP. Sign. 26).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure Annex 2.1.11).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Porreres envià per formar aquest pla, el camí de l'Olivar és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Porreras*, del mateix any, amb inici al camí de Marina i final a Son Jorbo, amb una longitud d'1 quilòmetre i una amplada total de 3'2 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista manuscrita dels camins recomposats, on apareix el camí de Son Olivar (AMP. Sign. 636).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 26 de juny de 1990 es llegí un escrit de la Conselleria d'Agricultura i Pesca "... on informa que ha resolt acometre la realització del millorament dels següents camins rurals: "Es Tast-Es Moreis", "Marina-Matadero", "Son Obra", "S'Olivar", i "Ses Planes" ..." (AMP. Sense signatura).

El mes d'octubre de 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear elaborà el projecte d'acondicionament del camí rural de s'Olivar, inclòs dins el Pla de camins rurals de Balears. El projecte contemplava la millora del traçat i el ferm del camí, d'una longitud de 1.407'83 km (AGCM. Sign. 7771/1).

El 31 de gener de 1995 el mateix ajuntament aprovà la modificació núm. 1 del projecte d'acondicionament del camí rural de l'Olivar i acceptar les cessions de terreny necessàries per a viabilitzar el nou traçat del camí. En aquest sentit, segons consta a l'acta del ple del 23 de març del mateix any s'aprovà desafectar la part corresponent al camí original que s'havia obviat amb la modificació del projecte "... i així poder-ne adquirir la condició patrimonial necessària per esser cedida a la promotora de l'expedient de l'al·ludida modificació, en compensació a la cessió per ella ja realitzada i recollida al corresponent conveni urbanístic signat a l'efecte ..." (AMP. Sense signatura).

El 12 de novembre de 1996 el Consell Insular de Mallorca procedí a la devolució de la fiança a l'empresa encarregada de les obres d'agençament del camí de s'Olivar, inclosa en el Programa d'Acció Especial de la Mancomunitat del Pla de 1994 (AGCM. Sign. 6426/1).

El camí de l'Olivar està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 4.500 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple celebrat el 30 de març de 1998 el consistori porrerenc aprovà la relació de camins inclosos dins la proposta de senyalització de camins rurals núm. 1/98, en la qual apareix el camí de l'Olivar (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Jorbo

L'any 1879 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on Maria Amengual Cerdà declarava una peça de terra situada a Son Jorbo, que feia partió al nord amb camí públic, a l'est amb terres de Margalida Amengual, al sud amb terres d'Antoni Mora i a l'oest amb terres de Francinaina Sitjar (AMP. Sign. 971).

El 30 de novembre de 1974 Joan Siquier presentà un compte de 6.518 pta. a l'Ajuntament de Porreres en concepte de jornals invertits en la recomposició dels camins de Son Jorbo i Son Valls (AMP. Sign. 633).

El 25 de maig de 1980 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 17.765 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Son Jorbo i Son Jordi (AMP. Sign. 641).

El 4 de novembre de 2003 l'Ajuntament de Porreres encarregava a la gravera de Son Amat S.A. 1 viatge de grava per adobar el camí de Son Jorbo (AMP. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre de notícies sobre Porreres apareix un article dedicat als camins públics: "... Respecte del camí que passava just per davant les cases de Son Jorbo, no ha estat tancat però sí desviat. S'ha imposat els criteris dels nous propietaris de la possessió (així ningú els veurà de prop ni els molestarà), per damunt la tradició de segles ..." (pàg. 148).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix majoritàriament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 699 (Porreras) Cuarto II. Porreras. Apareix aproximadament.

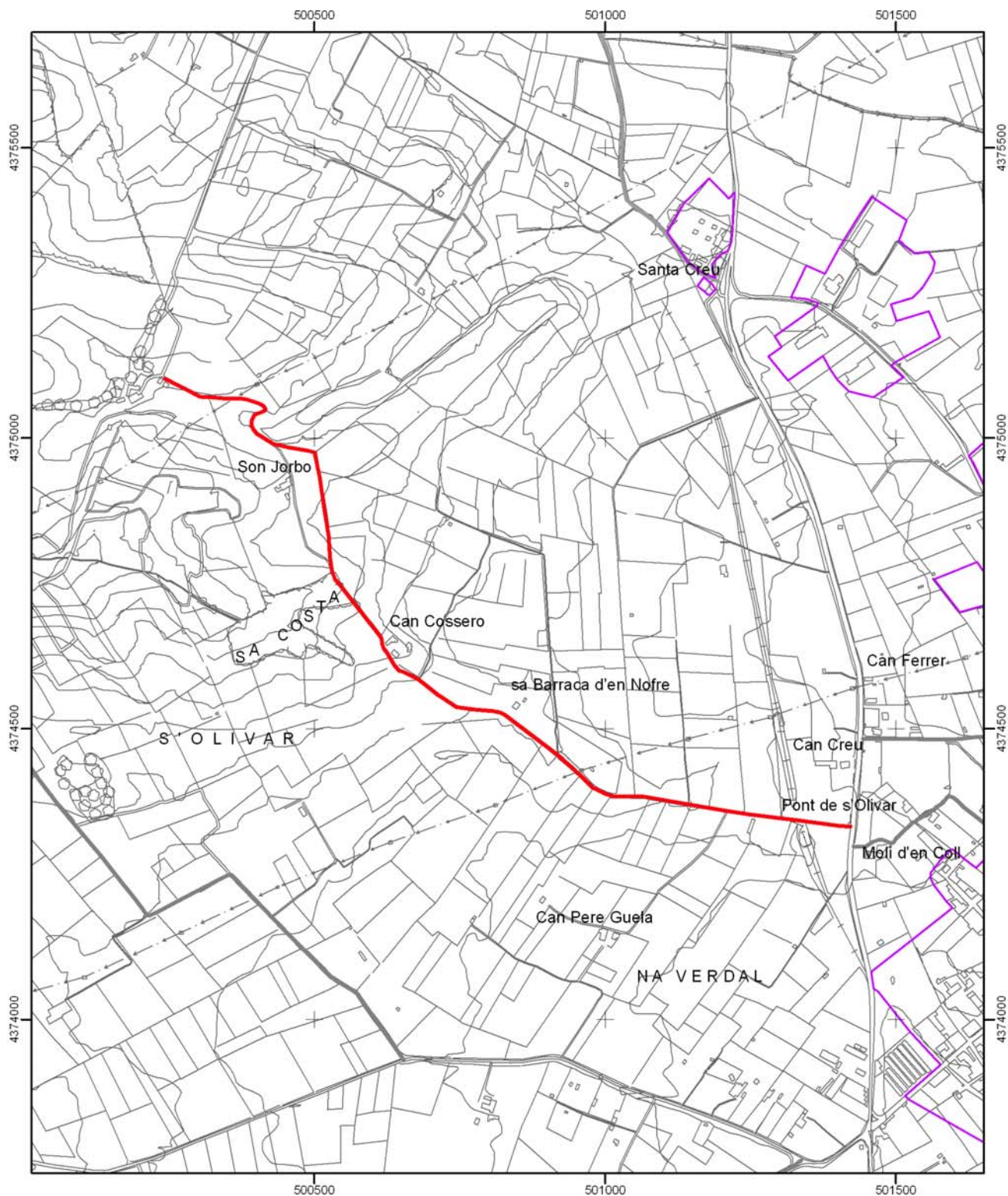
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix aproximadament.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV. Apareix majoritàriament.

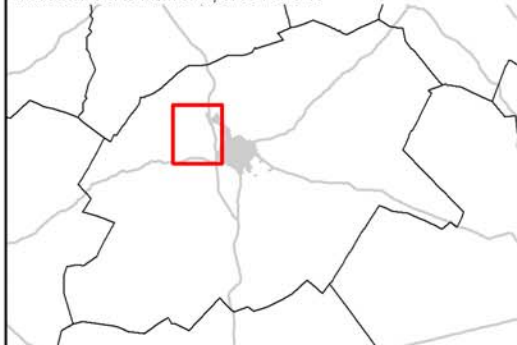
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras (39-27). Apareix majoritàriament i aproximada.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix majoritàriament amb el nom de "Camí de s'Oliva".

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de s'Olivar".

Situació dins el terme municipal de Porreres

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(21) CAMÍ DE S'OLIVAR / CAMÍ DE SON JORBO

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(22) CAMÍ DES TAST

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 724-4-1 / 724-5-1

Inici: camí des Moreis (A), núm. 16.

Final: terme municipal de Lluçmajor.

Longitud: 1.415 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (2001).
- Camí públic.
- Pagament de grava per adobar el camí.

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☐ Indicadors
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí ☐ No paret, obert i reixa.

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí ☒ No

OBSERVACIONS

- La llargària que apareix a l'Inventari General de l'Ajuntament de Porreres (1996) és superior a la del camí catalogat.
- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra i grava**Longitud:** 1.415 m**Amplada mínima:** 2,5 m**màxima:** 3,6 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular

El ferm del camí puntualment es troba en mal estat de conservació.

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No**Elements constructius**☐ Cadena☐ Pont☐ Escopidors☐ Pedres passadores☒ Paret☐ Escalons☐ Ratlletes☐ Paretons☐ Clavegueres☐ Pujadors☐ Gual empedrat☐ Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 30 de març de 1968 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 6.750 pta. a Jaume Veny Mestre en concepte de treballs de pala al camí des Tast (AMP. Sign. 623).

L'Ajuntament de Porreres aprovà, el 30 d'abril de 1969, el pagament d'un compte de 4.622 pta. a la gravera Son Porquer en concepte de treballs de pala en els camins del puig Famella i del Tast (AMP. Sign. 625).

El 29 d'abril de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 32.459 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Es Tast, els Moreis i Son Cota (AMP. Sign. 637).

El camí des Tast està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 6.300 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclòs el "Camí d'Es Tast (a Bellviure). Al creuer següent: Travessia d'Es Tasta (sic) a Son Frígola" (AMP. Sense signatura).

L'Ajuntament de Porreres va fer diversos encàrrecs de grava a Son Amat S.A. per adobar el camí des Tast: el 27 de gener de 2007 4 viatges, el 28 de febrer del mateix any 4 viatges (AMP. Sense signatura).

El mes d'abril de 2007 el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial duugué a terme la revisió de les normes subsidiàries de planejament del terme municipal de Porreres, aprovades inicialment pel ple de l'Ajuntament de Porreres el 5 de maig de 2007, dins les quals apareix un apartat dedicat a la xarxa viària del terme, on es divideix aquesta entre carreteres principals i secundàries, "La resta de la xarxa viària pertanyen a la xarxa de camins locals, entre els quals destaquen el camí de Son

Mesquida, el camí de ses Pedreres, el camí de Son Cota, el camí des Tast, el camí de Banyeres, el camí de Sant Joan, el camí de sa Serra i el camí de Son Jordi” (AMP. Sense signatura).

En el Registre de la Propietat de Felanitx apareix registrada, en el tom 3863, llibre 268, fol 33, finca núm. 15665, una peça de terra procedent del predi anomenat El Tast, situada en el municipi de Porreres, que “... Linda, al Norte, con porción resultante de esta misma división que se adjudicará a Jaime Cavaller Sitjar, mediante camino público, y con tierras de María del Carmen Cavaller Sitjar; al Sur, con el camino vecinal de Campos a Porreras; al Este, con porciones de esta misma división que se adjudicarán a Maria Ignacia y Jaime Cavaller Sitjar; y al Oeste con tierras de la misma procedencia y que fueron adjudicadas a Maria del Carmen Sitjar, y otras de esta misma división que se adjudicarán a Juana María Cavaller Sitjar ...”. Nota: es correspon amb la parcel·la 417, polígon 16, del cadastre actual del municipi de Porreres.

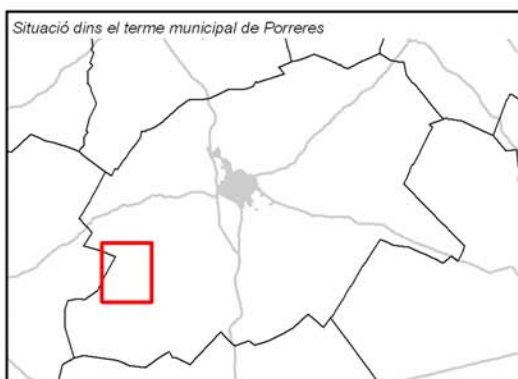
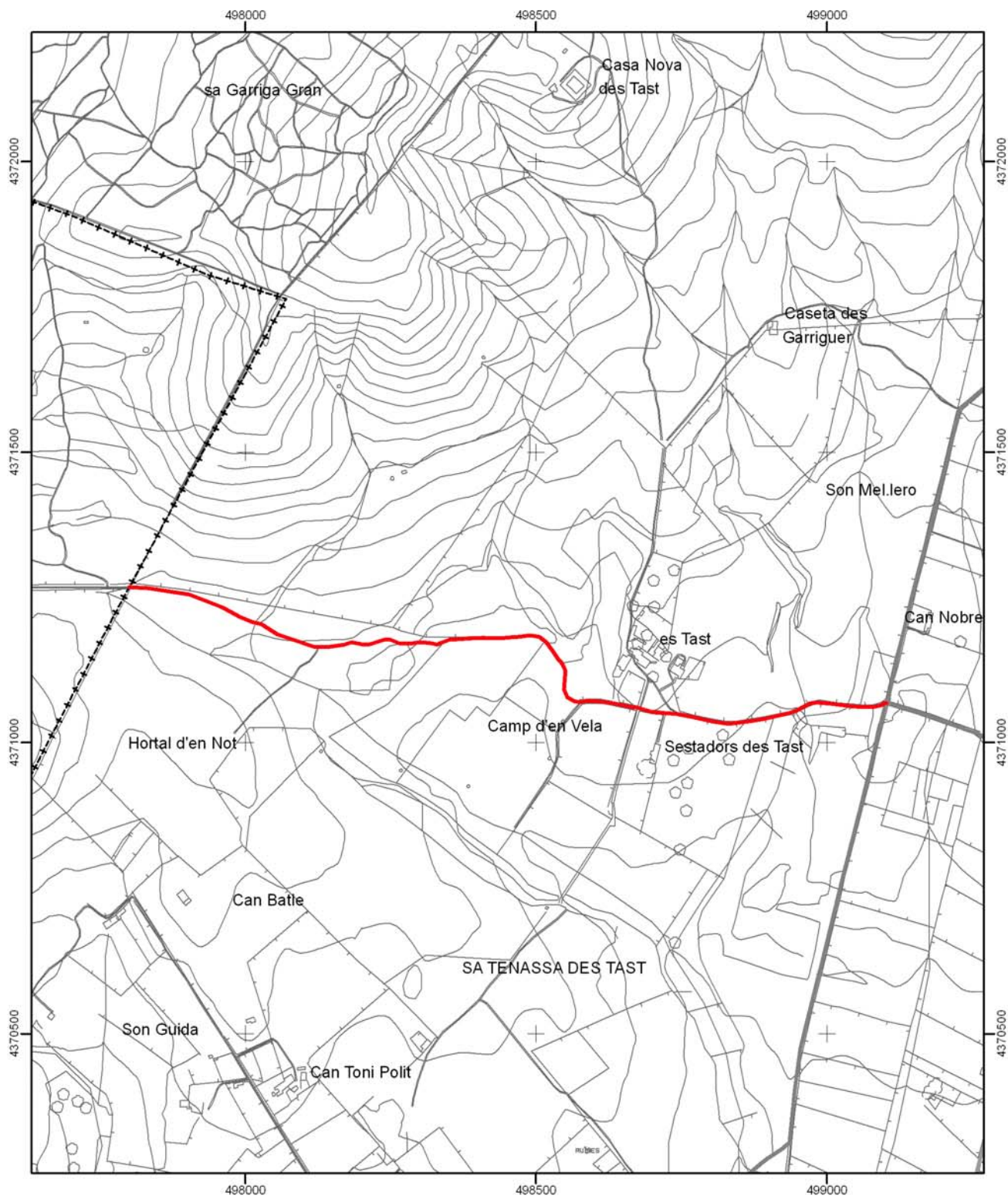
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre notícies de Porreres apareix un article dedicat als camins antics, on parla del mapa del cardenal Despuig i cita els camins que hi apareixen: “... el camí que anava fins a Es Tast i després seguia una doble direcció: 1) cap a Baulenes, Son Verdera, Son Corem fins arribar a l'actual carretera Campos-Llucmajor. 2) cap a Son Frígola fins abocar a l'actual carretera Porreres-Llucmajor ...” (pàg. 198).
- MIRALLES, B. & TORTOSA, P. (2000). Al seu llibre *Rutes de Cicloturisme a les Illes Balears* apareix el camí catalogat a la ruta núm. 9.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785.) *Mapa de la Ysla de Mallorca*. Apareix aproximadament.- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 724 (Lluchmayor) Cuarto IV. Lluchmayor /Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix parcialment.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix parcialment.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmayor (39-28).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Fulls 724-IV i 724-II.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de “Camí des Tast”.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Porreres. Escala 1/5.000. Apareix parcialment amb el nom de "Camí des Tast".

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(22) CAMÍ DES TAST

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(23) CAMÍ DE SON LLUÍS / CAMÍ DE SON LLUÏSSÓ / CAMÍ DE SON VALLETS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 724-4-1 / 724-4-2 / 724-5-2

Inici: camí des Moreis (A), núm. 16.

Final: terme municipal de Lluçmajor.

Longitud: 2.534 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☐ Indicadors
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí ☐ No paret, reixa i obert.

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí ☒ No

OBSERVACIONS

- La llargària que apareix a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres (1996) és superior a la del camí catalogat.
- Camí d'interès excursionista ☒ Sí ☐ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins prop de Son Lluïssó d'en Negre.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 1.060 m

Amplada mínima: 2,8 m

màxima: 3,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a la partió de terme.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 1.474 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El dia 24 d'agost de 1848 Pere Josep Soler va deixar en herència tres cortons de terra camp i vinya a Son Lluís: "... confinantes con camino real de Son Lluís, con tierra de Miguel Amengual y de Juan Antonio Roig ..." (ARM. CH 475).

El dia 26 de març de 1858 Jaume Amer va vendre a Antoni Mora set quarterades de terra a Son Lluïssó: "... confinan con camino de carro, con tierra de Bernardo Salleras, de Juan Moll y de Bartolome Mora y otros ..." (ARM. CH. 480).

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on es registrà una peça de terra situada a Can Moll, propietat de Gabriel Moll Morlà, que feia partió al nord amb terres de Bartomeu Ferrer, a l'est amb camí de Son Lluís, al sud amb terres de Cristòfol Mora i a l'oest amb terres de Concepció Mas (AMP. Sign. 973). També es registrà una peça de terra propietat de Joana Maria Noguera, anomenada Son Lluïssó, que feia partió al nord amb terres de Cristòfol Mora, a l'est amb camí públic, a l'oest amb terres de Cristòfol Mora i al sud amb camí públic (AMP. Sign. 973).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 15 de novembre de 1890 s'aprovaren dos torns de prestació personal que s'havien d'invertir en la

recomposició del camí de Manacor, camí de Banyeres, camí de Son Oms, camí de sa Pedrera, camí de Son Servera, camí de Son Mesquida, camí de Son Lluís, camí de Son Valls, camí de l'Olivar i camí de Marina (AMP. Sign. 23).

El 21 de març de 1893 Pau, Joan, Pere, Antoni Roig varen dividir una quarterada de terra de Son Lluïssó a Pere Josep Roig: "... confinante con camino publico, con tierras de herederos de Eleanor Barcelo, con tierras de remanentes y con el predio Las Barlenas ..." (ARM. CH 474).

El 30 d'abril de 1956 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 4.894 pta. en concepte de jornals invertits en la recomposició dels camins veïnals de Son Lluís, Son Servera, Montision i Son Pau (AMP. Sign. 603).

El 22 de novembre de 1961 els enginyers de camins Andreu Parietti Lliteras i Joan Cerdó Pons elaboraren el projecte de reparació de diversos camins del terme, a la memòria del qual podem llegir: "El Ayuntamiento de Porreras tiene a su cargo los caminos locales de Porreras a Pedrera, Son Servera, Son Lluís, Son Homs y Bañeras, todos ellos afirmados con macadam ordinario que el paso del tráfico y el tiempo ha degradado, necesitándose por tanto su bacheo" (AMP. Sign. 404).

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 24.807 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició del camí de Son Lluís (AMP. Sign. 639).

El camí de Son Vallets-Son Lluís està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 10.500 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En el ple de l'Ajuntament de Porreres del 30 de març de 1998 s'acordà posposar la confirmació de la denominació oficial dels camins de Banyeres, Son Lluís i Son Valls (AMP. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclòs el camí de Son Lluís (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Lluïssó

L'11 de juny de 1976 la comissió municipal permanent aprovà el pagament d'un compte de 12.000 pta. a Josep Castell Sitjar en concepte de jornals invertits en la recomposició de camins. Acompanya la factura una llista dels camins recomposats, on apareix el camí de Son Vallets i Lluïssó (AMP. Sign. 636).

El mes de gener de 2009 l'arquitecte municipal de l'Ajuntament de Porreres elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Lluïssó, a la memòria del qual podem llegir: "El camino tiene una longitud de 1.395 m. y la anchura a pavimentar tiene un promedio de 4,50 m. por tanto la superficie de asfaltado resulta ser de 6.277,50 m²" (AMP. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència al tram 1 i al camí de Son Lluïssó, núm. 53.

Camí de Son Vallets

El 23 de febrer de 1979 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 14.587 pta. a Pere Rigo per materials per a la recomposició dels camins de Son Bergues, sa Creveta i Son Vallets (AMP. Sign. 640).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BARCELÓ, M^a (2001). En el seu llibre sobre Porreres apareix un article dedicat a "Rutes pel terme de Porreres (II)", on quan descriu l'itinerari diu: "... De retorn al camí principal seguirem fins a Son Lluís ...". A un article dedicat als camins públics, on diu: "... Sembla que també s'ha tancat el camí de Son Lluís que passa per davant les cases d'aquesta possessió i continua cap a Son Frigola, ja en el terme de Llucmajor ..." (pàgs. 36-37 i 148).

- HABSBURG-LORENA, L. S. (1999-2003). A *Les Balears descrites per la paraula i la imatge*, (tom V). D'aquesta obra, traduïda de l'original de 1869-1891, diu: "Passant per Son Frigoleta i per devora algunes oliveres, moltes figueres i ametlers, el camí arriba a Son Lluís ..." (pàg. 639). Aquesta documentació fa referència a part del tram 2.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 724 (Lluchmajor) Cuarto IV. Lluchmajor i 724 Cuarto I. Campos del Puerto.

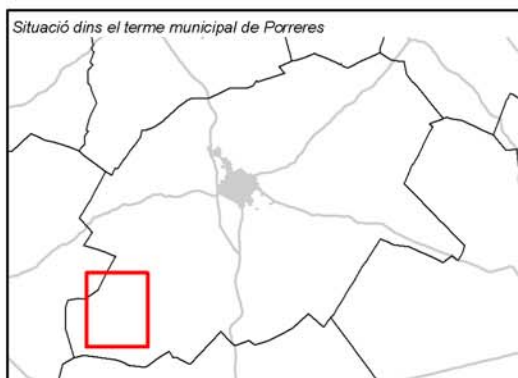
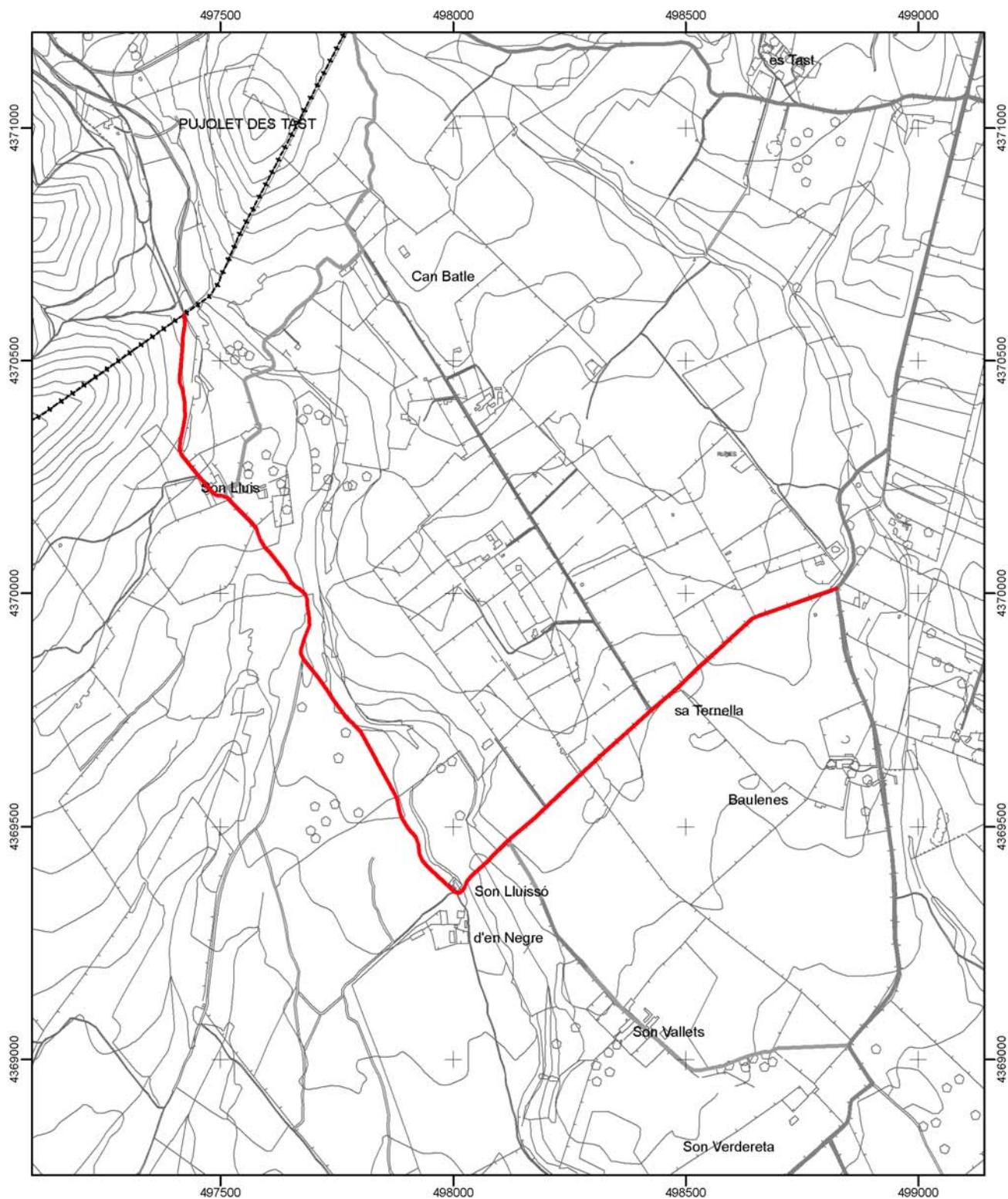
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix fins a les cases de Son Lluís.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Fulls 724-I i 724-II.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). *Porreres*. Escala 1/5.000.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE PORRERES

(23) CAMÍ DE SON LLUÍS / CAMÍ DE SON LLUISSÓ / CAMÍ DE SON VALLETS

Escala: 1:12.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears

(24) CAMÍ DE SON ORELL / CAMÍ DE SON MORLÀ / CAMÍ DE SON BARBUT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Porreres

Fulls del mapa 1: 5.000: 724-6-1

Inici: camí de Santanyí, núm. 11.

Final: prop del sementer de ses Figueres.

Longitud: 1.478 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.
- Inventari de béns municipal (1996).
- Senyalització per part de l'Ajuntament (2001).

SENYALITZACIÓ

- ☐ Fites
- ☐ Pintades
- ☒ Indicadors - Un de "Camí de Son Orell" a l'inici del camí.
- ☐ Panells

DELIMITACIÓ LATERAL ☒ Sí paret, reixa i obert.
☐ No

LIMITACIÓ DE PAS ☐ Sí
☒ No

OBSERVACIONS

- Una barrera tancada amb pany al final del camí.
- Camí d'interès excursionista ☐ Sí ☒ No

RECOMANACIONS

- ☒ Inclusió a l'Inventari de béns municipals
- ☐ Obertura d'un expedient d'investigació
- ☐ Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a prop de les cases de Son Morlà.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 531 m

Amplada mínima: 3,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins prop de Son Orell.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 861 m

Amplada mínima: 3,2 m

màxima: 4,4 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins prop del sementer de ses Figueres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 86 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu ☐ Sí ☒ No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 29 d'octubre de 1976 l'Ajuntament de Porreres aprovà el pagament d'un compte de 7.055 pta. a Pere Rigo Julià per materials invertits en la reparació del camí de Son Orell (AMP. Sign. 636). El 30 de desembre de 1978 es pagava un altre compte de 6.760 pta. pel mateix concepte en la recomposició dels camins de Son Orell, es Moreis, Pou Rovat, Son Roig i Son Gall (AMP. Sign. 639).

El 25 d'abril de 1977 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 7.740 pta. presentat per Pere Rigo per materials facilitats per a la recomposició dels camins de Son Orell, Son Barbut i es Moreis (AMP. Sign. 637).

El camí de Son Orell està inclòs a l'Inventari general de l'Ajuntament de Porreres, aprovat el 31 de desembre de 1996, com a bé afecta a ús públic, amb una longitud de 4.500 metres i una amplada de 3 metres (AMP. Sense signatura). La longitud indicada a l'Inventari de béns és incorrecte ja que es correspon amb la superfície del camí (en metres quadrats).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Porreres el 25 de juny de 2001 s'examinà i aprovà la proposta de senyalització de camins rurals núm. 4, dins la qual estava inclòs el camí de Son Orell (AMP. Sense signatura).

Camí de Son Morlà

L'any 1880 l'Ajuntament de Porreres formà el padró de finques rústiques del terme, on es registrà una peça de terra situada a Sa Volta, propietat de Guillem Mora Mora, que feia partió al nord amb terres de Baltasar Valle, a l'est amb terres de Francisca Gari, al sud amb terres d'Antoni Figuera i a l'oest amb camí de Son Morlà (AMP. Sign. 973).

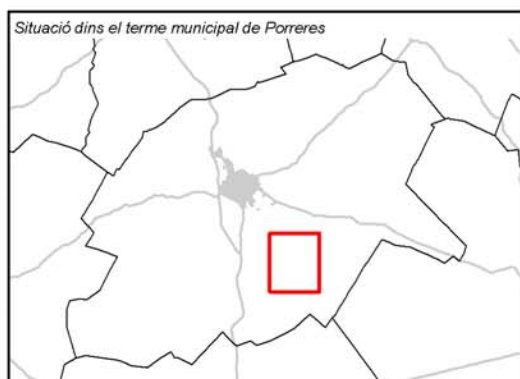
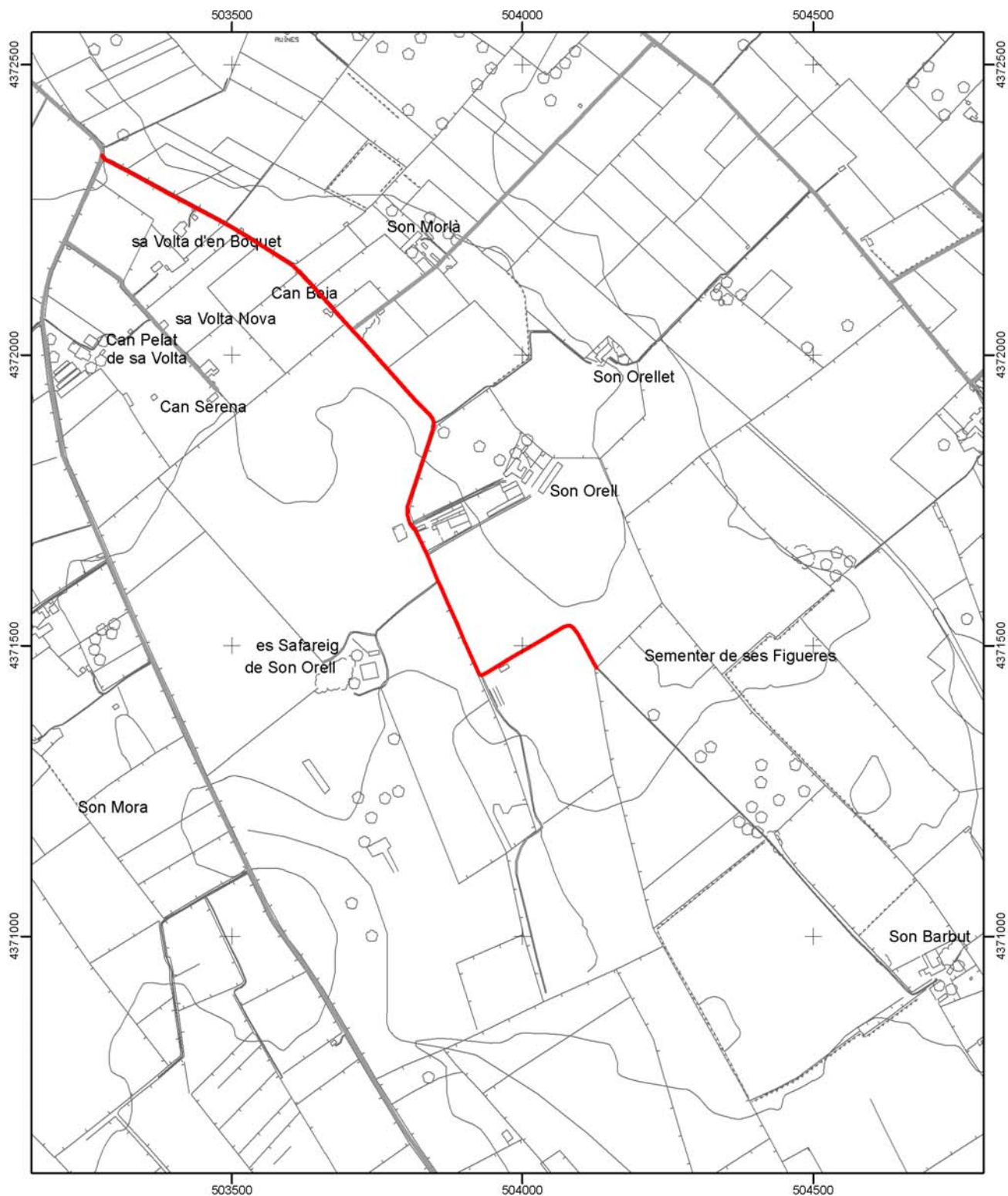
Camí de Son Barbut

El 30 de desembre de 1978 l'Ajuntament de Porreres aprovà un compte de 992 pta. per materials per a la recomposició dels camins de Son Barbut i Son Gall (AMP. Sign. 639).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Hoja 724 (Lluchmayor) Cuarto I. Campos del Puerto. Apareix amb el nom de "Camino de Son Barbut".
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1986). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Lluchmajor (39-28)
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1998). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 724-II. Apareix majoritàriament.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

**Consell de
Mallorca**

■ Departament de
Medi Ambient

**CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
PORRERES**

**(24) CAMÍ DE SON ORELL / CAMÍ DE SON MORLÀ /
CAMÍ DE SON BARBUT**

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:25.000 del Govern de les Illes Balears